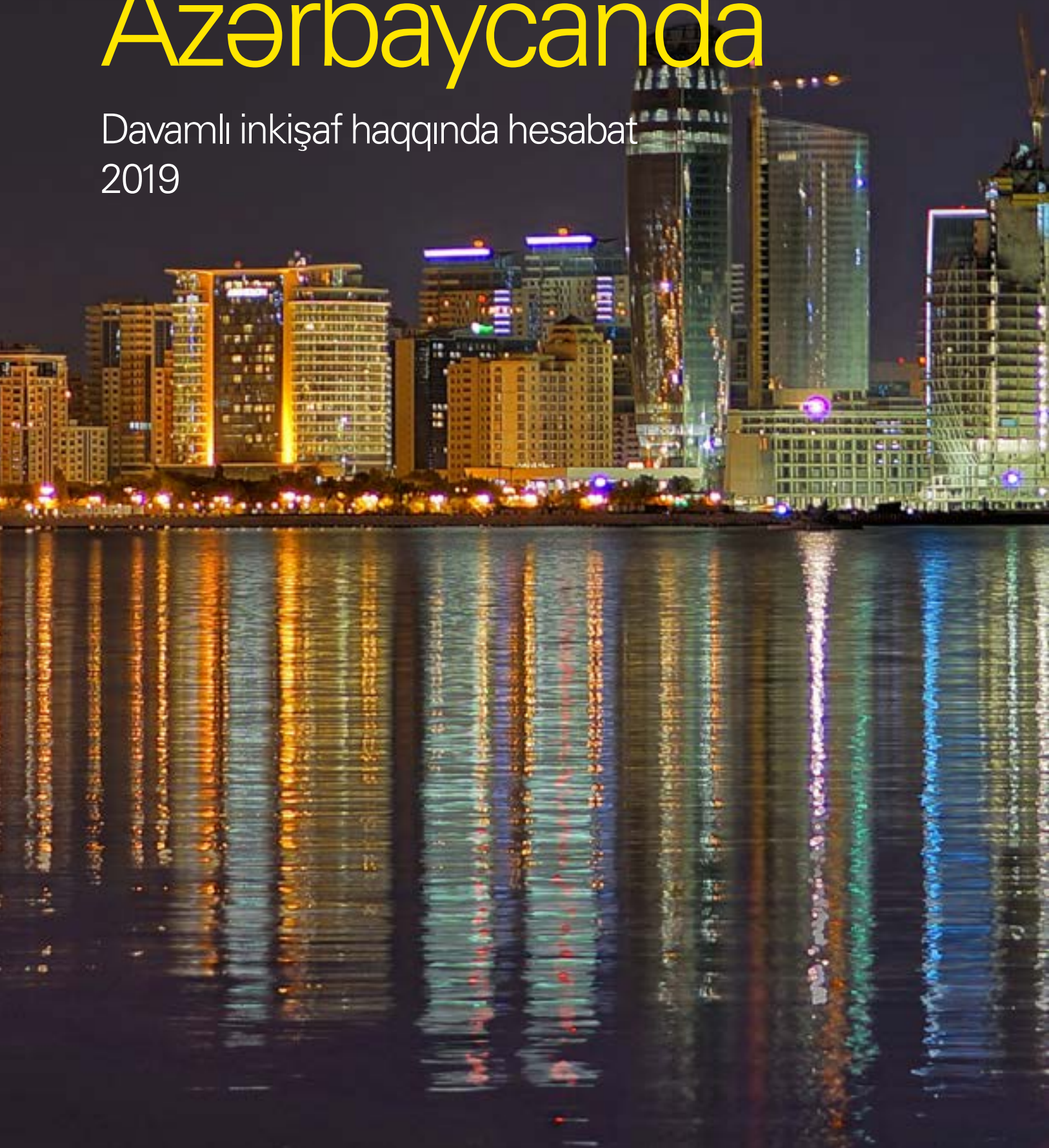

bp Azərbaycanda

Davamlı inkişaf haqqında hesabat
2019

Məqsədimiz insanlar və planetimiz üçün enerji haqqında təsəvvürləri yenidən formalaşdırmaqdır. Biz dünyanın "xalis sıfır" hədəfinə çatmasına və insanların həyatının yaxşılaşmasına dəstək vermək niyyətindəyik.

Azərbaycanda bu, evlərin isidilməsi və işıqlandırılması, nəqliyyat və sənayenin fəaliyyətinin təmin edilməsi, iqtisadi inkişafa və nəticədə həyat keyfiyyətinin artırılmasına dəstək göstərmək üçün enerji təmin etmək deməkdir.

Biz bunu dayanıqlı inkişafa və enerji keçidinə dəstək verəcək şəkildə həyata keçirmək niyyətindəyik. Biz burada operatorluq etdiyimiz layihələrdən, ölkədəki və yerli icmalardakı fəaliyyətimizdən insanların bəhrələnməsini istəyirik. Bilirik ki, bunu özümüz tək edə bilmərik və ona görə də müsbət dəyişiklik yaratmaq üçün digərlərini dinləyirik, təcrübədən öyrənirik və əməkdaşlıq edirik.

bp.com/sustainability
bp.com/reimagine

Regional prezidentimizin giriş sözü

Sizi “bp Azərbaycanda – Davamlı inkişaf haqqında hesabat”ın 2019-cu il buraxılışında salamlayıram. Bu buraxılış misli görünməmiş qlobal pandemiya dövrünə, yəni koronavirus (COVID-19) xəstəliyinin dünyada hər kəsin həyatına təsir etdiyi bir vaxta təsadüf etdi. bp şirkəti olaraq, biz mümkün qədər üzərimizə düşəni edirik: icmalara yardım göstəririk, hökumətlərə dəstək oluruq və ən əsası əməliyyatlarımızı təhlükəsiz və etibarlı şəkildə davam etdiririk ki, bu da maraqlı tərəflərimiz üçün əhəmiyyətlidir. Neft qiymətlərində görülən eniş bu çətin vəziyyəti daha da mürəkkəbləşdirir.

Bütün bunlara baxmayaraq, biz cari ilin əvvəllərində qarşımıza qoyduğumuz yeni hədəflərimizə sadıq qalırıq. İndi artıq bp-nin 2050-ci ilədək və ya daha tez müddətdə karbon emissiyalarını “xalis sıfır” səviyyəsinə çatdırmaq və dünyanın da karbon emissiyalarını “xalis sıfır” səviyyəsinə çatdırmasına yardım etmək hədəfi var. Biz əminik ki, indiki qlobal böhranın öhdəsindən gələcəyik və uzunmüddətli hədəfimizə çatacağıq.

2019-cu il artıq uzaq keçmiş kimi görünür. Lakin, ötən il ərzində və şübhəsiz ki, Azərbaycanda fəaliyyət göstərdiyimiz ötən 27 il müddətində həyata keçirdiyimiz işlər dayanıqlı gələcək naminə daha səylə işləməyimiz üçün sağlam bir bünövrədir. Bizim məqsədimiz insanlar və planetimiz üçün enerji haqqında təsəvvürləri yeniləməkdir və biznesə dayanıqlı yanaşma bu məqsədin təməlini təşkil edir. Azərbaycanda və dünyada təhlükəsiz, etibarlı və məsuliyyətli operator olmaqla biz insanların həyat səviyyəsinin yaxşılaşmasına və dünyanın daha təmiz enerjiyə artan istəyinin qarşılınmasına yardım edə bilirik.

Bu illər ərzində biz Azərbaycan hökuməti ilə qarşılıqlı etimada və hörmətə söykənən güclü tərəfdaşlıq qurmuşuq. Biz həm yaxşı, həm də çətin vaxtlarda bir-birimizə dəstək olmuşuq və inanırıq ki, dayanıqlı biznes fəaliyyətinin düzgün yolu məhz budur.

Biz Azərbaycanla bağlı götürdüyümüz uzunmüddətli öhdəliklərə tam sadıq və onlardan əminik. Ötən il, biz nəhəng Azəri-Çıraq-Dərinsulu Günəşli (AÇG) neft yatağının işlənməsinin növbəti mərhələsi üçün yekun investisiya qərarı imzaladıq. AÇG Azərbaycandakı əməliyyatlarımızın dayaq sütunudur. Biz inanırıq ki, bu yatağın bütün maraqlı tərəflərə, tərəfdaşlarımıza və ən əsası da ölkə əhəlisinə çoxsaylı faydalar verə biləcək qədər böyük potensialı var.

Biz həmçinin Xəzər hövzəsində iki perspektivli blokda - Şəfəq-Asiman və D230 blokunda geoloji-kəşfiyyat işlərinə başladığımız. bp-nin qabaqcıl texnologiyaları və geoloji-kəşfiyyat təcrübəsi ilə yanaşı Azərbaycandakı neft-qaz sənayesinin uzunmüddətli təcrübəsi və potensialı bizə gələcək üçün bu firsətləri dəyərləndirməyə əminlik verir.

Bu hesabatda biz Azərbaycandakı əməliyyatlarımız və layihələrimiz, əməyin təhlükəsizliyi və ətraf mühit göstəriciləri,

işçilərimizin nailiyyətləri və uğur hekayələri, fəaliyyət göstərdiyimiz yerlərdə icmalara dəstək vermək söylərimiz, habelə bütövlükdə cəmiyyətin müxtəlif sahələrinə verdiyimiz töhfələr barədə bəhs etməklə, 2019-cu ildə həyata keçirdiyimiz fəaliyyətlər haqqında açıq və şəffaf şəkildə məlumat veririk.

Ümid edirəm ki, bu hesabatı oxumaqdan zövq alacaqsınız və ondan faydalanacaqsınız. Oxucu olaraq fikirləriniz bizim üçün dəyərlidir. Sizin rəyinizi, xüsusən də şirkət olaraq təkmilləşdirə biləcəyimiz və daha yaxşı icra edə biləcəyimiz sahələr barədə fikirlərinizi öyrənmək istərdik.

Qari Counz
bp-nin Azərbaycan, Gürcüstan
və Türkiyə üzrə regional prezidenti

Hesabatımız haqqında

Bu hesabat 31 dekabr 2019-cu ildə bitən təqvim ilini əhatə edir. Bəzi hallarda 2020-ci ildə baş vermiş mühüm hadisələr də hesabata daxil edilib.

Başqa cür göstərilməyibsə, mətndə "BP p.l.c." və onun törəmə şirkətləri və filiallarının əməliyyatları və fəaliyyətləri arasında fərq qoyulmur. Xüsusi olaraq göstərilən hallar istisna olmaqla, bu hesabatda "bizə",

"biz" və "bizim" sözlərinə edilən istinadlar Azərbaycanda bp şirkətinə edilən istinadlardır.

Əgər hesabatda "bp Azərbaycanda" deyilərək istinad edilirsə, bu o deməkdir ki, yalnız Azərbaycanda olan əməliyyatlarımıza istinad edilir.

Əgər biz "bp AGT"yə istinad ediriksə, onda bizim Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyədəki fəaliyyətlərimizə istinad edirik. "bp" və "bp qrupu"na edilən konkret istinadlar "BP p.l.c." onun törəmə şirkətləri və filialları deməkdir.

Dollarla ifadə edilən bütün məbləğlər ABŞ dollarını nəzərdə tutur və digər pul vahidlərindən çevrilibsə, bu məbləğin ayrılması anına olan məzənnəni əks etdirir. Qaz həcmli standart kubmetr və ya standart kubfutla verilir.

Bu hesabat Azəri-Çıraq-Dərinisulu Günəşli yatağı üçün birgə əməliyyat şirkətinin

əməliyyatçısı və idarəedicisi, həmçinin Ze Bakı-Tbilisi-Ceyhan Paylayn Kompani ("The Baku-Tbilisi-Ceyhan Pipeline Company") şirkətinin idarəedicisi qismində çıxış edən BP Eksploreyşn (Kaspiyan Sı) Limited ("BP Exploration (Caspian Sea) Limited") ilə Şahdəniz yatağının əməliyyatçısı qismində çıxış edən BP Eksploreyşn (Şahdəniz) Limited ("BP Exploration (Shah Deniz) Limited") tərəfindən nəşr edilir. Bu şirkətlərin hər biri bu hesabatın məqsədlərinə uyğun olaraq öz layihələri üzrə müvafiq məlumatları vermişdir.

Xəbərdarədicisi bildiriş

bp-nin Azərbaycanda davamlı inkişaf haqqında 2019-cu il üçün hesabatında öncədən söylənmiş, məsələn, çıxarıla bilən həcmli və ehtiyatlara, əsaslı, əməliyyat xərcləri və digər xərclərə, həmçinin gələcək layihələrə aid müəyyən bəyanatlar ola bilər. Bir sıra amillərdən, o cümlədən tələb və təklifin dəyişməsindən, qiymət və işlərin gedişi məsələlərindən, həmçinin siyasi, hüquqi, maliyyə, kommersiya və sosial şəraitdən asılı olaraq faktiki nəticələr belə bəyanatlardakı göstəricilərdən fərqlənə bilər.

Üz qabığındakı şəkil

Bakı buxtasının gecə görüntüsü

**Davamlı inkişaf
haqqında hesabat 2019**

bp-nin davamlı inkişaf göstəriciləri əlavə məlumatlarla birgə burada:

bp.com/sustainability

Hesabatın içindəkilər

“bp Azərbaycanda - Davamlı inkişaf haqqında hesabat 2019”

bizim 2019-cu təqvim ili ərzində nail olduğumuz istehsalat göstəricilərini, ətraf mühitin mühafizəsi ilə bağlı gördüyümüz işləri və Azərbaycandakı fəaliyyətlərimizin digər sahələrini əhatə edir. Bu bizim davamlı inkişaf haqqında 17-ci hesabatımızdır və əvvəlki hesabatlar barədə aldığımız rəyləri özündə əks etdirir.

Ümumi baxış

Xəzər dənizi və regionda əməliyyatlarımız haqda qısa faktlar və xülasə

Əsas istiqamətlər

Bizim məqsədimiz Xəzər regionunda davamlı inkişafa töhfə verməklə əməliyyat və layihələri təhlükəsiz və səmərəli şəkildə həyata keçirməkdir.

Bizim Azərbaycandakı uzunmüddətli uğurumuz istedadlı və müxtəlif yönlü əməkdaşlarımızın olmasından asılıdır.

Biz əməliyyatların təhlükəsiz, etibarlı və tələblərə uyğun qaydada davam etdirilməsini diqqət mərkəzində saxlayırıq, əməyin təhlükəsizliyi və əməliyyat risklərinin idarə olunmasını bütün işlərimizdə rəhbər tuturuq.

Biz başa düşürük ki, ətraf mühitə təsirlərin idarə olunması neft və qazın məsuliyyətli şəkildə hasil olunması prosesinin mühüm tərkib hissəsidir.

Bizim istehsal etdiyimiz enerji iqtisadi inkişafa və milyonlarla insanın həyat keyfiyyətini yaxşılaşdırmağa xidmət edir.

Hasilat, əməyin təhlükəsizliyi, ətraf mühit və sosial xərcləri əhatə edən əsas icra göstəricilərimiz.

Xəzər dənizi və regionda əməliyyatlarımız

Azərbaycanın karbohidrogen ehtiyatlarının Gürcüstan və Türkiyə vasitəsilə dünya bazarlarına nəql edilməsi ilə Xəzər regionu dünyada neft və qaz hasil edən mühüm ərazilərdən birinə çevrilib.

Miqyas

\$75 milyard

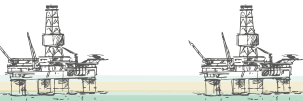
dollar 1995-ci ildə əməliyyatların başlamasından bəri AÇG, BTC, Şahdəniz və CQBK layihələri üçün çəkilmiş əsaslı xərclərdir.

\$86 milyon

dollar Azərbaycanda əməliyyatlarımıza başladıqdan etibarən icma inkişafı və təhsil təşəbbüsləri də daxil olmaqla tərəfdaşlarımızla birlikdə sosial proqramların həyata keçirilməsinə çəkdiyimiz xərçdir.

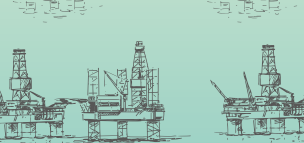
AZƏRİ-ÇİRAQ-DƏRİNSULU GÜNƏŞLİ (AÇG)

- Neft hasilatı və işlənməsi
- 6 hasilat platforması
- 2019-cu ildə 195 milyon bareldən artıq neft hasil edilib

AZƏRBAYCANDA YERLİ XƏRCLƏRİMİZ

- 2019-cu ildə yerli təchizatçılarımız ilə ölkədaxili birbaşa xərclərimiz 0,9 milyard dollar olub

ŞAHDƏNİZ

- Qaz hasilatı və işlənməsi
- 2 hasilat platforması
- 2019-cu ildə 16,8 milyard kubmetr qaz və 28,6 milyon barel kondensat hasil edilib

D230 KƏŞFİYYAT SAHƏSİ

- 2018-ci ilin aprelində hasilatın pay bölgüsü sazişi imzalanıb
- 2019-cu ilin 4-cü rübündə 3-ölçülü seysmik məlumatların toplanılması proqramına başlanıb

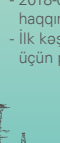
ŞƏFƏQ-ASIMAN KƏŞFİYYAT SAHƏSİ

- Seysmik məlumatların interpretasiyası başa çatıb
- 2020-ci ilin yanvarında ilk kəşfiyyat quyusunun qazılmasına başlanıb

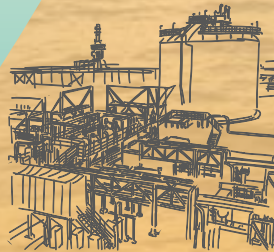

DAYAZSULU ABŞERON KƏŞFİYYAT SAHƏSİ

- 2017-ci ilin 4-cü rübündə 3-ölçülü seysmik məlumatların interpretasiyası və emalı tamamlanıb
- 2018-ci ildə SOCAR-la Perspektivlik haqqında Bildiriş imzalanıb
- İlk kəşfiyyat quyusunun qazılması üçün planlaşdırma işləri davam edir

XƏZƏR DƏNİZİ

SƏNGƏÇAL TERMINALI

- Bakı şəhərinin cənubunda yerləşən kompleks neft və qaz emalı terminalı
- 700 hektara yaxın sahəsi ilə dünyada ən böyük terminalardan biri
- Texnoloji emal gücü: gündə 1,2 milyon barel neft və təxminən 80 milyon kubmetr qaz
- İşlək tutumu: təxminən 4 milyon barel

bp Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyədə

Azərbaycanda bp şirkəti Azərbaycan hökuməti ilə bağlanmış bir neçə hasilatın pay bölgüsü sazişi (HPBS) və tranzit ərazisinə malik ölkə hökuməti sazişi (TƏMÖHS) əsasında fəaliyyət göstərir. Gürcüstan və Türkiyədə isə ixrac boru kəmərlərini və terminalları əhatə edən TƏMÖHS-lər çərçivəsində fəaliyyət göstərir.

Hüquqi struktur

Azərbaycanda bp-yə aid bir sıra hüquqi şəxslərin nümayəndəlikləri fəaliyyət göstərir və bu da bp-nin 1992-ci ildə Bakıda ilk ofisini açmasından etibarən ölkədə və regionda keçirdiyi inkişafı əks etdirir. Əsas hüquqi şəxs BP Eksplorəşn (Kaspiyan Si) Limited ("BP Exploration (Caspian Sea) Limited") şirkətidir.

3,7 milyard

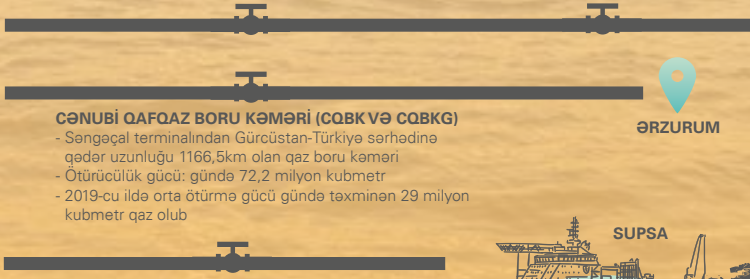
barel neft 1997-ci ildə ilk neft hasilatından başlayaraq 2019-cu ilin sonunadək AÇQ-dən hasil olunub

117 milyard

kubmetr qaz 2006-cı ildə ilk qaz hasilatından başlayaraq 2019-cu ilin sonunadək Şahdəniz yatağından hasil olunub

9

qazma qurğusu, o cümlədən 2 səyyar qazma qurğusu 2019-cu il ərzində dənizdəki əməliyyatlarımıza cəlb edilib

CƏNUBİ QAFQAZ BORU KƏMƏRİ (CQBK VƏ CQBKG)

- Səngəçal terminalından Gürcüstan-Türkiyə sərhədinə qədər uzunluğu 1166,5km olan qaz boru kəməri
- Ötürücülük gücü: gündə 72,2 milyon kubmetr
- 2019-cu ildə orta ötürmə gücü gündə təxminən 29 milyon kubmetr qaz olub

ƏRZURUM

QƏRB İXRAC BORU KƏMƏRİ (QIBK)

- Səngəçal terminalını Gürcüstanın Qara Dəniz sahilindəki Supsa limanı ilə birləşdirən 829 km uzunluğunda boru kəməri
- Ötürücülük gücü: gündə 106 min barel
- 2019-cu ildə 28 milyon barel neft nəql edilib

QARA DƏNİZ

BAKI-TBİLİSİ-CEYHAN (BTC)

- Səngəçal terminalını Türkiyənin Ceyhan dəniz terminalı ilə birləşdirən 1768km uzunluğunda neft boru kəməri
- Ötürücülük gücü: gündə 1,2 milyon barel
- 2006-2019-cu illər ərzində ümumilikdə təxminən 3,35 milyard barel xam neft nəql edilib
- 2019-cu ildə 233 milyon barel xam neft nəql edilib

ARALIQ DƏNİZİ

CEYHAN TERMINALI

- 2019-cu ildə 296 tanker yüklənib
- 2006-2019-cu illər ərzində ümumilikdə 4381 tanker yüklənib

Hüquqi ünvan

BP Eksploreyşn (Kaspian Si) Limited şirkətinin Azərbaycandakı ofisinin qeydiyyatdan keçirilmiş ünvanı: Neftçilər prospekti 153, Bakı şəhəri, AZ1010, Azərbaycan. Telefon: +994 (0)12 525 6000

Əməkdaşlar

2019-cu ilin sonunda Azərbaycanda bp tərəfindən daimi işə götürülmüş əməkdaşların sayı 2657 nəfər idi ki, bunların 2411-i Azərbaycan vətəndaşları olub.

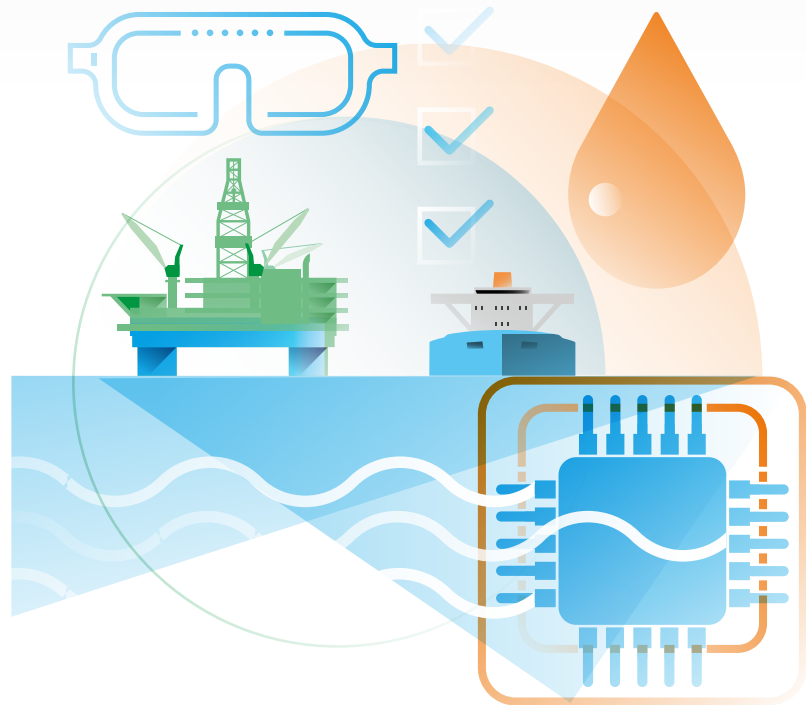

Əməliyyatlarımız

Bizim məqsədimiz Xəzər regionunda davamlı inkişafa töhfə verməklə əməliyyat və layihələri təhlükəsiz və səmərəli şəkildə həyata keçirməkdir.

Biz nə edirik

Təhlükəsiz və etibarlı əməliyyatlar **7**

Təhlükəsiz və etibarlı əməliyyatlar

bp dənizdə Azərbaycanın iri neft və qaz yataqlarının əməliyyatçısıdır. Quruda biz dünyanın ən böyük kompleks neft və qaz emalı terminallarından birini, həmçinin onu region və dünya bazarları ilə birləşdirən boru kəmərlərini idarə edirik.

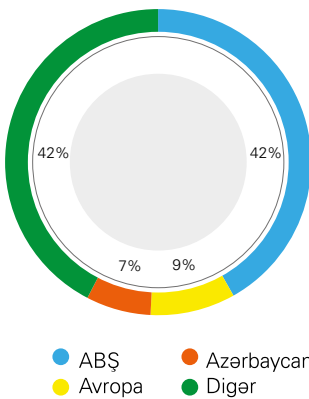
Azəri-Çıraq-Dərinsulu Günəşli (AÇG)

AÇG yatağının əməliyyatçısı bp şirkətidir. Bu, Xəzər hövzəsinin Azərbaycan sektorunda ən iri neft yatağıdır və Bakıdan təxminən 100 km şərqdə yerləşir. AÇG sərt dəniz dibi relyefinə, o cümlədən yarıqanlara və palçıq vulkanlarına malik olan geoloji baxımdan mürəkkəb yataqdır.

2019-cu ilin dekabr ayında AÇG yatağından 500 milyonuncu ton neft hasil edilib.

bp-nin törəmə şirkətlərinin dünyanın müxtəlif yerlərində maye karbohidrogen hasilatındakı xalis payı (%)

Ümumilikdə gündə cəmi 1046 min barel xam neft və 104 min barel təbii qaz mayesi, şirkətlərin iştirak payı istisna olmaqla. "Diger"ə Kanada, Cənubi Amerika, Afrika, Asiya (Azərbaycan istisna olmaqla) və Avstraliya daxildir.

Azəri-Çıraq-Dərinsulu Günəşli (neft hasilatı)

Platforma	Hasilatın başlanma tarixi	Ölçü vahidi	Hasilat başlanandan 2019-cu ilin sonunadək	2018	2019
Çıraq	Noyabr 1997	milyon barel milyon ton	736,1 99,5	16,9 2,3	14,9 2,0
Mərkəzi Azəri	Fevral 2005	milyon barel milyon ton	936,9 126,6	56,2 7,6	48,8 6,6
Qərbi Azəri	Dekabr 2005	milyon barel milyon ton	845,3 114,3	45,9 6,2	44,3 6,0
Şərqi Azəri	Noyabr 2006	milyon barel milyon ton	502,7 67,9	35,4 4,8	32,6 4,4
Dərinsulu Günəşli	Aprel 2008	milyon barel milyon ton	513,0 69,5	38,2 5,2	34,8 4,7
Qərbi Çıraq	Yanvar 2014	milyon barel milyon ton	170,7 23,1	20,7 2,8	19,6 2,7
Cəmi		milyon barel milyon ton	3704,6 500,9	213,3 28,8	195,1 26,4

Hasilat 1997-ci ildə yatağın Çıraq hissəsindən başlayıb. AÇG-də indi səkkiz dəniz platforması: Mərkəzi, Qərbi və Şərqi Azəri, Dərinsulu Günəşli, Çıraq və Qərbi Çıraq olmaqla altı hasilat platforması, eləcə də iki texnoloji emal, qaz kompressiyası, suvurma və texnoloji təchizat platforması fəaliyyət göstərir.

2019-cu ilin sonunda AÇG-də ümumilikdə 125 neft hasilatı quyusu, eləcə də 46 suvurma və 7 qazvurma quyusu istismar olunurdu. İl ərzində 10 neft hasilatı, eləcə də 1 suvurma quyusu tamamlandıq istismara verilmişdir.

2019-cu ildə AÇG-də təhlükəsiz və etibarlı şəkildə sabit hasilat davam etmişdir. Yataqdan bütün il üzrə orta hesabla gündəlik hasilat 535 000 barel olmuşdur (ümumilikdə 195 milyon

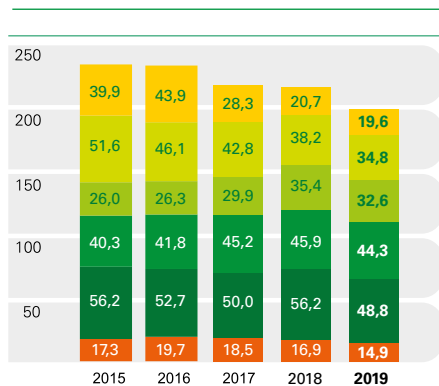
bareldən çox və ya 26 milyon ton).

Həmçinin SOCAR-a gündə orta hesabla 5,7 milyon kubmetr AÇG səmt qazı təmin edilmişdir ki, bu da il üzrə ümumilikdə 2,1 milyard kubmetrə bərabərdir.

2019-cu ildə AÇG fəaliyyətləri üzrə əməliyyat xərclərinə təxminən 567 milyon dollar, əsaslı xərclərə isə 1476 milyard dollar vəsait sərf etdik.

2019-cu ilin aprel ayında AÇG tərəfdaşları AÇG yatağının işlənməsinin növbəti mərhələsinə başlamaq qərarı verdilər. Bu yeni mərhələ gündə 100 000 barelədək neftin emalını həyata keçirmək üçün layihələnməmiş yeni Azəri-Mərkəzi-Şərqi (ACE) dəniz platformasının və qurğularının daxil olduğu 6 milyard dollar dəyərində layihəni əhatə edir. Layihə çərçivəsində ilk hasilatın 2023-cü ildə

Azəri-Çıraq-Dərinsulu Günəşlidən (AÇG) neft hasilatı, 2015-2019 (milyon barel)

● Çıraq ● Mərkəzi Azəri ● Qərbi Azəri
● Şərqi Azəri ● Dərinsulu Günəşli ● Qərbi Çıraq

Tikinti-quraşdırma meydançasında üst tikililərin quraşdırıldığı sahədə Azəri-Mərkəzi-Şərqi platformasının tikinti işləri.

Heyət üzvü Şahdəniz Alfa platformasının göyertəsində.

başlayacağı və onun istismar müddəti ərzində 300 milyon barelədək neft hasil olunacağı gözlənilir.

Layihə üzrə əsas istehsal, dəniz və sualtı əməliyyatları üzrə müqavilələr 2019-cu ildə imzalanıb və 2019-cu ilin iyul ayında tikinti işləri başlanıb.

2019-cu ilin sentyabr ayında AÇG tərəfdaşları AÇG üzrə hasilatın pay bölgüsü haqqında sazişin (HPBS) 25 illiyini qeyd etdilər.

 AÇG-nin 25-illik tarixinin qumrəsi videosunu [burada](#) izləyin.

Şahdəniz

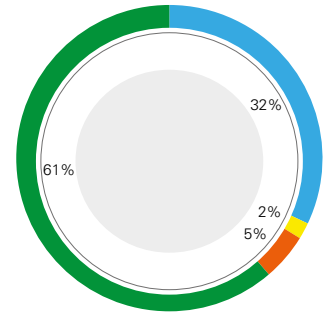
Şahdəniz qaz yatağı 1999-cu ildə kəşf edilib. Yataq sahilədən 70 km məsafədə,

suyun dərinliyinin 50-600 metr arasında dəyişdiyi bir ərazidə yerləşir. Onun məhsuldar layının qalınlığı 1000 metrden artıq, uzunluğu isə 22 kilometrdir. Geoloji baxımdan mürəkkəb olan Şahdəniz çox yüksək təzyiqli və çoxsaylı məhsuldar lay horizontlarına malikdir.

2019-cu ildə Şahdəniz yatağından qazın Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə bazarlarına etibarlı şəkildə çatdırılması davam edib. 2019-cu il ərzində yataqdan təxminən 16,8 milyard kubmetr qaz və 3,6 milyon ton (təxminən 28,6 milyon barel) kondensat hasil edilib.

2019-cu ildə Şahdəniz üzrə əməliyyat xərclərinə təxminən 544 milyon, əsaslı xərclərə isə 1,1 milyard dollar vəsait xərclənib, əsaslı xərclərin əksər hissəsi

bp-nin törəmə şirkətlərinin dünyanın müxtəlif yerlərində təbii qaz hasilatındakı xalis payı (%)

● ABŞ ● Azərbaycan
● Avropa ● Diger

Ümumilikdə gündə 7366 milyon kubfut qaz, şirkətlərin iştirak payı istisna olmaqla. "Diger" ə Kanada, Cənubi Amerika, Afrika, Asiya (Azərbaycan istisna olmaqla) və Avstraliya daxildir.

2019-cu ildə bp-nin törəmə şirkətlərinin dünyanın müxtəlif yerlərində maye karbohidrogen hasilatı (min barel)

Ərazi	Neft	Təbii qaz
ABŞ	481	2358
Avropa	103	129
Azərbaycan	79	367
Diger	487	4513

Şahdəniz qaz və kondensat hasilatı

	Hasilatın başlanma tarixi	Ölçü vahidi	Hasilat başlanandan 2019-cu ilin sonunadək	2018	2019
Qaz	Noyabr 2006	milyard kubmetr	116,8	11,5	16,8
		milyard kubfut	4125,2	404,7	593,7
		milyon barel neft ekvivalenti	711,2	69,8	102,4
Kondensat	Noyabr 2006	milyon barel	224,7	20,5	28,6
		milyon ton	28,2	2,6	3,6

Şahdəniz 1 qurğusundan işıqlandırılmış Səngəçal terminalinin görünüşü.

Şahdəniz 2 layihəsi ilə əlaqədar olub.

2019-cu ildə Şahdəniz Alfa platformasından quyu qazılmayıb, bu müddət ərzində platformanın qazma qurğusunda profilaktik tədbirlər və dövrü texniki xidmət işləri aparılıb.

İl ərzində "İstiqlal" qazma qurğusu yatağın şərq cənub cinahında bir sualtı quyunun, qərb cənub cinahında iki quyunun və şərq şimal cinahında iki quyunun tamamlanmasını həyata keçirib. Sonra qazma qurğusu şərq şimal cinahında iki quyunun üst intervalını qazıb. "Maersk Explorer" qazma qurğusu SDH01 quyusunun son dərinliyədək qazılmasını, habelə şimal cinahında bir üst intervalın və qərb cənub cinahında iki üst intervalın qazılmasını həyata keçirib. Qazma qurğusu sonra qərb cənub cinahında SDF03 quyusunun son dərinliyədək qazılmasını həyata keçirib və SDF04 quyusunun aşağı intervalında qazma işinə başlayıb.

Yuxarıda qeyd edilmiş iki qazma qurğusu Şahdəniz 2 üzrə hasilatın həyata

keçirilməsi və artırılması məqsədilə 2019-cu ilin sonunadək ümumilikdə 17 quyu qazmış və onlardan 16-nı tamamlamışdı.

Şahdəniz 2

Şahdəniz 2 Azərbaycandan Türkiyəyə və Avropaya qaz çatdıracaq nəhəng bir layihədir. Bu layihə yeni Cənub Qaz Dəhlizi açmaqla Avropa bazarlarının qaz təchizatını və enerji təhlükəsizliyini gücləndirəcək. Şahdəniz 2 dünyanın ən böyük qaz işlənməsi layihələrindən biridir.

2019-cu ildə Şahdəniz 2 layihəsi çərçivəsində dəniz və quruda olan qurğuların yekun təhvil-təslimi həyata keçirilib. Layihə heyəti Şahdəniz 2 obyektlərinin yüksək iş səmərəliliyini təmin etmək üçün birinci hasilat ili boyunca əməliyyatlara dəstəyi davam etdirib.

İl ərzində layihə çərçivəsində həmçinin sualtı tikinti fəaliyyətlərinin icrası, o cümlədən 2021-ci ildə növbəti şərq cənub cinahın işə salınmasına dəstək üçün dərin sulardakı cinahlarda infrastrukturun quraşdırılması işləri

davam edib. Sabit pik qaz hasilatına çatmaq üçün qarşıdan gələn illər ərzində "Xankəndi" sualtı tikinti gəmisindən və "İsrafil Hüseynov" borudüzmə gəmisindən istifadə etməklə sualtı obyektlərin təhvil və quraşdırılması işləri davam edəcək.

Səngəçal terminalı

2019-cu ildə neftin və qazın Azəri-Çıraç-Dərinsulu Günəşli (AÇG) və Şahdəniz yataqlarından sualtı boru kəmərləri ilə Səngəçal terminalına nəqli davam etmişdir.

Terminalın texniki emal sistemlərinin gündəlik gücü 1,2 milyon barel neft və təxminən 80 milyon standart kubmetr Şahdəniz qazı təşkil etmişdir. 2019-cu ilin sonuna AÇG səmt qazı da daxil olmaqla qaz üzrə ümumi texnoloji emal və ixrac gücü gündəlik 100 milyon standart kubmetr təşkil edirdi.

Qaz Cənubi Qafqaz Boru Kəməri vasitəsilə və terminalın qaz emal qurğularını "Azəriqaz"ın milli qazpaylama şəbəkəsinə birləşdirən SOCAR-ın qaz boru kəmərləri ilə ixrac edilmişdir.

2019-cu ildə Səngəçal terminalından təxminən 263 milyon barel neft ixrac edildi. Bunun təxminən 235 milyon bareli Bakı-Tbilisi-Ceyhan boru kəməri və təxminən 28 milyon bareli isə Qərb İxrac Boru Kəməri vasitəsilə ixrac edilib.

2019-cu il ərzində terminaldan gündəlik orta hesabla 45 milyon standart kubmetrdən çox (təxminən 1 milyard 600 milyon standart kubfut) Şahdəniz qazı ixrac edilib.

Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) boru kəməri

Uzunluğu 1768 km olan BTC boru kəməri 2006-cı ilin iyun ayında istismara verilib. O vaxtdan 2019-cu ilin sonuna qədər BTC ilə 3,35 milyard bareldən çox (447 milyon tondan çox) xam neft daşınaraq 4381 tankərə yüklənmiş və dünya bazarlarına yola salınmışdır.

2019-cu ildə isə bu boru kəməri ilə təxminən 233 milyon barel (təxminən 31 milyon ton) xam neft ixrac edilərək Türkiyənin Ceyhan limanında 296 tankərə yüklənib.

2019-cu il ərzində BTC boru kəməri, əsasən, Azərbaycandan AÇG neftini və Şahdəniz kondensatını nəql etmişdir. Bundan əlavə, BTC vasitəsilə digər xam neft və kondensat həcmlərinin də, o cümlədən Türkmənistan, Rusiya və Qazaxıstan neftinin nəqli davam etdirilmişdir.

Cənubi Qafqaz Boru Kəməri (CQBK)

Uzunluğu 691 km olan CQBK 2006-cı ilin sonlarından istismar olunur və Şahdəniz qazını Azərbaycana, Gürcüstana və Türkiyəyə çatdırır. Boru kəmərinin 474 km-lik genişləndirilmiş hissəsi 2018-ci ilin iyun ayından kommersiya qaz həcmələrinin Türkiyəyə nəqlinə başlayıb.

2019-cu il ərzində CQBK-nin orta hesabla gündəlik ötürücülük gücü 29 milyon kubmetr qaz təşkil edib.

2019-cu ildə CQBK-nin iki operatoru olub: bp texniki operator kimi CQBK obyektlərinin tikintisinə və əməliyyatlarına cavabdehlik daşıyıb, "SOCAR Midstream Operations" isə kommersiya operatoru

Operatorlar Səngəçal terminalında boru kəməri dəhlizində hərəkət edir.

kimi kəmərin kommersiya əməliyyatlarına cavabdeh olub.

Qərb İxrac Boru Kəməri (QİBK)

Azəri-Çıraq-Günəşli yataqlarının əməliyyatçısı kimi bp QİBK-ni də idarə edir. Uzunluğu 829 km olan bu kəmər nefti Xəzər hövzəsindən Səngəçal terminalı vasitəsilə Gürcüstanın Qara dəniz sahillərində yerləşən Supsa terminalına nəql edir. 1998-ci ildə boru kəməri istismara verildəndən bəri bp və onun tərəfdaşları kəmərdə əsaslı təmir işləri həyata keçirib.

2019-cu ildə bu boru kəməri vasitəsilə 28 milyon barel neft nəql edilib.

2017-ci ilin ortalarında QİBK-də hissə-hissə dəyişdirilmə layihəsi başlandı. Layihənin məqsədi Gürcüstanda torpaq sürüşməsi ərazilərindən boru xəttinin yan keçməsi üçün təxminən 13,6 kilometrlik hissədə boruları ümumilikdə üç yeni hissə ilə əvəz etmək idi. 2019-cu

ildə uğurla tamamlanmış bu layihəyə həm Azərbaycan, həm də Gürcüstan ərazilərindəki hissələr daxil olmaqla, üç çay kəsişməsindəki boruların dəyişdirilməsi də daxil idi.

Geoloji kəşfiyyat

bp Azərbaycanda üç geoloji kəşfiyyat müqaviləsinin operatorudur: Şəfəq-Asiman, Abşeron yarımadasının dayazsulu hissəsi və D230 bloku.

Şəfəq-Asiman

2019-cu ildə biz Şəfəq-Asiman dəniz blokunda ilk kəşfiyyat quyusu üzrə planlaşdırma işlərini davam etdirdik. 2020-ci ilin yanvar ayında quyunun qazılmasına başladıq. Qazma işləri bitdikdən sonra, əldə edilmiş məlumatlar təhlil olunacaq və uğurlu olduğu təqdirdə, nəticələrin təsdiqlənməsi üçün qiymətləndirmə proqramı aparılacaq.

Abşeron yarımadasının dayazsulu sahəsi

2019-cu ildə Abşeron yarımadasının dayazsulu sahəsində biz seçilmiş üç perspektiv sahədə kəşfiyyat quyularının qazılması üzrə planlaşdırma işlərini davam etdirdik. İlk quyunun qazılması üçün seçilmiş qazma qurğusunun modernləşdirmə işləri tamamlandıqdan sonra qazma fəaliyyətlərinə başlamağı planlaşdırırıq.

D230 bloku

2019-cu ilin dekabr ayında D230 blokunda 3-ölçülü seysmik məlumatların toplanması proqramına başladıq. Proqram 2020-ci ilin mart ayında tamamlandı. Növbəti mərhələdə toplanmış məlumatların emalı və interpretasiyası həyata keçiriləcək. Seysmik tədqiqatın nəticələrindən asılı olaraq biz ilk kəşfiyyat quyusunun planlaşdırılmasına başlayacağıq.

D230 blokunda 3-ölçülü seysmik tədqiqat proqramını tam təhlükəsiz şəkildə həyata keçirdik.

Əməkdaşlarımız

Bizim Azərbaycandakı uzunmüddətli uğurumuz istedadlı və müxtəlif yönlü əməkdaşlarımızın olmasından asılıdır.

Biz nə edirik

İşçi heyətimizin idarə edilməsi	14
Əməkdaşlarla əlaqə və ünsiyyət	16
Öyrənmə və inkişaf	17
Davranış kodeksimiz	18

İşçi heyətimizin idarə edilməsi

Məqsədimiz işçilərimizin ixtisas bilgilərini və qabiliyyətlərini inkişaf etdirmək, güclü cəhətlərimizi və bacarıqlarımızı daha da artırmaq üçün ən yaxşı mütəxəssisləri işə cəlb etməkdir.

bp-nin icra göstəriciləri yüksək səriştəli, əzmkar və istedadlı işçi qüvvəsindən asılıdır. Əməliyyatları təhlükəsiz və etibarlı şəkildə yerinə yetirmələri üçün işçilərimizə ehtiyacları olan səriştələri aşılayırıq. Bizim fərdi müxtəlifliklərə hörmətlə yanaşmaq və bütün əməkdaşlarımıza bərabər fürsət və imkanlar yaratmaq öhdəliyimiz var.

Eyni zamanda, biz səmərəliliyi artırmaq və xərcləri daha yaxşı idarə etməklə rəqabət qabiliyyətliliyimizi yüksəltmək üçün yollar axtarmağa davam edirik. Buraya təşkilat strukturunun mürəkkəbliyinin aradan qaldırılması daxildir ki, bu, bəzi hallarda yerli və əcnəbi işçilərimizin tutduğu bir sıra vəzifələrin ixtisara salınması ilə nəticələnir. bp-nin Azərbaycandakı işçilərinin ümumi sayı 2019-cu il ərzində 92 nəfər azaldılaraq 2743 nəfərə endirildi (2018-ci ildə 2835 nəfər). İşçilərimizin ümumi sayına 2657 daimi işçi və 86 nəfər müddətli müqavilə əsasında işləyən işçi daxildir. Daimi əməkdaşlardan 2411 nəfəri Azərbaycan vətəndaşdır. Daha 93 nəfər Azərbaycan vətəndaşı ilin sonunda xarici ölkələrdə təyinatda olub.

Yerli işçi qüvvəsi

Azərbaycanda güclü milli kadrlar yetişdirmək əsas prioritetlərimizdən biri olaraq qalır. Biz iş təcrübəsi az olan və ya heç olmayan gənclərin təliminə sərməyə qoyur, yeni istedadları cəlb edir və bütün işçilərimizə geniş çeşiddə karyera və inkişaf imkanları təklif edirik.

Əməkdaşlarımız Xəzər Mərkəzi ofisində işi müzakirə edir.

2019-cu ilin sonunda bp-nin daimi ixtisaslı işçi heyətində ölkə vətəndaşlarının nisbəti 91% idi, qeyri-ixtisaslı işçi heyətində isə bu nisbət 100% səviyyəsində qaldı.

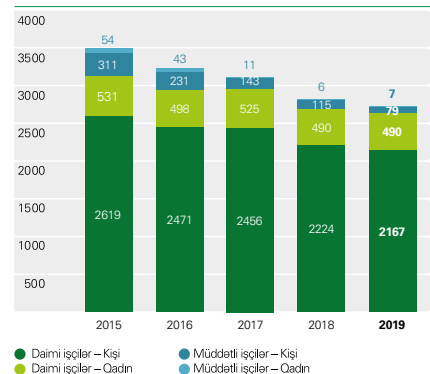
bp-nin Azərbaycanda yüksək vəzifə tutan yerli işçilərinin sayı 2019-cu ildə 365 nəfərə çatdı. Bu, yerli ofisdə işləyən yüksək vəzifəli işçilərin demək olar ki, 63%-dir və əvvəlki illə müqayisədə təxminən eyni səviyyədədir. Onların təxminən 19%-i qadınlardır ki, əksəriyyəti quru və dəniz əməliyyatlarında, insan resursları və

maliyyə sahələrində işləyir. İl ərzində yüksək vəzifəli daha 63 azərbaycanlı bp-nin global biznesi üzrə başqa ölkələrdə təyinatda olub.

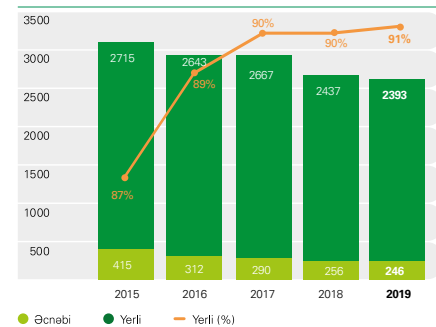
bp-nin Azərbaycanda işləyən orta vəzifəli işçilərinin 97%-dən çoxu ölkə vətəndaşları idi. Bundan əlavə, 2019-cu ildə orta vəzifəli ölkə vətəndaşlarından 35 nəfəri xaricdə təyinatda oldu.

2019-cu ilin sonunda bp podratçılarının və subpodratçılarının işçilərinin milliləşdirilməsi ümumilikdə 90% səviyyəsində qaldı.

bp-nin Azərbaycanda işçiləri və agentlik müqaviləsi əsasında işləyən əməkdaşları

bp-nin Azərbaycandakı ixtisaslı daimi işçi heyəti

Əcnəbi işçi qüvvəsi

İşçi heyətimizi milliləşdirmək öhdəliyimizlə yanaşı, inanırıq ki, Azərbaycandan olan işçilərin xaricdə, əcnəbilərin də Azərbaycanda məqbul nisbətə beynəlxalq təyinatı müxtəliflik və inkişaf baxımından faydalıdır. 2019-cu il ərzində 113 yerli əməkdaşımız bp-nin Azərbaycandan kənardakı müxtəlif obyektlərində əcnəbi mütəxəssis kimi işləyib. Onların təxminən üçdə biri quru və dəniz əməliyyatları üzrə ixtisaslaşmış.

2019-cu ilin sonunda bp-nin Azərbaycanda işləyən 246 əcnəbi əməkdaşı olub. Onların təxminən üçdə ikisi Birləşmiş Krallıqdan, demək olar ki, dördüdə biri isə ABŞ-dan idi. Qalanları

Avstraliya, Braziliya, Kanada, Misir, Fransa, Hindistan, İndoneziya, Oman, Rusiya, Trinidad və Tobago, eləcə də Türkiyədən idi. 2019-cu il ərzində ölkəyə 65 yeni əcnəbi işçi gəldi, 75-i isə ölkəni tərk etdi. Bununla da faktiki azalma 10 nəfər oldu.

İşəgötürmə

Məqsədımız yüksək istedadlı kadrları şirkətimizə cəlb etməkdir, buna görə də biz cəlbedici və müsbət iş mühiti formalaşdırmağa çalışırıq. Bu məqsədə nail olmaq üçün düzgün adamların düzgün işə seçilməsi əsas şərtidir. Biz insanları onların səriştə və bacarıqları əsasında işə götürməyə və vəzifəyə təyin etməyə öhdəlik götürmüşük.

Bizim illik yay təcrübəsi proqramımız gənclər arasında çox populyardır. 2019-cu ildə hər il keçirdiyimiz yay təcrübəsi keçən tələbələrin işə qəbulu proqramı çərçivəsində təqribən 600 nəfərin ərizəsini qəbul etdik və bunlardan 28 nəfəri bp-də yay təcrübəçisi kimi işə götürüldü.

“bp təcrübəçilərinin gözü ilə” videosunu [burada](#) izləyin.

bp-nin Azərbaycanda xüsusi açılan iş elanları bp.com/azerbaijan ünvanında yerləşdirilir. 2019-cu ildə iş elanlarımızla bağlı 13000-dən çox ərizə aldıq və 36 nəfər təcrübəli yerli işçini işə götürdük.

İşçi heyəti Şahdəniz Alfa platformasının göyertəsində iclas keçirir.

Əməkdaşlarla əlaqə və ünsiyyət

İşçilərin forumları

bp-nin texniklər üçün forumu ön cəbhədə – hasilat platformalarında, terminallarda və boru kəmərləri boyunca işləyən texniklərlə mühüm əlaqə vasitəsi olmaqda davam edir. Biz texniklərimizin təliminə və inkişafına sərmayə qoyur və onların ən yüksək rütbəli rəhbərliklə müntəzəm görüşlərinin əhəmiyyətini başa düşürük. Bu görüşlərdə onlar rəy və təkliflərini verə, təcrübələrini bölüşə və onları narahat edən istənilən məsələni qaldıra bilərlər. 2019-cu ildə keçirilmiş forumda 30 nəfərdən çox texnik iştirak etdi.

Bizim dinləmə forumlarımız regional rəhbər qrupumuzun üzvləri ilə müxtəlif sahələrdə işləyən əməkdaşları bizneslə əlaqəli mövzuları açıq müzakirə etmək üçün bir araya gətirir. Bu forumlar işçilərə öz narahatlıqlarını bölüşməyə, suallarını verməyə və rəhbərlikdən birbaşa cavab almağa fürsət yaradır, rəhbər heyətə isə təşkilatdakı əməkdaşların fikirlərini öyrənməyə imkan verir.

2019-cu ildə biz təxminən 30 mühəndisdən ibarət təsadüfi seçilmiş qrup ilə mühəndislik üzrə dinləmə forumu təşkil etdik. Həmin şəxslər təşkilatda daha geniş auditoriyadan müxtəlif sualları topladıqdan sonra həmin sualları rəhbər heyətə ünvanlaya bildi.

Bundan əlavə, biz il ərzində əməkdaşların iştirakı üzrə müxtəlif böyük tədbirlər keçirdik.

Biz rüblük olaraq regional rəhbərlik heyətimizin üzvləri ilə bütün əməkdaşların iştirak etdiyi ümumi yığıncaqlar keçirdik. Bu yığıncaqlar zamanı işçilər şirkətin rəhbərliyindən ən son məlumatları dinləyir, suallarını verir və narahatlıqlarını ifadə edirlər. Belə yığıncaqlar Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə regionunda yerləşən bütün

Yüksək vəzifəli rəhbər heyətimiz müntəzəm olaraq işçilərlə görüşür və onların fikirlərini dinləyir.

işçilərə, habelə dənizdəki əməkdaşlara internet vasitəsilə canlı yayımlanıb.

2019-cu ilin mart ayında şirkətimizdə müxtəlif menecerlərdən və yüksək rəhbər işçilərdən ibarət genişləndirilmiş rəhbərlik heyəti üçgünlük tədbir üçün Bakı ofisində toplandı. Bu üç gün ərzində müzakirə edilən mövzular şirkətdə əməyin təhlükəsizliyinin və işgüzar mədəniyyətin daha da təkmilləşdirilməsindən tutmuş menecerlərin təşkilata daha yaxşı rəhbərlik etməsi üçün lazım olan səriştələr və vasitələrlə təmin edilməsi mövzusunadək dəyişən müxtəlif sahələri əhatə edirdi.

Bizim mühəndislərin işdənənar yığıncağında və mühəndislik mükafatları mərasimində 450 nəfərdən çox mühəndis iştirak etdi. Bu tədbirlər əsasən ixtisaslaşma sahələri üzrə ən son məlumatlar, qabaqcıl təcrübələr və nailiyyətlər daxil olmaqla bir sıra mövzuları əhatə etdi və ünsiyyət qurmaq üçün gözəl imkan yaratdı.

Əməkdaşların rifahı

Biz əməkdaşlarımızın rifahına çox böyük diqqət yetiririk. 2019-cu ildə biz əməkdaşlarımızın təcrübəsinin daha da təkmilləşdirilməsinə və ev-iş balansının

daha da yaxşılaşdırılmasına yönəlmiş bir sıra təşəbbüslərə başladığımız.

Biz cümə günləri iş saatlarının qısaldılması praktikasını tətbiq etməyə başladığımız. Ofisdə işləyən əməkdaşlarımızın iş şəraiti imkan verdiyi təqdirdə öz iş günlərini adi vaxtlarda olduğundan üç saat daha tez başa vura bilmələri üçün şərait yaratdıq.

Əməkdaşlarımızın inkişafına və peşəkar yüksəlişinə daha da dəstək olmaq məqsədilə biz 2019-cu ildə ofisdə işləyən əməkdaşlar üçün aylıq "inkişaf günləri" kampaniyasına başladığımız. Biz il ərzində səkkiz "inkişaf günü" keçirdik və bu təcrübənin 2020-ci ildə davam etdirilməsini və onun əhatə zonasını genişləndirərək qalan sahələrimizdə də tətbiq olunmasını planlaşdırırıq.

Digər fəaliyyətlər

Azərbaycanda bp şirkətində üst-üstə 10, 15 və ya 20 il işləyən əməkdaşlarımız yubiley münasibətilə uzunmüddətli xidmətə görə mükafatlandırılır. Mükafatlar adətən ümumi yığıncaqlarda yüksək rəhbərlik tərəfindən təqdim edilir. 2008-ci ildən bu yolla biz demək olar ki, 2500 dəfə işçilərimizin fəaliyyətini qiymətləndirmişik.

Öyrənmə və inkişaf

bp prioritet sahə kimi kadrların inkişafına xüsusi diqqət yetirir. 2019-cu ildə əməyin təhlükəsizliyi, texniki, idarəetmə və biznes davranışları üzrə regionda müxtəlif növ təlimlər təşkil etdik. Yerli komandamız tərəfindən ümumilikdə təxminən 7500 iştirakçı ilə 1000-dən çox təlim sessiyası keçirildi. Bu sessiyaların təxminən 87%-i Azərbaycanda keçirildi.

Davamlı peşə təlimi

Yerli əməkdaşlarımıza öz ixtisas sahələri üzrə əlavə dərəcə və ya sertifikatlar almaqda kömək etmək məqsədilə maliyyə yardımı göstərməyə davam etdik. 2019-cu ildə 100-dən çox əməkdaşımız bu proqram çərçivəsində yardım aldı. Onlardan bəziləri yeni müraciət edənlər, digərləri isə əvvəlki illərdə aldıkları təhsillərini davam etdirənlər idi.

Rəhbərlik qabiliyyətinin inkişaf etdirilməsi

İşçilərimizə rəhbərlik qabiliyyətinin inkişaf etdirilməsi proqramlarını təklif

bp-nin "Çəllenc" proqramı gənc əməkdaşlar üçün inkişaf imkanları yaradır.

etməyə davam etdik. 2019-cu ildə təxminən 1060 əməkdaşımız rəhbərlik qabiliyyətinin inkişaf etdirilməsi proqramı üzrə təlim keçmişdir.

Quyuya nəzarət sertifikatı

Ofisimizin yerləşdiyi Xəzər Mərkəzində quraşdırılmış quyuya nəzarət simulyatorundan istifadə etməklə quyuya nəzarət sertifikatı təlimini keçirdik. Azərbaycan Gürcüstan Türkiyə

regionunda 100-dən çox əməkdaş və, demək olar ki, 70 podratçı 2019-cu ildə sertifikatı keçdi.

Əməliyyatların simulyasiyası

2019-cu ildə operatorların təlim simulyatorlarının optimallaşdırılması proqramı çərçivəsində idarəetmə otaqlarında çalışan təxminən 150 nəfər texnik üçün sahə işinə aid müxtəlif təlim modulları keçdik.

"Çəllenc" proqramı

Qlobal "Çəllenc" (sınaq) proqramımız Azərbaycanda 2003-cü ildən fəaliyyətdədir. Onun məqsədi hər il məzunların işə götürülməsi proqramı vasitəsilə seçilmiş və sənayedə ilkin təcrübəsi az olan istedadlı məzunları inkişaf etdirməkdir. "Çəllencer" adlandırılan iştirakçılar üçillik proqram ərzində, adətən, iki-üç fərqli vəzifə yerinə yerirlər.

2019-cu ildə "çəllencer" kimi 26 nəfəri işə götürdük və ilin sonunda Azərbaycanda "çəllencerlərin" ümumi sayı 70 nəfər idi.

Digər proqramlar

Öz işçi heyətimizə və onların birbaşa ailə üzvlərinə təklif olunan dil təlimi üzrə kursları davam etdirdik. 2019-cu ildə təxminən 75 nəfər ingilis dili dərslərində iştirak edib, Azərbaycan dilini seçənlər isə təxminən 60 nəfər olub.

Əməkdaşlarımız çevik iş metodları barədə müzakirə aparır və təcrübələrini bölüşür.

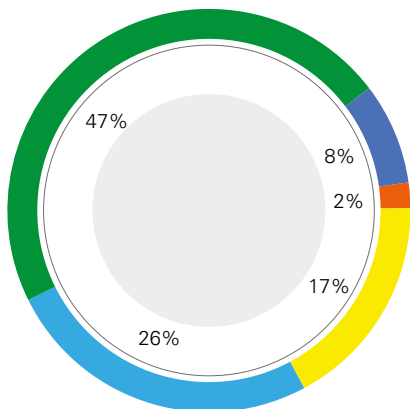
Davranış kodeksimiz

Biz öz işgüzar fəaliyyətimizi bizə bələdçilik edən dəyərlərimizə və davranış kodeksimizə əsaslanmaqla etik normalar daxilində və şəffaf şəkildə həyata keçirmək öhdəliyi götürmüşük.

bp-də işi düzgün yerinə yetirməyimizə əminlikdən mühüm heç nə ola bilməz – başqa heç bir şey bizi buna əməl etməməkdən daha çox riskə məruz qoya bilməz. Davranış kodeksimiz biznesin düzgün qaydada aparılmasına yol göstərən bələdçimizdir və orada bizim bp-də necə fəaliyyət göstərməli olduğumuza dair gözləntilər aydın şəkildə müəyyənləşdirilib. Bizim kodeksimiz bp-nin bütün əməkdaşlarına, vəzifəli şəxslərinə və Direktorlar Şurasının üzvlərinə aiddir. Biz həmçinin öz podratçılarımızdan və onların əməkdaşlarından bizim kodeksimizə uyğun fəaliyyət göstərmələrini gözləyirik. Bu gözləntilər yerinə yetirilmədikdə, biz müvafiq tədbirlər görürük.

Davranış kodeksimizlə tanış olmaq üçün bu ünvana daxil olun:
bp.com/codeofconduct

AGT regionunda narahatlıq doğuran məsələlər kodeksin bölümləri üzrə

- Əməkdaşlarımız
- Biznes tərəfdaşlarımız
- Aktivlərimiz və maliyyə sahəsindəki düzgünlüyümüz
- Təhlükəsiz, məsuliyyətli və etibarlı fəaliyyət
- Birgə işlədiyimiz hökumət orqanları və icmalar

Etik normalar və tələblərə uyğunluq barədə məlumatlandırma sessiyasında əməkdaşlar davranış kodeksimizi müzakirə edir.

Etik normalara və qaydalara uyğunluqla bağlı təlim, məlumatlandırma və ünsiyyət

Hər il əməkdaşlarımız kodeksimizi başa düşdüklerini və öz cavabdehliklərini yerinə yetirdiklərini, eyni zamanda hər hansı qayda pozuntularını məruzə etdiklərini rəsmi surətdə təsdiqləyirlər. Biz əməkdaşlarımıza öz gündəlik işlərində davranış kodeksimizə necə əməl etməli olduqları barədə təlim keçirik. 2019-cu ildə etik normalara və qaydalara uyğunluq üzrə təlimlər bu istiqamətlərə yönəldildi: rüşvətخورluğa və korrupsiyaya və çirkli pulların yuyulmasına qarşı mübarizə, rəqabət/inhisarçılıq və beynəlxalq ticarətin tənzimlənməsi qaydaları, qarşılıqlı hörmət və qısnama hallarının qarşısını alınması barədə işçilərin məlumatlılığının artırılması, maraqların toqquşması, üçüncü tərəflərlə hədiyyə və əyləncə mübadiləsi, habelə dinləmə bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi. 2019-cu ildə etik normalara və qaydalara uyğunluq üzrə ümumilikdə 4146 e-təlim modulu başa çatdırıldı. 2955-dən artıq şəxs davranış kodeksi üzrə xatırlatma məqsədli elektron təlim modulunu keçdi, 569 əməkdaş isə rüşvətخورluğa və korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə təlimi başa vurdu. Azərbaycanda, Gürcüstanda və Türkiyədə (AGT) etik normalar və qaydalara uyğunluq məsələləri barədə rüblük bülletenlərin buraxılışını davam etdirdik və il ərzində dörd buraxılış dərc etdik. Bu məlumat bülletenlərində həqiqi yanlış davranış halları

və müsbət davranış nümunələri, eləcə də digər mühüm fəaliyyətlər üzrə göstəricilər və məlumatlar öz əksini tapıb.

2018-ci ildə başlamış dialoqu davam etdirmək üçün 2019-cu ilin oktyabr ayında biz bp-də hamı üçün daha yaxşı mühiti necə formalaşdırıla biləcəyimizi hədəfləməklə qarşılıqlı hörmət və inklüziv yanaşma haqqında aylıq məlumatlandırma kampaniyası təşkil etdik. Bu kampaniya yaşayış yerlərindən uzaqda yerləşən sahələrimiz də daxil olmaqla AGT-də keçirilmiş səkkiz ayaqüstü məlumatlandırma sessiyasını və əməkdaşlarımızla (onların şəxsi hekayələri haqqında və qarşılıqlı hörmət və inklüziv yanaşma öhdəliyinə sadıqlığı barədə) müsahibələri əks etdirən daxili məlumatlandırmaları əhatə etdi.

Sözünü azad şəkildə demək mədəniyyətinin təşviqi

Biz istəyirik ki, əməkdaşlarımız, podratçılarımız və hər hansı üçüncü tərəflər davranış kodeksimizə əməl olunmaması ilə bağlı narahatlıqlarını və ya hansısa təhlükəli, qeyri-etik və ya potensial olaraq ziyanlı hallara rast gəldikdə bu barədə sözlərini açıq deməkdən çəkinməsinlər. Narahatlıq doğuran məsələləri qaldırmaq üçün, birbaşa rəhbərliklə əlaqə, dəstək qrupları və OpenTalk məxfi yardım xətti daxil olmaqla, müxtəlif kanallarımız mövcuddur. 2019-cu ildə bu kanallar

vasitəsilə AGT-də ümumilikdə 98 narahatlıq doğuran məsələ qeydə almışdır.

bp-nin qaldırılan məsələlərlə bağlı müvafiq tədbirlər görmək öhdəliyi var. Hər bir məsələ nəzərdən keçirilir, ədalətli və obyektiv şəkildə araşdırılır. 2019-cu ildə biz etik davranış kodeksimizə uyğun olmayan və ya qeyri-etik davranışa görə əmək müqaviləsinə xitam vermək də daxil olmaqla 28 tədbir görmüşük. bp məsləhət üçün müraciət edənlərə, öz narahatlıqlarını ifadə edənlərə, pozuntular barədə məlumat verənlərə və ya araşdırmada iştirak edənlərə qarşı qisas alınmasını yolverilməz hesab edir. Pozuntuya və ya qisasçılığa yol verənlərə qarşı təlimatlandırma və iş icrasının idarə edilməsindən tutmuş işdən azad etməyə qədər müxtəlif tədbirlər görülür.

Təchizatçılar və biznes tərəfdaşları ilə işin aparılması

Təchizatçılarımız və tərəfdaşlarımız bizim biznes fəaliyyətimizdə mühüm rol oynayır və biz əmin olmaq istəyirik ki, onlar da bizim dəyərlərimizi və prinsiplərimizi bölüşür. Biz üçüncü tərəflərlə hər hansı müqavilə münasibətləri qurmazdan əvvəl ətraflı hüquqi yoxlama aparırıq, mümkün

rüşvətxorluq və korrupsiya risklərini qiymətləndiririk. Müvafiq olduqda risklərin azaldılması planı tərtib edir və ya risklərin çox yüksək olduğu qərarına gəldikdə onlarla işləməkdən imtina edirik.

2019-cu ilin iyun ayında biz demək olar ki, 50 təchizatçı şirkəti təmsil edən 70-dən çox nümayəndənin iştirakı ilə Azərbaycanda təchizatçılar üçün etik normalar və qaydalara uyğunluq üzrə birinci forum keçirdik. Tədbir zamanı biz biznes tərəfdaşlarımıza öz gözləntilərimiz barədə məlumat verdik, etik normalar və qaydalara uyğunluq ilə bağlı riskləri və həmin risklərin azaldılmasına yönəlmiş qabaqcıl təcrübələri bölüşdük. Tədbirin əsas mövzuları (i) açıq danışmaq mədəniyyətinin təşviqi və bp-nin OpenTalk yardım xətti barədə məlumatlılığın artırılması; (ii) daxili təhqiqatların aparılmasına dair tövsiyələrin verilməsi; və (iii) üçüncü tərəfin ətraflı hüquqi yoxlamasının aparılması oldu. Bu forumdan irəli gələrək biz etik normalar və qaydalara uyğunluq məsələlərində dialoqu davam etdirmək və bu sahə ilə bağlı çətinliklərin və risklərin öhdəsindən gəlməkdə bir-birimizə qarşılıqlı yardım etmək qərarına gəldik. Bu məqsədlə oktyabr ayında təchizatçılar üçün etik

normalar və qaydalara uyğunluq barədə məlumat bülleteni buraxmağa başladıq və 604 təchizatçı ilə əlaqə saxladığımız.

Təchizatçılarımızın bizim kodeksimizi və biznes fəaliyyətini necə həyata keçirdiyimizi başa düşməsinə yardım etmək üçün təchizatçılarımızla məlumatlandırma sessiyaları keçirdik. 2019-cu ildə 160 nəfərdən çox şəxs daxil olmaqla 32 təchizatçı şirkətə təlim keçdik. Biz həmçinin müqavilələr yerinə yetirilərkən seçilmiş təchizatçılarımızda monitoring və təminat işləri aparırıq. Potensial təkmilləşdirmələrə ehtiyac olan sahələr barədə fikirlərimizi təchizatçılarımıza bildiririk və onların rüşvətxorluq və korrupsiya ilə mübarizə üzrə risklərin idarə edilməsi və daxili nəzarət sistemlərini gücləndirməyin ən yaxşı yollarını tapmaq üçün onlarla birgə iş aparırıq. 2019-cu ildə 20 təchizatçıda yoxlama aparmışıq.

İl ərzində biz həmçinin Azərbaycan Etika və Tələblərə Uyğunluq Şəbəkəsi və Türkiyənin Etika və Etibar Cəmiyyəti kimi xarici şəbəkələr vasitəsilə etik normalar və qaydalara uyğunluq sahəsindəki ən yaxşı təcrübələri bölüşməyə və müxtəlif məsələlər üzrə əməkdaşlıq etməyə davam etdik.

Təchizatçı şirkətlərin nümayəndələri forum zamanı etik normalar və tələblərə uyğunluq üzrə təcrübələri müzakirə edirdi.

Əməyin təhlükəsizliyi

Biz əməliyyatların təhlükəsiz, etibarlı və tələblərə uyğun qaydada davam etdirilməsini diqqət mərkəzində saxlarıq, əməyin təhlükəsizliyi və əməliyyat risklərinin idarə olunmasını bütün işlərimizdə rəhbər tuturuq.

Biz nə edirik

Əməyin təhlükəsizliyinin idarə edilməsi

21

Qərbi Çıraq platformasının göyərtesində hasilat texniki avadanlığın parametrlərini məlumat toplama cihazına qeyd edir.

Əməyin təhlükəsizliyinin idarə edilməsi

Təhlükəsiz və sağlam iş mühitinin yaradılması uğurumuzun təməlini təşkil edir. İstər sahələrimizdə işləyən əməkdaşlarımızın, istərsə də əməliyyatlarımızın qonşuluğundakı icmalarda yaşayan insanların təhlükəsizliyini təmin etmək bizim öhdəliyimizdir.

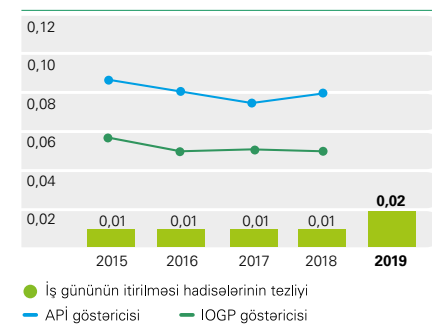
Əməliyyatların idarə edilməsi sistemi

Bizim əməliyyatların idarə edilməsi sistemimiz (ƏİES) fəaliyyətlərimizdə riskləri idarə etməyə və iş icrasını təkmilləşdirməyə kömək etmək üçün hazırlanmış qrup miqyaslı konsepsiyadır.

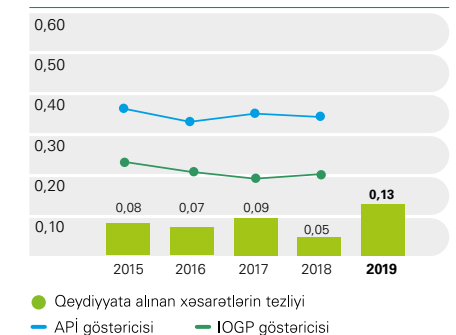
ƏİES sağlamlıq, əməyin təhlükəsizliyi, təhlükəsizlik və ətraf mühit, korporativ

məsuliyyət və əməliyyatların etibarlılığı, eləcə də texniki xidmət, podratçılarla əlaqələr və təşkilatdaxili təlimlər kimi əlaqədar məsələlərə dair bp-nin tələblərini ümumi idarəetmə sistemində birləşdirir. Bu sistem təftiş, yoxlama, səriştələrin inkişaf etdirilməsi, biznesin davamlılığı və böhran hallarına qarşı cavab tədbirlərinin planlaşdırılması kimi fəaliyyətlərin əsas risklərini idarə edən qayda və prinsipləri

İş gününün itirilməsi hadisələrinin tezliyi (işlənmiş hər 200 000 saat üzrə)

Qeydiyyatla alınan xəsarətlərin tezliyi (işlənmiş hər 200 000 saat üzrə)

müəyyənləşdirir. Biz bp-nin prioritetlərini və ya dəyişən kənar tənzimləyici normaları əhatə etmək üçün vaxtaşırı olaraq ƏİES çərçivəsində qrupumuzun tələblərini nəzərdən keçirir və təkmilləşdiririk. ƏİES-nin tətbiqində hər hansı dəyişiklik – yerli tənzimləyici normalara və ya şərtlərə əməl etmək məqsədilə – idarəetmə prosesinə aid edilir. ƏİES həmçinin bizə əməliyyat fəaliyyətlərimizin keyfiyyətini yaxşılaşdırmaqda da kömək edir. ƏİES ilə əhatə olunan bütün biznes sahələri hər il iş icrasının təkmilləşdirilməsi prosesini həyata keçirir və ƏİES-in müvafiq tələblərinə riayət olunması ilə bağlı qiymətləndirmə aparır.

 Əməliyyatlarımızda əməyin təhlükəsizliyi haqda videonu [burada](#) izləyin.

Əməyin təhlükəsizliyi üzrə göstəricilər

Əməyin təhlükəsizliyinin təkmilləşdirilməsi

Biz 2019-cu ili bir 1-ci səviyyəli və iki 2-ci səviyyəli texnoloji təhlükəsizlik hadisələri ilə başa vurduq. Əvvəlki illə müqayisədə biz sağlamlıq, əməyin təhlükəsizliyi, təhlükəsizlik və ya ətraf mühit hadisələri ilə nəticələnə biləcək qəza və ya təhlükəli hallar kimi yüksək potensiallı hadisələrin sayında azalma müşahidə etdik. İl ərzində baş verən doqquz yüksək potensiallı

hadisədən altısı dəniz obyektlərində olub.

Biz həmçinin risklərin qarşısının alınmasına və azaldılmasına yönəlmiş tədbirlərin vəziyyətini yoxlamaq və təsiri zəifləmiş hər hansı potensial qoruma tədbirlərinə düzəliş etmək üçün effektiv bir prosesimiz olduğunu təmin edirik və bununla risklərin idarə olunmasını diqqət mərkəzində saxlamağa davam etmişik. Biz tədbirlərin vəziyyətinin yoxlanılması, o cümlədən bu yoxlamalar üçün tələb olunan standartlaşdırılmış informasiya və qrafikin işlənilib hazırlanması üçün sisteməlik proses həyata keçirdik. Tədbirlərin vəziyyətinin yoxlanılmasından əldə edilmiş nəticələr risk yoxlamalarında nəzərə alınıb və obyektlərimiz üçün tədbirlərin modelinin yenilənməsində istifadə edilib.

Biz həmçinin risklərə qarşı tədbirlərin təmin olunması üzrə fəaliyyətlərimizə dəstək olaraq məlumatların təhlili prosesini daha geniş tətbiq etməyə başlamışıq. Məlumatların əl ilə toplanılması əvəzinə, biz böyük həcmdə məlumatların təhlili üçün texnologiyalardan və proqramlaşdırmadan istifadə etməyə başladıq. Real-zaman rejimində əldə edilən məlumat trendləri əsasında biliklər formalaşdırma bilməmiş bizim potensial yayınma hallarını aşkar etmək qabiliyyətimizi gücləndirəcək

imkanları daha effektiv şəkildə müəyyənləşdirməyimizə kömək edir.

bp üçün ilk dəfə olaraq biz Səngəçal terminalında işlək vəziyyətdə olan xam neft saxlama çənində robot-defektoskopdan müvəffəqiyyətlə istifadə etdik, əks təqdirdə işlək vəziyyətdə çənin müayinəsinə aparmaq mümkün olmayacaqdı. Bu, işçilərimizin çənə daxil olması zərurətini aradan qaldırmaqda yanaşı bizə iri neft çənələrini işlək vəziyyətdə saxlamağa və onların təmizlənməsi ilə bağlı xərcləri azaltmağa imkan verdi.

2019-cu ildə biz regional və global təcrübəyə əsasən ərsinləmə proqramımızı təkrar qiymətləndirdik. Ərsinləmə əməliyyatları axın xətlərinin ötürücülük qabiliyyətini və bütövlüyü qoruyub saxlamaq üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu əməliyyatlarda boru kəmərlərinin təmizlənməsini və ya müayinəsinə aparmaq üçün "ərsin" adlanan cihazlardan istifadə edilir. Təkrar qiymətləndirmə nəticəsində biz müntəzəm ərsinləmə ardıcılığının ümumi sayını 23% azalda bildik və bununla yanaşı sistemin bütövlüyünü qoruyub saxladığımız. Bu, əməliyyat risklərimizi azaltmaqla, habelə sahədəki iş yükünü və xərcləri azaltmaqla əməyin təhlükəsizliyini təkmilləşdirməyimizə imkan verdi.

2019-cu ildə biz həmçinin dayazsulu və

bp Azərbaycanda "Operator Workbench" iş vasitəsindən istifadəyə başladı

Biz 2019-cu ildə sahələrimizdə vahid birgə iş mühiti sistemində çox sayda funksionallığı özündə birləşdirən, əməliyyatlar üçün nəzərdə tutulmuş yeni vasitənin ("Operator Workbench" iş terminalı – "OWB") tətbiqinə başladıq.

EX ("partlayış riski yaratmayan") kateqoriyalı portativ cihazlar (mobil telefonlar və planşetlər) və OWB sisteminin proqram təminatı bizə məlumatları yüksək səmərəliliklə və xeyli dərəcədə daha effektiv şəkildə toplamağa, analiz etməyə və istifadə etməyə imkan verir. Bu, həmçinin kağız üzərində çoxsaylı sənədləşmə aparmaq zərurətini aradan qaldırır və eyni zamanda səmərəliliyi, etibarlılığı, əməkdaşlığı və təhlükəsizliyi təkmilləşdirir.

OWB sistemi əməliyyatlarımız üçün bir sıra üstünlüklər verir. O, təhlükəli mühitdə ön xətdəki əməliyyatlarımızın texniki təhlükəsizliyini və səmərəliliyini təkmilləşdirmək üçün biznes proseslərimizi rəqəmsallaşdıran mobil texnologiyalardan istifadə edir. İş proseslərini, müvafiq informasiyanı və vasitələri mobil cihazlara ötürən və operatorlarımızın istifadəsinə verən proqram tətbiqlərinin yaradılması inzibati prosesləri azaltmaqla məhsuldarlığı artırır, həm də texniki təhlükəsizliyi təkmilləşdirir. Məsələn OWB sistemi Səngəçal terminalında altı ədəd qoruyucu təzyiq klapanında hermetiklik sınağı aparanda bir saatdan çox vaxta qənaət etməyimizə imkan yaradıb.

2019-cu ildə biz OWB sistemini Səngəçal terminalındakı Şahdəniz 1 və 2 sahələrində, lay suyu və ixrac sahəsində, habelə Dərinsulu Günəşli platformasında tətbiq

etdik. Dərinsulu Günəşli platforması Azərbaycanda əməliyyatlarımızda OWB sistemini ilk tətbiq etdiyimiz dəniz obyektidir. 2020-ci ilin sonunadək dəniz platformalarımızın hamısında və Səngəçal terminalındakı qalan sahələrdə OWB sisteminin işə salınmasını planlaşdırırıq.

Trosla işləyən texnik Qərbi Azəri platformasındakı qazma qülləsindən enir.

sahilyanı ərazilərdə çoxşüalı exolot vasitəsilə sualtı boru kəmərlərimizin demək olar ki, 2/3 hissəsini təftiş etmək üçün insansız suüstü gəmidən (USV) istifadə etdik. İri gəmi əvəzinə USV-dən istifadə etməklə biz heyəti iş sahəsindən kənarlaşdırdıq və beləliklə fərdi təhlükəsizliyi gücləndirdik. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, USV-dən istifadə olunması dayaq blokları və dikborular kimi qurğulara yaxın hərəkət edərkən toqquşma nəticəsində baş verə biləcək zədələnmə riskini azaldıb.

2019-cu il ərzində əməyin təhlükəsizliyinə dair məsələlərdə əsas təchizatçılarımızla əməkdaşlığı davam etdirdik. Azərbaycanda ilk dəfə olaraq, biz iki dəfə bp-nin qlobal

təchizatçılar forumunu təşkil etdik və bu forumda Azərbaycandan və dünya miqyasında bp-nin fəaliyyət göstərdiyi digər ölkələrdən seçilmiş podratçılardan baş direktorları əməyin təhlükəsizliyinə dair öz qabaqcıl təcrübələrini bölüşdülər. Bundan əlavə, sözüünü azad şəkildə demək mədəniyyətinin və özünü təftiş prosesinin əhəmiyyətini müzakirə etmək, habelə 2018-ci ildən irəli gələn öhdəlikləri nəzərdən keçirmək məqsədilə podratçıların rəhbərliyi üçün forumlar təşkil etdik. Bu tədbirləri keçirməkdə məqsədimiz podratçılarımızın rəhbərliyinin mövcud əməyin təhlükəsizliyinə dair məsələlərə cəlb olunmasını davam etdirmək və

davamlı təkmilləşmə üçün onların rəylərini və narahatlıqlarını dinləmək oldu.

Nəqliyyat vasitələrinin təhlükəsiz idarə edilməsi

2019-cu ildə nəqliyyat vasitələrindən istifadə 2018-ci il ilə müqayisədə təxminən 32% azaldı və il ərzində 18 milyon kilometrə yaxın məsafə qət edildi.

Biz Azərbaycandakı fəaliyyətlərimizdə kəşfiyyat və hasilat üzrə nəqliyyat vasitələrinin təhlükəsiz idarə edilməsi təcrübəsinin yoxlamasını apardıq və bu yoxlama nəticəsində müəyyən edilmiş bütün tədbirləri müvafiq qaydada yekunlaşdırdıq.

Biz həmçinin sənayedəki ən son texniki təhlükəsizlik standartlarına tam riayət etmək üçün istifadəmizdə olan nəqliyyat vasitələrinin modernləşdirilməsi məqsədilə nəqliyyat xidmətləri göstərən təchizatçımız ilə birlikdə avtomobil parkının yenilənməsi proqramına başladıq.

Audit və yoxlamalar

bp qrupu səviyyəsində audit və yoxlama bizə işçi qüvvəmizin rifahını, ətraf mühiti və yerli icmaları qorumaq üçün

bp-nin Azərbaycanda əməyin təhlükəsizliyi üzrə göstəriciləri

	2018	2019
Ölüm halları	0	0
İş gününün itirilməsi hadisələrinin tezliyi	0,01	0,02
Qeydiyyatda alınan xəsarətlərin tezliyi	0,05	0,13
İşlənmiş saatlar (milyon)	26,47	19,58
Yol-nəqliyyat qəzalarının ümumi səviyyəsi	0,8	1,19
Qət edilmiş kilometr (milyon)	25,83	17,65

Siqnalçı Qərbi Çıraq platformasının göyertəsində pyedestallı kranın qarmaq blokunu yoxlayır.

əməliyyatlarımızın təhlükəsizliyini və etibarlılığını prioritetləşdirməyə kömək edir.

Qrupun audit planının tərkib hissəsi olaraq bp qrupu 2019-cu ildə dörd dəfə bp-nin Azərbaycandakı əməliyyatlarının auditini keçirdi. Bu auditlərə boru kəmərinin yoxlanılması və boru kəmərinin bütövlüyünün idarə olunması sistemi, özünü-yoxlama, normativ tələblərə uyğunluğun idarə edilməsi, eləcə də risk və dəyişikliklərin idarə olunması sahələri daxil idi. Bu auditlər nəticəsində 2019-cu il ərzində 16 görüləcək tədbir qeydə alındı.

Bizim global quyular təşkilatımız həmçinin Mərkəzi Azəri və Şərqi Azəri platformalarında, habelə "Heydər Əliyev" və "Maersk Explorer" qazma qurğularında qurğu auditini keçirdi. Bu auditlər nəticəsində ümumilikdə 167 görüləcək tədbir qeydə alındı ki, onlardan da 115-i 2019-cu il ərzində yerinə yetirildi.

Mexaniki bütövlüyün idarə olunması

2019-cu ildə quruda və dənizdə yerləşən obyektlərimizdə çoxsaylı təftişlər apardıq. Buraya Səngəçal terminalı və ixrac

əməliyyatlarımız üzrə avadanlıq və boru kəmərlərinin təzyiq sisteminin təxminən 2817 təftişi, qurudakı konstruksiyaların 216 təftişi, qurudakı dayaqların və beton özüllərin 886 təftişi, dəniz konstruksiyalarının 255 təftişi, eləcə də Çıraq, Şahdəniz Bravo, Mərkəzi Azəri və Qərbi Azəri platformalarının dayaq bloklarının məsafədən idarə olunan sualtı aparatla sualtı təftişləri daxildir. Biz Şərqi Azəri, Qərbi Azəri və Şahdəniz Bravo platformalarında hündürdən düşən əşyalar ilə bağlı tədqiqatlar da apardıq.

Həmçinin, planlaşdırıldığı kimi, səkkiz platformanın hamısında korroziyanın idarə edilməsi və konstruksiyaya texniki xidmət proqramlarımızı həyata keçirdik ki, buraya 8617 m² göyertənin, 5945 m² təzyiq sisteminin, pilləkən saxtasının, körpülərin və eləcə də 2311 m² dayaq bloku, platformanın ayaq hissəsi və göyertənin alt hissəsi olan sahələrin rənglənməsi işləri daxil idi.

Bundan əlavə, Azərbaycanda və Gürcüstanda quruda yerləşən 984 kilometrden artıq uzunluqda boru

kəmərlərinin təftişini tamamladıq, 6950 sınaq nöqtəsində katod mühafizəsi üzrə müayinələr apardıq. Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə əraziləri boyunca 2521 kilometr uzunluğunda boru kəmərlərində borudaxili diaqnostika apardıq. Dənizdə biz AÇG-yə aid iki 18 düymlük yataqdaxili boru xəttində (qazvurma və suvurma) təftişlər apardıq və məsafədən idarə edilən sualtı aparatdan istifadə etməklə 930 km uzunluğunda sualtı boru kəmərlərində sualtı təftiş həyata keçirdik.

Biz maye axını, qurğunun və infrastrukturun bütövlüyünü, eləcə də ixrac məhsullarının keyfiyyətini təmin etmək üçün regionda 16,1 milyon litrdən artıq kimyevi maddə işlətdik, dənizə 7,7 milyon litr kimyevi maddə daşındı və ondan qəza baş vermədən istifadə edildi.

Böhranların idarə edilməsi və fəvqəladə hallarda cavab tədbirləri

Böhran hallarının və davamlılığın idarə olunması üzrə planlarımız lazım olan yerdə və vaxtda fəvqəladə hallara qarşı effektiv

cavab tədbiri görmək üçün daim hazır olmağımıza və əməliyyatlarımızda normal iş rejiminin potensial olaraq kəskin pozulması hallarını azaltmağımıza yardım edir.

2019-cu ildə biz bütün səviyyələrdə, o cümlədən iri miqyaslı və uzun müddətli hallarda cavab tədbiri görmək üçün hazırlıq səviyyəmizi gücləndirən bir sıra məşqlər keçirdik.

Biz həmçinin dənizdəki və qurudakı sahələrimizdə baş verən hadisələrə qarşı cavab tədbirlərinə dəstək verdik. Bura dəniz platformasının qismən təxliyyə olunması və təhlükəli materialın dağılmasına qarşı cavab tədbirləri daxildir.

Xam neftlə dolu yerüstü çənlərdə yangınla mübarizə tədbiri üzrə planları məşq etmək, avadanlıqların funksionallığını sınaqdan keçirmək və müəyyənləşdirilmiş icra standartına uyğunluğu yoxlamaq üçün Səngəçal terminalında bir sıra məşqlər həyata keçirdik.

Biz həmçinin quyuya nəzarət ilə bağlı "mümkün ən pis ssenari" üzrə baş verə

biləcək hallara qarşı cavab tədbirlərinin görülməsini nəzərdə tutan hadisələrin idarə olunması sistemindəki proseslərimizi məşq etməklə Bakıda bir günlük regional fəvqəladə hallara qarşı cavab tədbirləri üzrə təlim-məşqlər keçirdik. Təlim-məşq zamanı 100 nəfərdən çox iştirakçı axtarış və xilasetmə, kütləvi xəsarət hallarında tibbi təxliyyə, mənbəyə nəzarət və ölkə xaricindən avadanlığın mobilizasiyası, maliyyə, hüquq və məlumatlandırma kimi sahələr daxil olmaqla bütün əməliyyatların idarə olunması və koordinasiyası prosesini məşq etdi.

Azərbaycanda və Gürcüstanda olan heyətlərimizin iştirakı ilə neft dağılmalarına qarşı cavab tədbirləri (NDOCT) üzrə sərhəd-üzəri təlim-məşq keçirdik. Təlim-məşqdə müvafiq planların və prosedurların effektivliyini yoxlamaq üçün Azərbaycan-Gürcüstan sərhədi boyunca NDOCT resurslarının mobilizasiyası və tətbiqi icra olundu və boru kəmərinin qəza-təmir avadanlığının ötürülməsi prosesi həyata keçirildi.

2019-cu ilin dekabr ayında bp Xəzər dənizi və Qara dəniz regionlarında milli, regional və beynəlxalq səviyyələrdə neft dağılmalarına qarşı effektiv cavab tədbirlərini təşviq və təbliğ edən OSPRI (Neft Dağılmalarına Hazırlıq üzrə Regional Təşəbbüs) təşkilatı tərəfindən təşkil edilmiş iki günlük seminarda iştirak etdi..

Seminar zamanı bp mövcud proses haqqında öz məlumatlarını bölüşdü, öz laboratoriya testlərinin nəticələrini, konkret misalların təhlilini və məlumatlandırıcı materialları təqdim etdi.

Seminarda Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin (ETSN), Fəvqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN), SOCAR və Equinor şirkətinin nümayəndələri də iştirak etdi.

FHN ilə olan peşəkar əlaqələrimizi daha da gücləndirmək üçün təlim-məşqlərimizə nazirliyin nümayəndələrini cəlb etdik və zəlzələ zamanı cavab tədbirlərinin idarə edilməsinə dair FHN-nin təşkil etdiyi irimiqyaslı təlim-məşqdə iştirak etdik.

Hadisələrin idarə olunması qrupunun üzvləri fəvqəladə hallara qarşı cavab tədbirləri üzrə regional təlim-məşqdə tədbirləri müzakirə edir.

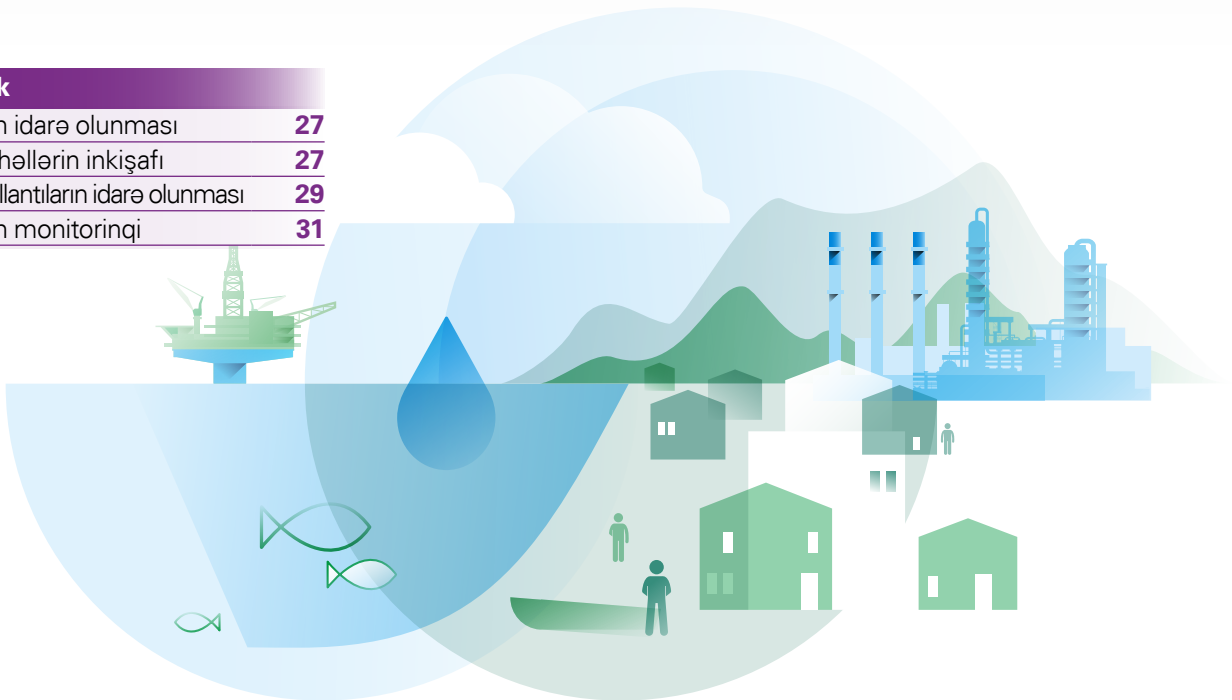

Ətraf mühit

Biz başa düşürük ki, ətraf mühitə təsirlərin idarə olunması neft və qazın məsuliyyətli şəkildə hasil olunması prosesinin mühüm tərkib hissəsidir.

Biz nə edirik

Ətraf mühitin idarə olunması	27
Az karbonlu həllərin inkişafı	27
Atıqların və tullantıların idarə olunması	29
Ətraf mühitin monitorinqi	31

Ətraf mühitin idarə olunması

bp harada iş görürsə, orada ətraf mühitə heç təsir göstərməmək, mümkün təsirləri minimuma endirmək və azaltmaq məqsədilə çalışır.

2019-cu ildə biz ISO14001 Ətraf Mühitin İdarə Olunması Sistemlərinin standartına və Tələblərə Uyğunluğun İdarə Olunması Sistemimizə uyğun qaydada əməliyyatlarımızın sertifikatlaşmasının qüvvədə qalmasını davam etdirdik. Biz həmçinin sertifikatlaşmamızın əhatə dairəsini daha da genişləndirərək yeni qaz ixracı zəncirinin yeni inşa edilmiş bir sıra fəaliyyətdə olan obyektlərini də əhatə etdik. Bu obyektlərə Şahdəniz Bravo platformaları, Səngəçal terminalının Şahdəniz 2 sahəsi və Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin (CQBK) genişləndirilmiş hissəsi daxil idi.

Ətraf mühit üzrə özünütəftiş proseslərimiz faktiki istismar fəaliyyətlərinə nəzarət etməyimizə və təkmilləşdirilməli yeni sahələri aşkar etməyimizə yardım etdi. Bu proseslərə xarici və daxili ekoloji və uyğunluq auditləri, sahənin ekoloji təftişi və rəhbərlik yoxlamaları daxil idi.

Az karbonlu həllərin inkişafı

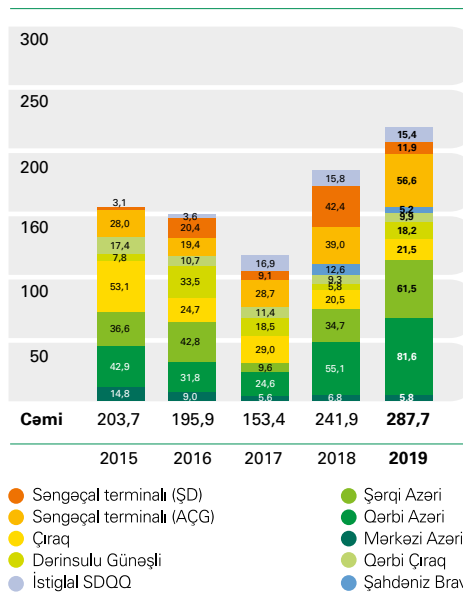
bp alternativ enerji mənbələrinə keçidin aktuallığını başa düşür və karbon emissiyalarını azaltmaq şərti ilə dünyanı daha çox enerji ilə təmin etmək kimi qarşıda duran ikili vəzifənin öhdəsindən gəlməkdə fəal rol oynayır.

Qazın Yandırılmasının Azaldılması üzrə Qlobal Tərəfdaşlığın təsisçi üzvü olmaqdan əlavə, bp həmçinin Dünya Bankının "Sıfır Səviyyədə Müntəzəm Məşəldə Yandırma - 2030" təşəbbüsünü imzalayıb, İqlim və Təmiz Hava Koalisiyasının Neft-Qaz Metan

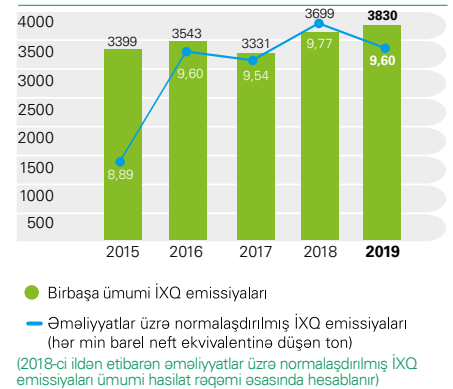

Heyət üzvü Şahdəniz Alfa platformasında sızmaları aşkar etmək üçün portativ infraqırmızı kamera vasitəsilə qaz borularını yoxlayır.

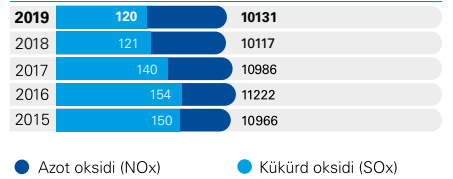
Hər obyekt üzrə ümumi qazın məşəldə yandırılması (min ton)

Ümumi istixana qazı (İXQ) emissiyaları

Ümumi qeyri-istixana qazı emissiyaları (ton)

Tərəfdaşlığına və eləcə də Neft-Qaz İqlim Təşəbbüsünə qoşulub.

Azərbaycanda biz gündəlikdə duran az karbonlu həllər mövzusunda töhfə vermək üçün bir sıra tədbirlər keçirmişik. Bunlara 2014-cü ildə enerji səmərəliliyinə dair tədqiqatlarımızın nəticələrinə əsasən keçirilmiş Enerji Səmərəliliyi üzrə seminar, 2014-2015-ci illərdə qazın məşəldə yandırılmasının azaldılmasına dair SOCAR ilə birgə tərəfdaşlıq proqramı, 2017-ci ildə İqlim Dəyişikliyi Gündəliyinə həsr edilmiş seminar, 2017-ci ilin dekabrında başlamış "Az karbonlu həllərin inkişafı" barədə

məlumatlandırma kampaniyası, 2018-ci ilin may ayında bp-Equinor arasında keçirilmiş seminar, habelə 2019-cu ildə keçirilmiş "Az karbonlu inkişafa davam" və "İkili vəzifənin öhdəsindən gəlmə" tədbirləri daxildir.

Bu tədbirlər bp-nin "Azalt-Təkmilləşdir-Yarat" prinsipləri çərçivəsindəki hədəfinə töhfə verdi və razılaşdırılmış görülməli tədbirlərin icrasını və nəticələr barədə məlumatlandırmanı izləmək üçün bir sıra sənədlər formalaşdırdı. Bu sənədlərə enerji səmərəliliyinə dair yol xəritəsi, istixana qazlarının 10 illik davamlı

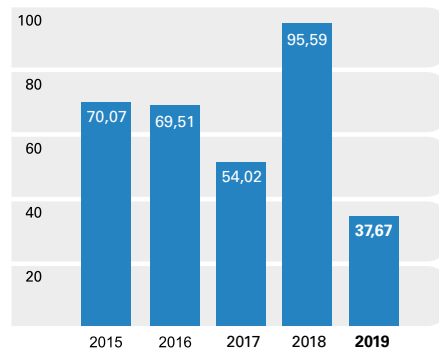
azaldılması planı, qazın müntəzəm qaydada məşəldə yandırılmasının azaldılması/aradan qaldırılması üzrə beş illik plan və metanın monitorinqi proqramı daxildir.

2016-cı ildən başlayaraq biz istixana qazının (İXQ) emissiyalarının davamlı azaldılması üzrə 256 792 ton (CO₂ ekvivalentində) göstəriciyə nail olduq və bunun da təxminən 37672 tonuna 2019-cu ildə nail olduq. Bu nailiyyətə töhfə verən bütün layihələr bp-nin "Az karbonlu həllərin inkişafı" akkreditasiya proqramı vasitəsilə akkreditasiya edilib.

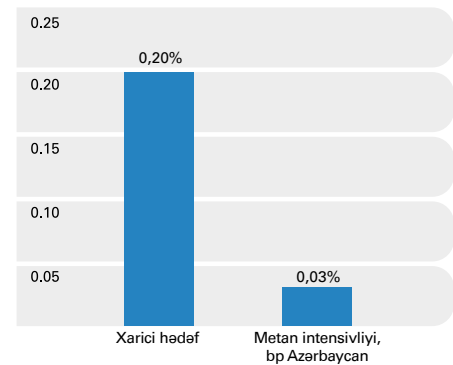
bp qrupunun 0,2%-lik hədəfi ilə müqayisədə 2019-cu ildə bp Azərbaycan üçün metan intensivliyi 0,03% olub. Ətraflı məlumat üçün bp.com/energy transition səhifəsinə daxil olun.

Atmosferə emissiyalarımız yanacaq (qaz və dizel) daxili yanma mühərriklərində yandırılması, qazın məşəldə yandırılması və havaya buraxılması nəticəsində əmələ gəlir. Həmçinin şəhər elektrik şəbəkəsindən alınan elektrik enerjisinin istifadəsi ilə bağlı dolayı emissiyalar yaranır. 2019-cu ildə havaya təxminən 3,8 milyon ton istixana qazı buraxmışıq ki, bu da 2018-ci ilin göstəricisi ilə müqayisədə 3,7% çoxdur. Artımın əsas səbəbi 2018-ci ilin ortasında Şahdəniz 2 qurğularının istismara verilməsi və beləliklə də 2019-cu ildə bütün il üzrə nəticələrdə öz əksini

İstixana qazı emissiyalarının davamlı azaldılması CO₂e, ümumi (min ton)

bp Azərbaycanda metan intensivliyi, 2019 bp-nin xarici hədəfi ilə müqayisədə (%)

tapması idi. Bundan əlavə, il ərzində qazın məşəldə yandırılması və havaya buraxılması əhəmiyyətli həcmdə olub və bu da İXQ həcmələrinin artmasına səbəb olub.

İXQ-nin yaranmasında ən çox Mərkəzi Azəri platformasının (20%), Dərinsulu Günəşli platformasının (15%) və Səngəçal terminalının AÇG və Şahdəniz hissələrinin (müvafiq olaraq 19% və 10%) payı var.

Mərkəzi Azəri, Şahdəniz Bravo və Səngəçal terminalının Şahdəniz sahəsində qazın məşəldə yandırılmasının əhəmiyyətli şəkildə azaldılmasına baxmayaraq əməliyyat qurğularımızda məşəldə yandırılan qazın həcmi 2018-ci ildəki 241,9 min tondan 2019-cu ildə 287,7 min tona yüksəldi ki, bu da əsasən Səngəçal terminalındakı AÇG qurğusunda, Qərbi

Enerji istehlakı

	2018	2019
Yanacaq qazı (min ton)	1013,5	995,5
Dizel (min ton)	59,6	60,2
Elektrik idxalı (meqavat saat)	31238	10593

Azəri, Şərqi Azəri və Dərinsulu Günəşli platformalarında dövrü texniki xidmət işləri nəticəsində əhəmiyyətli həcmdə qazın məşəldə yandırılması ilə bağlıdır.

Neft dağılımları

2019-cu ildə dağılmış neftin həcmi bir baredən artıq olmaqla, üç neft dağılıması halı baş verdi. Dağılmış neftin hamısı lokallaşdırıldı və tam toplandı.

bp CQBKG üzrə kompensasiya xarakterli əkin layihəsi çərçivəsində minlərlə ağac əkdik

2019-cu ilin oktyabr ayında biz Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin Genişləndirilməsi (CQBKG) layihəsi üzrə kompensasiya xarakterli əkin layihəsini (Yevlaxda boru kəməri dəhlizi boyunca iki il ərzində əkilmiş 11000-dən çox ağacı) uğurla Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinə (ETSN) təhvil verdik. Bu kompensasiya xarakterli əkin layihəsi CQBKG boru kəmərinin tikinti mərhələsi ərzində Yevlaxda kəmərdəhlizindən çıxarılmış bitki örtüyünün bərpa edilməsinə nəzərdə tutuldu. Bitkilərin Yevlax zonasının iqlim şərtlərinə münasibliyi və sağqalma faizi nəzərə alınmaqla şitillərin nisbəti və növü ETSN ilə razılaşdırıldı.

Layihə müddəti ərzində suvarma, ziyanvericilərlə mübarizə və şitillərə qulluq işləri bir qrup ixtisaslaşdırılmış mütəxəssis tərəfindən həyata keçirilib. Bundan əlavə, ərazidə damcılı suvarma sistemi (DSS) quraşdırıldı ki, bu da şitillərin sağqalma səviyyəsinə və vəziyyətinə əhəmiyyətli töhfə etməklə layihənin dayanıqlığına dəyər

qatdı. Bununla yanaşı, sahə dövlət elektrik şəbəkəsinə qoşulduğu zaman gələcəkdə suvarma sisteminin daha təmiz enerji ilə işləməsinə istəyən ETSN-nin bu məqsədinə dəstək olmaq üçün biz DSS-in bir hissəsi kimi sahədə elektrik transformatoru quraşdırdıq.

Atqıların və tullantıların idarə olunması

Tullantıların idarə olunması

Biz əməliyyatlarımızda tullantıların əmələ gəlməsini aradan qaldırmaq, onları azaltmaq və təkrar istifadə etmək məqsədilə tullantıların idarə edilməsində bütün layihə dövrünü əhatə edən yanaşma qəbul etmişik.

Təhlükəli tullantılar (lay və çirkab suları istisna olmaqla)

2019-cu ildə bizim formalaşdırdığımız təhlükəli tullantıların ümumi həcmi ötənillik göstəricidən 40% az oldu. Nisbətən daha az həcmdə formalaşmış təhlükəli tullantı növləri neftlə qarışıq su və qazma işlərimizdən formalaşmış tullantılar idi. Azalma əsasən 2019-cu ildə Qərbi Çıraq platformasında şlamların laya geri vurulduğu quyuların bərpa olunması və sonra isə təhlükəli tullantıların əhəmiyyətli hissəsinin bu dəniz qurğusundan həmin quyulara

Əmələ gəlmiş tullantılar (ton)

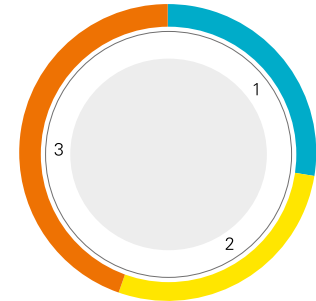
	2018	2019
Təhlükəli tullantılar (lay və çirkab suları istisna olmaqla)	103 504	62163
Təhlükəsiz tullantılar	27131	17226

geri vurulması ilə bağlı idi. Təhlükəli tullantıların ümumi həcmindəki azalmanın digər bir səbəbi də əvvəlki illə müqayisədə 2019-cu ildə qazma fəaliyyətlərinin nisbətən az olması idi. Təhlükəli tullantıların ümumi həcmnin demək olar ki yarısı, yəni 43%-i təkrar istifadəyə və təkrar emala göndərildi. Ən çox həcmdə təkrar edilmiş tullantı növləri sement və yağlar idi.

Təhlükəsiz tullantılar

2019-cu ildə bizim formalaşdırdığımız təhlükəsiz tullantılar 2018-ci ildəki göstərici ilə müqayisədə 37% az idi. Bunun əsas səbəbi Səngəçal terminalında Şahdəniz 2 sahəsinin genişləndirilməsi layihəsinin həyata keçirildiyi 2018-ci illə müqayisədə 2019-cu il ərzində daha az tikinti tullantılarının formalaşması idi.

2019-cu ildə qazma şlamlarının həcmi (ton)

1. Laya vurulmuş	15836,1
2. Daşınmış	15992,4
3. Utilizasiya edilmiş	25663,0

2019-cu ildə təhlükəsiz tullantıların 60%-nin yenidən istifadə edilməsinə və emalına nail olduq; bu, 2018-ci ildəki göstəricidən bir qədər azdır. Yenidən emal edilmiş tullantılara əsasən metal tullantıları, plastik məhsullar, kağız, karton və taxta daxil idi.

Qazma şlamları

2019-cu ildə Xəzər dənizində qazma əməliyyatlarımızı davam etdirdik ki, bu da təxminən 57500 ton qazma məhlulunun və qazma şlamının (2018-ci il göstəricisindən təxminən 15% az)

Səngəçal terminalında plastik tullantıların minimuma endirilməsi

Səngəçal terminalında biz birdəfəlik istifadə etdiyimiz plastik məmulatları bir sıra yollarla azaltmaq üçün 2019-cu ildə pilot layihə həyata keçirdik. Bu layihə çərçivəsində biz aşağıdakı tədbirləri gördük:

- işə xidmətində plastik paketlərin istifadəsini aradan qaldırdıq. Bu, bizə gündə təxminən 16 kq plastikə qənaət etməyə imkan yaratdı;
- çay/qəhvə məntəqələrinə plastik qabların təchizatını dayandırdıq;
- yeməxana obyektlərimizin istehsalat və qeyri-istehsalat təyinatlı hissələrini birləşdirdik. Nəticədə istehsalat təyinatlı yeməxanada əvvəllər istifadə edilən birdəfəlik plastik qab-qacaq və çəngəl-bıçaq məmulatlarının istehlakı azaldı;
- nahar yemək dəstini plastik paketlərdən

fərqli olaraq kağız paketlərdə verməyə başladıq;

- əməkdaşlarımızın plastik su butulkalarından istifadəsini azaltmağa təşviq etmək məqsədilə suyun keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq üçün butulkalarda su təchiz edən təchizatımızı dəyişdirdik. 50% azalmaya nail olmaqla illik təxminən 8 ton plastik məmulatdan istifadənin qarşısı alına bilər;
- Səngəçaldakı ofislərimizdə məlumatlandırıcı plakatlar yerləşdirməklə və ətraf mühitə dair ümumi məlumatlandırma sessiyalarımızın gündəliyinə plastik tullantıların minimuma endirilməsi mövzusunun daxil etməklə plastik tullantıların təhlükəsi barədə məlumatlılığı artırıdık.

Bu tədbirlərin kəmiyyətlə ölçülə bilən nəticələrini əldə etdikdən sonra biz plastik tullantıların minimuma endirilməsinə dair qabaqcıl təcrübələri digər obyektlərimizlə də bölüşməyi planlaşdırırıq.

Laboratoriya mütəxəssisi çirkab suların təmizlənməsi prosesinə dair monitoring fəaliyyətləri çərçivəsində müayinələr aparır.

yanmasına səbəb oldu. Biz həmçinin ötən illə müqayisədə ümumilikdə 15% az miqdarda qazma şamlarının laya vurulmasını davam etdirdik. Sahilə daşınan bütün qazma məhlullarının təxminən 48%-i regenerasiya edilərək xam neft və su formasına qaytarıldı (müqayisə üçün qeyd etmək lazımdır ki, 2018-ci ildə bu göstərici 36% təşkil edib).

2019-cu ildə müntəzəm qazma fəaliyyətləri nəticəsində dənizə atılmasına icazə verilən qazma məhlulları, o cümlədən digər qazma flüidləri və şamları 25663 tona bərabər idi. Bunlar əsasən Çıraq platformasından, "İstiqlal" və "Maersk Explorer" səyyar qazma qurğularından axılıb. Bu həcmə həmçinin Azəri-Mərkəzi-Şərqi layihəsi çərçivəsində pilot lülənin qazılması ilə bağlı axıdılmış qazma məhlulu və şamları da daxildir.

Çirkab suları

Biz müntəzəm olaraq çirkab sularının təmizlənməsi qurğusunun göstəricilərinin və təmizlənmiş suyun keyfiyyətinin monitoringini və analizini aparırıq.

İl ərzində təkmilləşdirilmiş texniki xidmət və monitoring təcrübələrinin icrasını davam etdirməklə Azərbaycandakı obyektlərimizdə çirkab su təmizləmə qurğularının istismar göstəricilərini tələblərə uyğun səviyyədə saxladıq. İl ərzində nəqləmə və saxlama obyektlərimizdə çirkab sularının təmizlənməsi prosesi axıdılan çirkab sularına dair milli normalara uyğun oldu. Lakin, həm dəniz, həm də quru obyektlərimizdə texniki tələblərə cüzi uyğunsuzluqlar müşahidə olundu və bunlar yoluna qoyularaq həll edildi. Məsələn, Şahdəniz Alfa platformasında çirkab sularının təmizlənməsi üzrə

monitorinqin nəticələrinin müşahidəsini davam etdirdik və əlavə təmizləyici qurğu quraşdırmağı planlaşdırdıq.

Hasil edilmiş lay suyu

Neft yataqları hər il tədricən təbii şəkildə tükəndiyi üçün neftlə birlikdə çıxan suyun da nisbəti artır. Azəri-Çıraq-Günəşli (AÇG) yatağından çıxan lay suyu həm dənizdə, həm də Səngəçal terminalında neftdən ayrılır.

2019-cu ildə AÇG və Şahdəniz yataqlarında 8 milyon ton lay suyu çıxarıldı və təmizləndi. Neftdən ayrılmış lay suyu neft layında təzyiqli saxlamaq üçün xüsusi quyular vasitəsilə yenidən laya vuruldu.

Biz lay suyunun kollektora vurulması effektivliyini 99,6%-ə çatdırmaqla maksimum səviyyədə saxladıq və bu, 2018-ci ildəki səviyyədən bir qədər yüksəkdir.

Ətraf mühitin monitorinqi

Biz əməliyyat obyektlərimizin yaxınlığında və regiondakı müqavilə ərazilərində 1995-ci ildən bəri ətraf mühitin monitorinqini həyata keçiririk. Bu tədqiqatlar bp-nin idarə etdiyi obyektlər ətrafında yerləşən ərazilərdə ətraf mühitin ekoloji vəziyyətini müəyyənləşdirməyə yönəlib.

Bu monitorinq tədqiqatlarını aparmaqda məqsədimiz bp-nin Azərbaycanda operatoru olduğu müqavilə ərazilərindəki fəaliyyətlərinin dəniz, sahil və quru ətraf mühitlərinə potensial təsirlərini müəyyənləşdirmək və başa düşməkdir.

2019-cu ildə biz 19 kompleks ekoloji monitorinq tədqiqatı həyata keçirdik. Bunlara dəniz, sahiləni və quru tədqiqatları daxil idi.

Dənizdə Çıraq, Qərbi Azəri, Dərinsulu Günəşli və Şahdəniz Alfa platformaları çevrəsində ekoloji monitorinq tədqiqatları həyata keçirdik. Bundan əlavə, Şahdəniz 2 Şərq Cənub manifold sahəsində qazma-sonrası tədqiqat və AÇG müqavilə sahəsində regional tədqiqat apardıq. Biz həmçinin sahiləni sularında da üç ekoloji monitorinq tədqiqatı həyata keçirdik. Onlardan ikisi Abşeron yarımadasının dayazsulu sahəsinə (AYDS) aid müqavilə sahəsində aparılmış ilkin vəziyyətə dair monitorinq tədqiqatı və biri isə Səngəçal buxtasında aparılmış tədqiqat oldu. Bu tədqiqatlar ərazidə makrobentik və plankton populyasiyalarının paylanması və bolluğunun araşdırılmasını, habelə yerli ətraf mühitin fiziki və kimyəvi xüsusiyyətlərini əhatə edirdi.

Mütəxəssis Səngəçal terminalı ətrafında torpaq və bitki örtüyü üzrə tədqiqat aparır.

Tədqiqatların nəticələrinə əsasən dəniz platformaları çevrəsindəki ətraf mühitin vəziyyətində çirklənmə səviyyələrinin artmasını göstərən hər hansı əlamətlər qeydə alınmadı. Axıdılmış qazma tullantıları ilə bağlı çirkləndiricilərin (su əsaslı qazma məhlulu və lülənin təmizlənməsində istifadə edilən qazma məhlulu birləşmələri) konsentrasiyaları tədqiqat aparılmış yerlərdə əvvəlki tədqiqat səviyyələri ilə müqayisədə azalıb. Şahdəniz Bravo platforması ətrafında aparılmış tədqiqat bir məntəqədə fiziki təsirin mövcud olduğunu göstərdi və bu, yaxınlıqda dənizdibi infrastrukturun quraşdırılması ilə bağlı idi. Bu tədqiqat sahəsində geniş yayılmış fiziki təsirlər və ya çirklənmə müşahidə edilmədi.

Quruda Səngəçal terminalını, ixrac boru kəmərlərini və Sərəncədəki təhlükəli tullantıların idarə edilməsi obyektini (TTİEO) əhatə etməklə bp-nin idarə etdiyi obyektlərin ətrafında 10 ətraf mühitlə bağlı ekoloji tədqiqat (AÇG və Şahdəniz üzrə hasilatın pay bölgüsü sazişləri (HPBS) çərçivəsində) apardıq. Bu monitorinq tədqiqatları atmosferdəki havanın keyfiyyətini, ətrafdakı səsi, bütün obyektlərdə qurultu sularının keyfiyyətini, Səngəçalda səth suyunun keyfiyyətini, Sərəncədəki TTİEO ətrafında

Quruda ekoloji monitorinq fəaliyyətləri zamanı mütəxəssislər nümunələr toplayırlar.

torpağın sabitliyinin və bitki örtüyünün monitorinqini əhatə edirdi. Səngəçal terminalı, Sərəncədəki TTİEO və ya ixrac boru kəmərləri ətrafında ekosistemin keyfiyyətinə yaxud ətraf mühitin vəziyyətinə dayanıqlı təsir olmasını göstərən hər hansı əlamət qeydə alınmadı.

Bundan əlavə, AÇG və Şahdəniz HPBS-ə aid olmayan iş həcmi çərçivəsində biz 2019-cu ildə ətraf mühitin monitorinqi üzrə aşağıdakı fəaliyyətləri həyata keçirdik: CQBKG boru kəməri boyu

səsin ölçülməsi, invaziv növlərin tədqiqi, landşaftın monitorinqi, bioloji bərpa prosesinin tədqiqi, Bakı-Tbilisi-Ceyhan boru kəməri boyu havanın keyfiyyəti, qurultu və səth sularının keyfiyyəti, səs və bioloji bərpa prosesi üzrə tədqiqatlar.

Bizim əməliyyatlarla bağlı ekoloji monitorinqimiz fəaliyyət göstərən obyektlərimizdə aparılan əməliyyatlarla bağlı emissiyaları, yanacaqın istehlakını, enerji və suyu, tullantı növlərini və səs emissiyalarını əhatə etdi.

Neftlə çirklənmiş vəhşi təbiətin xilasını üzrə cavab tədbiri potensialının formalaşdırılması

Biz fəaliyyət göstərdiyimiz hər bir yerdə ətraf mühitə mənfi təsirlərin minimuma endirilməsi məqsədinizə uyğun olaraq vəhşi təbiətin neftlə çirklənməsi hallarına qarşı cavab tədbirləri görmək üçün öz imkan və bacarıqlarımızın təkmilləşdirilməsini davam etdiririk.

Azərbaycanda biz vəhşi təbiətin mümkün neftlə çirklənməsi hallarına hazır olmaq üçün 2019-cu ildə neftlə çirklənmiş vəhşi təbiətin xilasını üzrə cavab tədbiri potensialının formalaşdırılması layihəsini həyata keçirdik. Bu layihə müvafiq dövlət orqanlarının, regionda fəaliyyət göstərən neft şirkətlərinin, universitetlərin və digər təhsil müəssisələrinin, habelə qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələrini

bir araya topladı.

Ekspertlər vəhşi təbiətdəki canlıların növlərini, cəmləşməsini və paylanmasını (dənizdə və quruda) nəzərə almaqla layihəni bp-nin Azərbaycandakı bütün əməliyyatlarını əhatə edəcək şəkildə planlaşdırıb. Neftlə çirklənmiş vəhşi təbiətin xilasını üzrə cavab və bərpa tədbirlərinin bütün aspektləri (bitkilər, proses, insanlar) müəyyənləşdirilib və nəzərə alınıb.

Bu layihəni həyata keçirməklə biz öz əməliyyatlarımız üçün və eləcə də ölkə üçün dayanıqlı bacarıqlar təkmilləşdirdik. Layihənin nəticələrinə yoxlanılmış cavab tədbirləri planı, neftlə çirklənmiş vəhşi təbiətin xilasını üzrə cavab tədbiri resurslarının yerli siyahısı (siyahımızda neftlə çirklənmiş vəhşi təbiətin xilasını üzrə potensial cavab tədbiri mütəxəssisi kimi qeydiyyatdan keçmiş müxtəlif

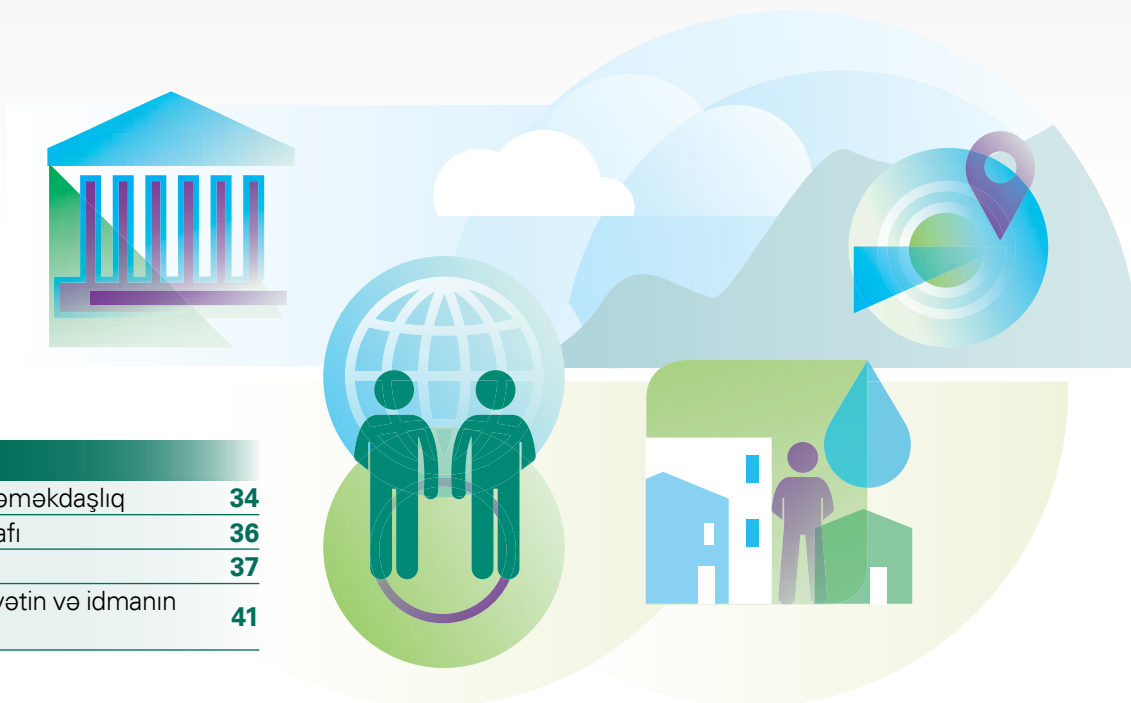

təşkilatlardan olan təxminən 150 nəfərə yaxın mütəxəssisi), habelə məşq və təlim proqramı daxildir. Bundan əlavə, yeni formalaşdırılmış imkanlara demək olar ki, hər bir yerə səfərbər oluna biləcək və dislokasiya edilə biləcək neftlə çirklənmiş vəhşi təbiətin xilasını üzrə funksional çevik cavab və bərpa tədbirləri bölməsi, habelə əlaqədar alətlər və avadanlıqlar dəsti daxildir.

Cəmiyyət

Bizim istehsal etdiyimiz enerji, iqtisadi inkişafa və milyonlarla insanın həyat keyfiyyətini yaxşılaşdırmağa xidmət edir. Məqsədimiz fəaliyyət göstərdiyimiz icmalarda təsirimizin müsbət və davamlı olmasıdır.

Biz nə edirik

Maraqlı tərəflərlə əməkdaşlıq	34
Sahibkarlığın inkişafı	36
İcmalarla işimiz	37
Təhsilin, mədəniyyətin və idmanın dəstəklənməsi	41

Maraqlı tərəflərlə əməkdaşlıq

bp Azərbaycanda müxtəlif maraqlı tərəflərlə əməkdaşlıq edir və şirkətə məsuliyyətli qərarlar verməkdə kömək edən əlaqələr qurur.

2019-cu ildə biz hasilatın pay bölgüsü haqqında sazişlər (HPBS-lər), tranzit ərazisinə malik ölkənin hökuməti ilə sazişlər (TƏMÖHS-lər) və digər razılaşmalar çərçivəsində qarşılıqlı marağ doğuran məsələlərlə bağlı SOCAR-la işləməyə davam etdik.

bp qrupunun həmin vaxtda baş icraçı direktoru olan Robert Dadli Azərbaycan

Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevlə il ərzində iki dəfə görüşdü. Prezident Əliyev onu 2019-cu ilin yanvar ayında İsveçrənin Davos şəhərində keçirilən Dünya İqtisadi Forumunda qəbul etdi. Onlar həmçinin dekabr ayında Robert Dadlinin Bakıya səfəri ərzində öz xələfi Bernard Lunini Prezident Əliyevə təqdim edərkən görüşdülər. Görüş zamanı cənab Dadli regionda bp-nin operatoru olduğu layihələrin vəziyyəti və planları barədə qısa məlumat verdi və bp-nin Azərbaycanda neft və qaz hasilatı, nəqli və kəşfiyyatı üzrə əsas layihələrin operatoru kimi davamlı fəaliyyətindən bəhs etdi.

Sentyabr ayında Prezident İlham Əliyev bp-nin direktorlar şurasının sədri Helge Lundun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etdi. Tərəflər Azərbaycan və bp arasındakı uzunmüddətli uğurlu əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirdilər və Azərbaycan iqtisadiyyatının diversifikasiyasında neft və qaz sənayesinin inkişafının rolunu xüsusi vurğuladılar.

Bizim əsas strateji layihələrimizdə bp əsas tərəfdaşımızdır. Həm "Azəri-Çıraq-Günəşli" yatağının, həm "Şahdəniz" yatağının işlənilməsində, TANAP-da və yeni imzalanmış digər kontraktlar əsasında bizim əməkdaşlığımız uzunmüddətlidir, artıq 25 il tarixi var. Bu əməkdaşlıq bundan sonra ən azı 25-30 il davam edəcəkdir.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 26-cı Xəzər Neft və Qaz Sərgisi zamanı bp-nin pavilyonuna baş çəkir.

Azərbaycan Hökuməti ilə əməkdaşlıq çərçivəsində bp-nin Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə regionu üzrə prezidenti Qəri Counz müntəzəm olaraq hökumət rəsmiləri ilə görüşlər keçirdi və Şahdəniz 2 və Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin genişləndirilməsi (CQBKG) kimi davam edən layihələrimiz və əməliyyatlarımız, habelə yeni kəşfiyyat layihələrimiz haqqında son məlumatları təqdim etdi.

Fevral ayında Qəri Counz və onun rəhbərlik etdiyi heyətin üzvləri Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə keçirilmiş "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərat Şurasının beşinci iclasında iştirak etdi. May ayında isə Qəri Counz Bakıda keçirilən 26-cı Xəzər Neft-Qaz Sərgisində bp-nin pavilyonunda Prezident İlham Əliyevi qarşıladı. Sentyabr ayında Qəri Counz "Əsrin müqaviləsi"nin 25 illiyi və Neftçilər Günü münasibətilə Prezident Əliyevin evsahibliyi ilə keçirilmiş mərasimdə iştirak etdi.

Oktyabr ayında bp-nin Rusiya və Müstəqil Dövlətlər Birliyi (MDB) ölkələri

iqtişadiyyatı üzrə baş iqtisadçısı Vladimir Drebentsov bp-nin "2019-cu il üzrə dünyada enerjinin statistik icmalı" və "Enerji perspektivlərinə baxış – 2040" hesabatını təqdim etmək üçün Bakıda səfərdə oldu. Bu hesabat əsas nazirliklər, səfirliklər, beynəlxalq təşkilatlar, vətəndaş cəmiyyəti və jurnalistlər də daxil olmaqla müxtəlif dairelərə təqdim edildi.

2019-cu ildə bir sıra ölkələrdən müxtəlif sahələri təmsil edən ümumilikdə təxminən 300 nəfərdən ibarət siyasətçi və jurnalistlər, tərəfdaşımız olan şirkətlərin qonaqları, eləcə də maliyyə, təhsil və digər təşkilatların nümayəndələri üçün Səngəçal terminalına 24 səfər təşkil etdik.

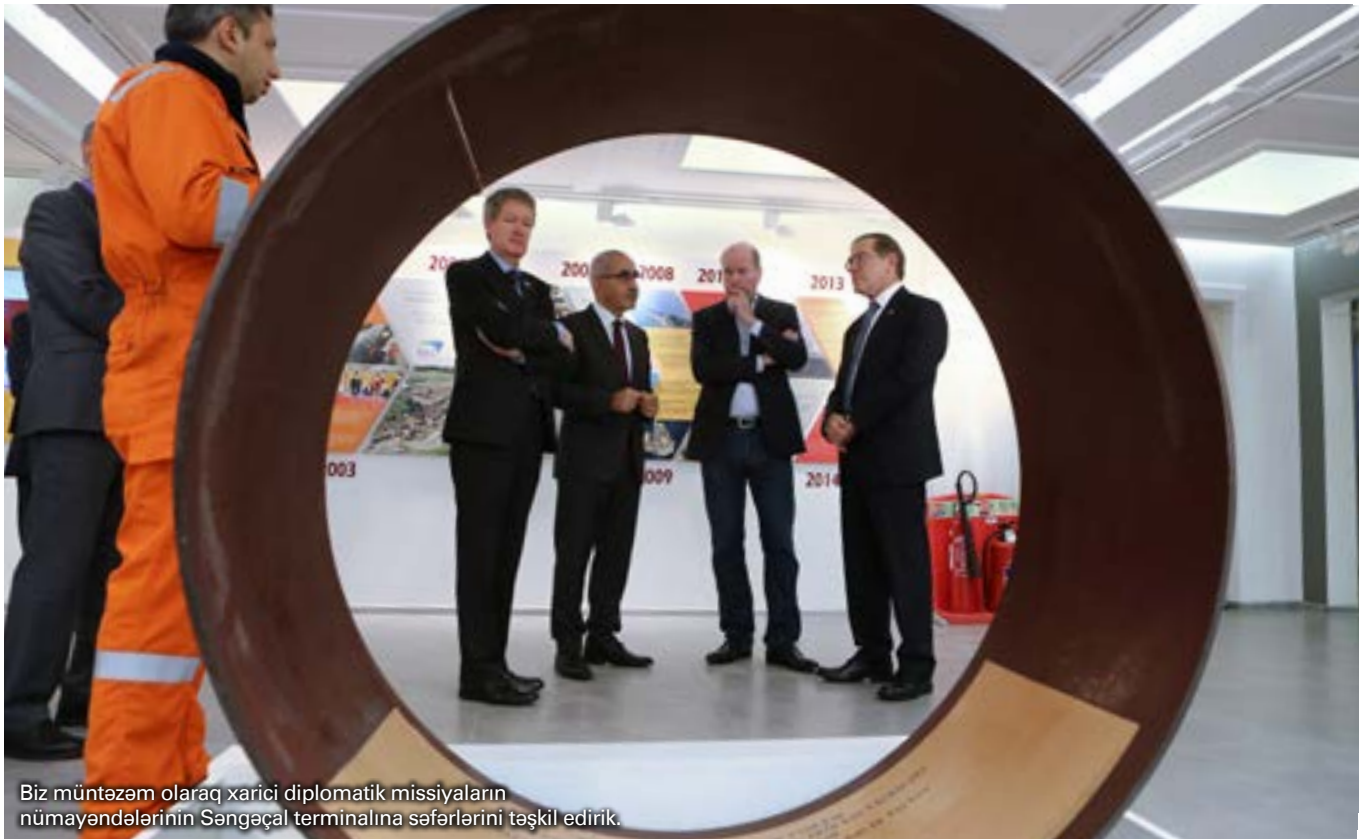
2019-cu il ərzində Azərbaycanda gördüyümüz işlərə kütləvi informasiya vasitələrinin böyük maraq göstərdiyinin şahidi olduq, yerli və xarici jurnalistlər üçün brifinqlər və müsahibələr təşkil etdik. Aparıcı kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri bp-nin təşkil

etdiyi bütün şirkətxarici tədbirlərə dəvət olundular. Biz həmçinin beynəlxalq media nümayəndələrinin sahələrimizə səfərlərini təşkil etdik. Media mənsublarının suallarına cavab vermək üçün il ərzində 24 saat fəaliyyət göstərən xəttimiz açıq oldu.

Gəlirlərin şəffaflığı

Biz neft və qaz fəaliyyətlərindən hökumətlərin əldə etdikləri gəlirlərin axını ilə bağlı şəffaflığa dəstək veririk. bp 2017-ci ildə Azərbaycan Prezidentinin fərmanı ilə yaradılmış Hasilat Sənayesində Şəffaflıq üzrə Komissiyaya (HSSŞK) qoşuldu. HSSŞK Mədən Hasilatı üzrə Şəffaflıq Təşəbbüsü (MHŞT) kimi gəlirlərin şəffaflığı barədə eyni prinsiplərlə hesabat verir və hökumət, mədən sənayesi şirkətləri və vətəndaş cəmiyyətinin təmsilçilərini özündə birləşdirir.

bp 2018-ci il üzrə HSSŞK hesabatını 2019-cu ilin yayında komissiyaya təqdim etdi. Hesabatın tam mətni ilə burada tanış ola bilərsiniz: bp.com/azerbaijan.

Biz müntəzəm olaraq xarici diplomatik missiyaların nümayəndələrinin Səngəçal terminalına səfərlərini təşkil edirik.

Sahibkarlığın inkişafı

Biz Azərbaycanın biznes sektorunda lazımlı bacarıqların inkişafını dəstəkləyərək Xəzər regionu üçün davamlı yerli təchizat sisteminin yaradılmasına kömək edirik.

Biz 2019-cu ildə Azərbaycanda 280 yerli təchizatçı ilə işlədik ki, bunların 234-ü kiçik və orta müəssisələrdir. 2019-cu ildə Azərbaycandakı birgə əməliyyatlarımıza və layihələrimizə ümumilikdə 3 milyard dollara yaxın vəsait xərclədik və bu məbləğin 913 milyon dolları birbaşa yerli təchizatçılarla xərcləndi.

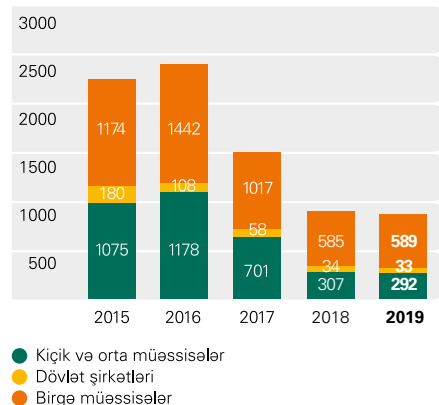
Sahibkarlığın inkişafı proqramı

2007-ci ildə başladığımız "Sahibkarlığın inkişafı proqramı" (SİP) güclü biznes potensialına malik yerli şirkətlərin beynəlxalq standartlara cavab verə bilmələrinə və bazarda rəqabət etmək qabiliyyətlərini artırmağa dəstək göstərir. Uzunmüddətli perspektivdə SİP regionda sənayeyə məhsul və xidmətlər təchiz edə biləcək yerli şirkətlərin sayını artırmaq və bununla da yerli iqtisadiyyatın inkişafına töhfə vermək üçün nəzərdə tutulub.

2019-cu ildə bu proqramı 21 şirkət başa

bp-nin yerli şirkətlərə xərcləri, 2015-2019
(\$ milyon)

çatdırdı və bununla da indiyədək proqramı bitirmiş şirkətlərin sayı 280-ə çatdı.

2019-cu ilin sentyabr ayında şirkətimiz tədbirlərin idarə olunması üzrə ixtisaslaşmaqla Sahibkarlığın İnkişafı Proqramını başa vurdu. SİP şirkəti yenidən qurmaq, onun brend kimliyini formalaşdırmaq, biznes planımızdakı bir sıra məqamları aydınlaşdırmaq və xüsusiyyətinə görə bir-birindən çox fərqlənən iki əsas xidmət üzrə gələcək komandamızı qurmaq üçün bizə yeni ideyalar verdi.

Əli Əhmədov,
İNG MMC-nin direktoru

Milli istehsal proqramı

Azəri-Mərkəzi-Şərqi (ACE) layihəsi çərçivəsində biz yerli istehsalçılar ilə etimadın qurulması üçün yeni vasitə - milli istehsal proqramını işə saldıq. Bu məqsədlə bir qrup bp mütəxəssisi Azərbaycanda milli istehsal imkanlarını qiymətləndirmək üçün geniş sənaye araşdırması apardı. Bu araşdırma nəticəsində biz məhsul qruplarını müəyyənləşdirdik və perspektivli yerli istehsalçılara - təkbaşına və ya beynəlxalq istehsalçı ilə alyans qurmaqla komponentləri istehsal edə biləcək

namizədləri müəyyən etdik. Seçilmiş yerli istehsalçılar komponentləri tələb olunan standartlara uyğun, effektiv şəkildə istehsal edə bilmək məqsədilə tələb olunan ixtisaslaşma meyarlarını başa düşmək üçün unikal imkan əldə etdilər. Proqram beynəlxalq keyfiyyət tələblərinə uyğunluğu təşviq etməklə və təchizat

resurslarını cəlb etməzdən əvvəl dəstək göstərməklə və beləliklə də müqavilə-sonrası mərhələdə öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi riskini azaltmaqla yerli istehsalçıların potensialını gücləndirdi. Uzun perspektivdə bütün bunlar fəaliyyət göstərdiyimiz yerli bazara dəyər qatır.

İcmalarla işimiz

Biz əməliyyatlarımıza yaxın yerləşən icmalarla açıq dialoqa və onları narahat edən məsələləri aradan qaldırmaq üçün birgə işə əsaslanan qarşılıqlı faydalı əlaqələr qurmağa çalışırıq.

İcmalarla əlaqələrin saxlanması

bp müntəzəm olaraq Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC), Cənubi Qafqaz Boru Kəməri (CQBK) və Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin Genişləndirilməsi (CQBKG) marşrutu boyunca yerləşən icmalara öz biznes fəaliyyətləri və planları barədə məlumat verir. Bunun üçün biz, icma görüşlərindən və boru kəmərinin mühafizəsinə dair maarifləndirici materialların paylaşılmasından tutmuş rəsmi yazışma və icma üzvləri tərəfindən qaldırılmış sual və ya şikayətlərə baxılmasına qədər bir çox formalardan istifadə edirik.

İcmalarla əlaqələrə məsul əməkdaşlarımız müraciətləri dinləmək və nəzərdən keçirmək üçün müntəzəm olaraq ictimaiyyətlə məsləhətləşmələr aparır və icmalarla əlaqədar şikayət və təkliflərə baxırlar. Onlar həmçinin ehtiyacların

qiymətləndirilməsini aparır, icma və sosial sərmayə layihələrinin monitorinqini həyata keçirirlər.

2019-cu il ərzində Abşeron, Qaradağ, Kürdəmir, Yevlax, Ucar, Hacıqabul, Ağdaş, Goranboy, Ağsu, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarında təxminən 2500 icma üzvünün və digər maraqlı tərəflərin iştirakı ilə qruplar şəklində və fərdi qaydada ümumilikdə 700-dən çox məsləhətləşmə görüşü keçirdik. Regiondakı biznes fəaliyyətləri, ixrac boru kəmərlərinin texniki və fiziki təhlükəsizliyi barədə məlumatlandırma və icmanın inkişafı üzrə təşəbbüslər və sosial layihələr haqqında məlumatlandırma da daxil olmaqla, icmalar ilə qrup şəklində ümumilikdə 167 görüş keçirilib.

İcmalardan və digər maraqlı tərəflərdən aldığımız 521 müraciət əsasən boru

kəməri dəhlizində həyata keçirilməli olan infrastruktur işlərinə icazələrlə bağlı idi. 2019-cu ilin sonuna qədər biz bu müraciətlərdən 499-nu cavablandırdıq və qalan 22 müraciət isə 2020-ci ilin əvvəllərində yekunlaşdırıldı.

Şikayətlərin idarə olunması

Biz inanırıq ki, açıq dialoq uzunmüddətli, güclü, qarşılıqlı fayda verən işgüzar münasibətlərin qurulmasına kömək edir və bütün tərəflərə narahatlıq doğuran hər hansı məsələni konstruktiv şəkildə həll etməyə imkan yaradır.

Boru kəmərləri marşrutu boyunca yerləşən icmalar üçün şikayətlərlə bağlı məsələlərin həlli mexanizmi 2007-ci ildən fəaliyyət göstərir və bütün şikayətlər bu rəsmi mexanizm əsasında baxılır, araşdırılır və cavablandırılır.

2019-cu ildə biz əməliyyatlarımızın ətrafındakı icmalardan 35 şikayət aldıq. Bu şikayətlərdən 34-nü 2019-cu ilin sonunadək cavablandırdıq və qalan bir şikayətə isə 2020-ci ilin əvvəllərində cavab verildi. Bundan əlavə, biz il ərzində qrup halında və fərdi şəkildə keçirilən məsləhətləşmə görüşləri zamanı icmalar tərəfindən qaldırılmış sualları və məsələləri müzakirə etdik və onların həllinə nail olduq.

Biz yerli icmalarda 300-dən çox gəncin ali təhsil almasına dəstək verdik.

İcma ilə əməkdaşlıq və şikayətlərin idarə olunması mexanizmlərimiz maraqlı tərəflərin monitorinqinə (layihə kreditörünün konsultantlarının hesabatları və sahə səfərləri kimi) açıqdır və sosial sahədəki fəaliyyətimiz müvafiq icmalarla, habelə yerli və beynəlxalq qeyri-hökumət təşkilatları (QHT) ilə geniş şəkildə bölüşülür. Məsələn, 2019-cu ildə biz icma ilə əməkdaşlıq proseslərimizi müzakirə etmək məqsədilə "Crude Accountability" təşkilatını (ABŞ-da yerləşən və hasilat sənayesində ətraf mühit və insan hüquqlarını təbliğ edən QHT) cəlb etdik.

Torpaq sahələri üzərində hüquqların əldə edilməsi

Biz CQBKG layihəsi üçün torpaq sahələri üzərində hüquqların əldə edilməsi prosesini 2019-cu ildə başa çatdırdıq. Layihə ərzində daha erkən əldə edilmiş torpaq sahələri ilə yanaşı 2019-cu ildə layihə məqsədləri üçün əlavə 65 torpaq sahəsi üzərində hüquqlar əldə edildi və proses 2019-cu ilin noyabr ayında başa çatdı.

İnkişaf təşəbbüsləri

Azərbaycandakı əməliyyatlarımızın bir hissəsi olaraq biz müxtəlif icma inkişaf təşəbbüslərini, o cümlədən yerlərdə təhsilin yaxşılaşdırılması, bacarıq və səriştələrin yaradılması üçün hazırlanmış layihələri dəstəkləyirik. Biz həmçinin yerlərdəki sahibkarlığın inkişafı üçün tələb olunan təlim və maliyyə təmin edirik. 2019-cu ildə təxminən

Biz yerli icmalarda yaxşılaşdırılmış infrastrukturdan istifadə imkanı verən layihələrə dəstək göstəririk.

3000 nəfər bizim davamlı inkişaf təşəbbüslərimizdən faydalanıb.

"Erkən müdaxilə" xidmətlərinin yaradılması

2019-cu ilin sentyabr ayında boru kəmərlərinin marşrutu boyunca və marşrutdan kənarında yerləşən 13 rayonda – Hacıqabul, Kürdəmir, Ağdaş, Ucar, Yevlax, Samux, Goranboy, Şemkir, Tovuz, Ağstafa, Ağsu, Qobustan və Şirvan rayonlarında həyata keçirdiyimiz erkən müdaxilə və inklüziv məktəbəqədər təhsil xidmətləri üzrə layihənin üçüncü mərhələsini başa çatdırdıq.

Bu mərhələ ərzində 902 uşaq məktəbəqədər təhsil qruplarında iştirak etdi və 279 valideyn inklüziv təhsil və valideynlik bacarıqları üzrə təlim aldı. Bundan əlavə, 364 uşaq üçün müvafiq

yardım tədbirləri müəyyənləşdirildi və istifadə edildi.

"Gələcəyini qur" layihəsi

Azərbaycanlı ailələrdən olan 11-ci sinif şagirdlərinin universitetə hazırlığına yardım etmək üçün 2016-cı ilin sentyabr ayında Qaradağ, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş və Yevlax rayonlarında bu layihəni həyata keçirməyə başladırıq. Layihə fəaliyyətləri iki hissədən ibarətdir: elmi biliklərin verilməsi və sosial inteqrasiya.

2019-cu ilin sentyabr ayında başa çatmış üçüncü mərhələ nəticəsində 89 abituriyent yerli universitetlərə və kolleclərə qəbul oldu. Ümumilikdə layihənin bütün üç mərhələsində iştirak etmiş 207 iştirakçıdan 188 nəfəri (91%) ali məktəblərə qəbul imtahanlarında yaxşı nəticə göstərərək

Gənclər üçün gələcək: Elnarənin hekayəsi

Kürdəmirdən olan Elnarə Həsənova 2017-2018-ci akademik ilində "Gələcəyini qur" layihəsinin iştirakçıları arasında ikinci ən yüksək balı (maksimum 700 baldan 690 bal) toplayıb. 2019-cu ildə universitetindəki təhsili ilə yanaşı Elnarə "British Council" təşkilatında imtahan nəzarətçisi kimi işləməyə başladı. Elnarə öz xatirələrini bölüşür: "Mən Bakı Ali Neft Məktəbində əsas tədris dili ingilis dilində olan proqrama qəbul oldum. Baxmayaraq ki, ilk başladığımda ingilis dili ilə bağlı çətinliklərim oldu, çox qürur duyuram ki, bu çətinliklərin öhdəsindən gələ bildim – IELTS imtahanından keçdim və universitetimdəki tələb olunan balı topladım. Mən həmçinin universitetdə dərskənəkar müxtəlif fakültativ məşğələlərdə də iştirak etməyə çalışıram – hazırda mən proqramlaşdırma, voleybol və kino klublarının üzvüyəm.

"Gələcəyini qur" layihəsində iştirak edərkən öyrəndiyim biliklərlə yanaşı əzmlə səy göstərməyi, heç vaxt təslim olmamağı və yardım istəməyi öyrəndim."

tələbə adını qazandı. Bu nailiyyətlərə əsaslanaraq biz layihənin dördüncü mərhələsinə başladığımız və layihənin əhatə dairəsini genişləndirərək həmçinin Hacıqabul rayonunu da əhatə etdik. Yeni mərhələdə iştirak etmək üçün ümumilikdə 112 nəfər şagird seçildi.

İcmalar üçün ingilis dili

Biz icma üzvlərinin ingilis dili biliklərini təkmilləşdirməklə onların məşğulluq imkanlarına dəstək olmaq üçün 2016-cı ildə bu layihəni həyata keçirməyə başladığımız. Buna birbaşa icma üzvlərinə ingilis dili məşğələləri keçirilməklə və məktəb müəllimlərinin ingilis dili bilikləri təkmilləşdirilməklə nail olduq. Biz layihənin icrasına Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz, və Ağstafa rayonlarında boru kəməri marşrutu boyunca yerləşən icmalarda başladığımız. Daha sonra layihənin əhatə dairəsini iki dəfə genişləndirərək boru kəmərləri boyunca yerləşən əlavə altı rayonu, yəni Kürdəmir, Hacıqabul, Qaradağ, Yevlax və Ağdaş rayonlarını da əhatə etdik. 2019-cu ildə layihənin üçüncü mərhələsinə başa çatdırdığımız və bu mərhələdə layihədən 400 nəfərdən çox icma üzvü faydalandı.

“Şirin qızıl” layihəsi

Biz Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Ağstafa və Tovuz rayonlarından olan icma üzvləri üçün arıçılıq və kiçik fermer təsərrüfatı üzrə avadanlıqlar, təlim və davamlı konsultasiyalar təmin etməklə onlara gəlir mənbəyi formalaşdıraraq bu layihəyə dəstəyimizi davam etdirdik.

2019-cu ildə 203 nəfər icma üzvü arıçılıq üzrə dörd sahədə təlim alıb. Onlara həmçinin pətəklər, arı ailələri və arıçılıq üçün lazım olan alət və avadanlıqlar verilib. Layihə çərçivəsində biz arıların qidalanması üçün nektar mənbəyi olan 45 000 ağac şitili əkəməklə balın keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində sərmayə qoymağa davam etdik.

Yaşıl Səngəçal

2019-cu ildə biz Səngəçalda icmanın faydalana biləcəyi yaşillıq ərazi yaratmaq üçün nəzərdə tutulmuş “Yaşıl Səngəçal” layihəsini uğurla tamamladıq. Layihə çərçivəsində biz 1100-dən çox bitkinin əkilməsi, torpağın gübrələnməsi və əkilmiş ağacların dayanıqlığına imkan verəcək suvarma sisteminin yaradılması işlərinə dəstək verdik.

Sosial infrastruktur

2019-cu ildə Kürdəmir və Hacıqabul rayonlarında üç uşaq bağçasının bərpa və təmir işləri də daxil olmaqla, boru kəmərlərinin təsir dairəsinə düşən müxtəlif icmalarda sosial infrastruktur layihələrinin icrasını davam etdirdik.

Biznes fəaliyyəti və insan haqları

Biz Beynəlxalq İnsan Hüquqları Bəyannaməsində və Beynəlxalq Əmək Təşkilatının İşdə Təməl Prinsiplərə və Hüquqlara dair Bəyannaməsində müəyyənləşdirilmiş beynəlxalq miqyasda qəbul edilən insan haqlarına hörmətlə yanaşıırıq. Buraya işçi qüvvəmizin və fəaliyyətlərimizin təsirinə məruz qalan icmalarda yaşayan insanların hüquqları daxildir. Biz öhdəliklərimizi insan haqları üzrə siyasətimizdə və davranış kodeksimizdə müəyyənləşdirmişik. Əməliyyatları İdarəetmə Sistemimiz (ƏİES) işçilərin və icma üzvlərinin hüquqlarına hörmət edən qaydaları ehtiva edir. İnsan hüquqları prinsipləri bəyannamənin bir çox mövcud daxili qaydalarının, xüsusilə də davranış kodeksimiz və dəyərlərimizin, habelə əməliyyatlarla bağlı bir çox tələblərin əsasını təşkil edir.

“Şirin qızıl” layihəmiz yerli icmalara rəqabətə davamlı balçılıq təsərrüfatı yaratmağa yardım edir.

Atlı patrul Yevlax rayonu ərazisində BTC boru kəməri sahəsində yoxlama aparır.

Təhlükəsizlik və İnsan Haqları haqqında Könüllülük Prinsipləri

Obyektlərimizi və əməliyyatlarımızı mühafizə edən dövlət və özəl təhlükəsizlik xidmətləri özlərinin gündəlik vəzifələrini yerinə yetirərkən bu prinsiplərin müvafiq müddəalarına ciddi şəkildə əməl edilməsini və müvafiq qaydada tətbiq olunmasını təmin etmək üçün Təhlükəsizlik və İnsan Haqları haqqında Könüllülük Prinsiplərinə (TİHKP) riayət etmək əsas məqsədlərdən biri olaraq qalır.

İcmalar və yerli dövlət orqanları ilə əməkdaşlıq etməyimiz əlaqələrimizin qarşılıqlı faydasını vurğulamağa və eləcə də monitorinq və hesabatlar vasitəsilə hər hansı təhlükəsizlik yaxud əməliyyatlar ilə bağlı hadisəyə qarşı cavab tədbirləri hazırlamağımıza imkan yaradır. Təhlükəsizlik xidmətimizin nümayəndələri 2019-cu ildə əməliyyatlarımız boyunca 70-dən artıq icma məlumatlandırma görüşlərində iştirak edib və bəzi hallarda isə bu görüşləri təşkil edib. Bundan əlavə, biz il ərzində İxrac Boru Kəmərlərinin Təhlükəsizliyi Komissiyasının (İBKTK) 21 iclasını təşkil etdik.

bp-nin operatoru olduğu ixrac boru kəmərlərində 2019-cu il ərzində podratçı

şirkəti və əməliyyatların mühafizəsində tərəfdaşımız olan dövlət Neft və Qaz İxrac Boru Kəmərlərinin Təhlükəsizliyi İdarəsini (İNOBKTİ) təmsil edən 55 atlı patrul vasitəsilə patrul xidməti aparıldı.

İl ərzində əməliyyatlarımızın və obyektlərimizin təhlükəsizliyini və bütövlüyün təmin etmək üçün təhlükəsizlik üzrə tərəfdaşlarımız ilə əməkdaşlığı davam etdirdik. Bu əməkdaşlıq çərçivəsində biz yaranan texniki və fiziki təhlükəsizlik məsələlərini müzakirə etmək, habelə təhlükəsizlik və icma üzrə maraqlı tərəflərlə qabaqcıl təcrübələri bölüşmək üçün İBKTK-in illik forumunu təşkil etdik və keçirdik.

2019-cu ildə biz İNOBKTİ ilə birlikdə beş təhlükəsizlik təlim-məşqi keçirdik və bu təlim-məşqlər Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti, Müdafiə Nazirliyi və Azərbaycanın yerli hüquq-mühafizə orqanlarının iştirakı və əməkdaşlığı ilə keçirildi.

Biz həmçinin boru kəmərlərinin təhlükəsizliyi şöbəmiz tərəfindən keçirilmiş fəvqəladə hallar üzrə 41 təlim-məşqə İNOBKTİ-nin regional idarələrinin nümayəndələrini də cəlb etdik. Öz növbəsində bizim təhlükəsizlik şöbəmiz də Azərbaycan ixrac boru kəmərləri boyunca

İNOBKTİ-nin keçirdiyi 50-dən çox təlim-məşqdə iştirak etdi.

Təhlükəsizlik xidməti üzrə podratçımız məlumatlandırma sessiyaları keçirməklə öz heyətinin təkmilləşdirilməsində irəliləyişə nail oldu. 2019-cu ildə bp-nin ofislərində və sahələrində işləyən ümumilikdə 58 podratçı əməkdaşı TİHKP üzrə təlim aldı. Biz həmçinin təhlükəsizlik xidməti göstərən podratçımızla birlikdə təhlükəsizlik xidməti personalının səriştəsinin qiymətləndirilməsi prosesini hazırladıq və həyata keçirdik.

2009-cu ildə biz Azərbaycandakı ixrac boru kəmərləri boyunca fəvqəladə hallar zamanı əlaqə saxlanılması üçün "114" qaynar xətti yaratdıq və hazırda bu xidmət fəaliyyətini davam etdirir. Bu xətt təsirə məruz qalan icmalara hər hansı hadisə və narahatlıq doğuran məsələ ilə bağlı bizim təhlükəsizlik xidməti ilə birgə araşdırma aparılması üçün birbaşa İNOBKTİ-ni məlumatlandırmağa imkan verir. "114" proseduruna dövlət təhlükəsizlik xidməti təchizatçısı ilə birgə protokol əsasında nəzarət edilir. 2019-cu ildə "114" nömrəsinə TİHKP ilə bağlı hər hansı hadisənin baş verməsinə dair heç bir məlumat daxil olmayıb.

Təhsilin, mədəniyyətin və idmanın dəstəklənməsi

İcma inkişafı təşəbbüslərimizdən əlavə, təhsil və səriştələrin yaradılması, mədəniyyət və idmana yönəldilmiş proqramları dəstəkləyirik.

Təhsil təşəbbüsləri

Müxtəlif təhsil təşəbbüslərində iştirak etməkdə məqsədimiz Azərbaycanda enerji sektoruna dəstək verə biləcək yerli potensialın gücləndirilməsidir.

Orta məktəblərdə informatika fənninin tədrisinin təkmilləşdirilməsi

Bu layihənin məqsədi orta məktəblərin yuxarı sinif şagirdlərinə informatika bilikləri və bacarıqlarının aşılmasıdır.

2019-cu ildə layihə çərçivəsində əvvəlki illərdə hazırlanmış kurikulumdan və tədris vəsaitlərindən effektiv şəkildə istifadə edilməsi ilə bağlı ümumilikdə 50 müəllimə davamlı surətdə mentorluq edilib.

Mühəndislər üçün ingilis dili

2019-cu ildə biz Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin 90 müəllimi və 200 tələbəsi üçün ingilis dili biliklərinin gücləndirilməsi layihəsinə başladıq. Layihənin məqsədi ali təhsilin keyfiyyətinin təkmilləşdirilməsi və universitetin beynəlxalq əməkdaşlığa cəlb olunması üçün bacarıqların formalaşdırmaqdır. İl ərzində müəllimlər üçün dil təlimi üzrə məşğələlər təşkil olunub və tələbələrə ingilis dilini tədris edəcək şəxsləri seçmək üçün təlimdən sonra imtahanlar keçirilib.

Strateji idarəetmə üzrə biznes məktəbi

Bu layihədə məqsədimiz biznes idarəetmə sahəsinə olan tələbatı qarşılamağa və yerli təşkilatların bu sahədə rastlaşdığı çətinlikləri aradan qaldırmağa yardım etməkdir. Layihə beynəlxalq miqyasda tanınmış Adaptiv Strateji İdarəetmə Proqramını Azərbaycana gətirərək onun ADA Universiteti nəzdində həyata

keçirilməsini təmin edir. 2019-cu ildə bu proqramda ümumilikdə 44 nəfər iştirak edib.

“Akademik nəşr” layihəsi

2019-cu ilin mart ayında biz dayanıqlıq və təchizat zəncirinin idarə olunması, insan resurslarının idarə edilməsi, media və kütləvi kommunikasiyalar, bankçılıq, maliyyə bazarları və marketingin prinsipləri, sosial elmlər və digər bir sıra sahələrdə 10 akademik dərsləyin Azərbaycan dilinə tərcümə edilməsinə və sonra dərsləklərin nəşr olunmasına dəstək olmağa başladıq. Bu layihəni həyata keçirməkdə məqsədimiz 10 yerli universitetin tələbələrinə Azərbaycan dilində yüksək keyfiyyətli dərş vəsaitlərindən istifadə edə bilmək imkanı yaratmaqdır. 10 kitabdan üçünün tərcüməsi və nəşri 2019-cu ildə tamamlandı.

“Məktəbə dəstək” layihəsi

Bu təşəbbüs çərçivəsində biz məktəblərdəki müəllim heyəti və potensial müəllimlər üçün tədris metodologiyasına dair təlim materiallarının hazırlanmasında dəstək olduq və onları müvafiq təhsil müəssisələrinə təqdim etdik.

Adaptiv Strateji İdarəetmə Proqramının birinci qrupunun iştirakçıları məzun olmalarını qeyd edir.

Bakı Mühəndislik Universitetinin laboratoriyalarına dəstək

2019-cu ildə Bakı Mühəndislik Universitetində bp və tərəfdaşlarının yaratdığı 11 kimya və mexanika mühəndisliyi laboratoriyalarında kimyəvi eksperimentlərin aparılması üçün materialların alınmasını və yeni avadanlıqların quraşdırılmasını təmin etməklə həmin universitetə dəstək verməyə başladıq. Bundan əlavə, layihəyə Kimya Mühəndisliyi fakültəsi üçün tədris materiallarının ingilis dilindən Azərbaycan dilinə tərcümə edilməsi də daxildir. Bu layihədən hər il 400-dən çox tələbənin faydalanacağı gözlənilir.

İlin sonunadək layihə çərçivəsində bir təlimat kitabçasının tərcüməsi və universitet laboratoriyalarında bəzi avadanlıqların quraşdırılması tamamlandı.

Bakı Ali Neft məktəbində proseslərin simulyasiyası laboratoriyası

2019-cu ildə biz Bakı Ali Neft Məktəbində proseslərin simulyasiyası üzrə potensialın formalaşdırılmasına və əlaqədar tədqiqat mərkəzinin yaradılmasına dəstək olmaq üçün bu layihəyə başladıq. İl ərzində həyata keçirilmiş layihə fəaliyyətləri təlimat kitabçasının nəşr olunması, universitet müəllimləri üçün proqram təminatı üzrə təlimlərin keçirilməsi və laboratoriya avadanlıqlarının satınalma prosesinin başlanmasını əhatə edib.

Bakı Dövlət Universitetində mətbəə

2019-cu ildə Bakı Dövlət Universitetində (BDU) rəqəmsal texnologiyalı mətbəənin yaradılmasını nəzərdə tutan layihəyə başladıq. Layihə BDU-da yüksək keyfiyyətli çap materiallarının hazırlanmasına, müəllimlər və tələbələr tərəfindən aparılmış tədqiqat və araşdırmaların dərc edilməsinə imkan yaratmaq, habelə nəşriyyat və redaktə, jurnalistika və filologiya sahələrində ixtisaslaşan tələbələrə təcrübə keçmək imkanı yaratmaq üçün nəzərdə tutulub.

Azərbaycan Biznes Keys müsabiqəsi

Biz universitet tələbələri üçün illik keçirilən Azərbaycan Biznes Keys müsabiqəsinə dəstəyimizi davam etdirdik. Müsabiqədə

“Hədəfdə STEM” konfransının iştirakçıları öz layihələrini təqdim edir.

komandalar maliyyə və marketingdən tutmuş mühəsibat və menecmentə qədər sahələri əhatə edən biznes fənləri üzrə biliklərindən istifadə edərək real həyatdan götürülmüş biznes məsələlərini həll etməyə çalışırlar. Onlar öz həll yollarını Azərbaycandakı iri biznes təmsilçilərindən ibarət münisflər heyətinə təqdim edirlər.

2019-cu ildə müsabiqədə iştirak etmək üçün 88 komanda müraciət etmişdi və nəticədə yeddi universitetdən seçilmiş 26 komanda iştirak etdi. Onlardan 12-si yarımfinala keçmək şansı qazandı və dörd komanda finala çıxdı. Tələbələr biznes keys təhlili və strategiya hazırlamaq barədə beş həftəlik təlim və dörd həftəlik hazırlıq sessiyaları keçdilər.

Maddi dəstəyimizə əlavə olaraq, əməkdaşlarımız müsabiqəyə təlimçi, məşqçi və münisif kimi öz töhfələrini verdilər.

ADNSU-DAAD yay məktəbi

2019-cu ilin avqust ayında Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin (ADNSU) və Alman Akademik Mübadilə Xidmətinin (DAAD) təşkil etdiyi “ADNSU-DAAD Yay məktəbi 2019” un tələbələrini qəbul etdik. 20-dən artıq gənc bp Azərbaycan şirkətinin rəhbərliyi ilə görüşdü, Azərbaycanda neft və qaz sənayesi və bp-nin fəaliyyəti barədə təqdimatları dinlədi və Səngəçal terminalına səfər etdi.

ADA Universitetinin Bakı Yay Enerji Məktəbi

2019-cu ildə bp ADA Universitetinin Xəzər Enerji və Ətraf Mühit Mərkəzinin 13-cü Bakı Yay Enerji Məktəbinə sponsorluq etdi. Enerji mütəxəssisləri üçün hər il keçirilən, SOCAR və bp şirkətləri ilə birgə təşkil edilən bu iki həftəlik sertifikat proqramı dünyada və Xəzər regionunda enerji və ətraf mühit məsələlərini daha dərinləndirən araşdırmaq və daha yaxşı başa düşmək üçün səkkiz ölkədən 31 iştirakçıyı bir araya gətirdi.

“Hədəfdə STEM” beynəlxalq konfransı

Biz Təhsil Nazirliyinin Hədəf liseyi ilə əməkdaşlıqda təşkil etdiyi birinci beynəlxalq “Hədəfdə STEM” konfransına dəstək olduq. Konfransın məqsədi Azərbaycanda təhsil müəssisələrində STEM (elm, texnologiya, mühəndislik, riyaziyyat) yanaşmasını tətbiq etmək səylərinə dəstək vermək idi. Bu konfrans çərçivəsində Azərbaycan Pedaqoji Universitetinin və Bakı Dövlət Universitetinin 80 nəfər gənc müəllim və tələbələri iki günlük təlimlərdə iştirak etdilər və onlara müvafiq sertifikatlar verildi.

“Sabahın alimləri” müsabiqəsi

Biz orta məktəblərin yüksək sinif şagirdlərinə tədqiqatla məşğul olmaq və öz elmi nailiyyətlərini təqdim etmək imkanı yaradan illik respublika müsabiqəsinə dəstək verdik. Bu müsabiqə riyaziyyat,

fizika, kimya, biologiya, tibb və sağlamlıq, ekologiya, mühəndislik və kompüter elmləri kimi müxtəlif kateqoriyalarda təşkil edildi. Müsabiqənin qalibləri ABŞ-da keçirilən İntel Beynəlxalq Elm və Mühəndislik Sərgisində iştirak etdi.

Universitetlərdə biznes mühazirələri

Azərbaycanda yerli neft mühəndisliyinin inkişafına dəstək vermək məqsədilə bp mütəxəssislərinin və rəhbər vəzifəli əməkdaşlarının biznesə dair mühazirələrinin təşkilini davam etdirdik. Bu təşəbbüs çərçivəsində bp-nin rəhbər vəzifəli əməkdaşları və rəhbərlik qrupunun üzvləri müntəzəm olaraq Bakı Ali Neft Məktəbində və ADNSU-də mühazirələr keçərək və təqdimatlar edərək öz bilik və təcrübələrini bölüşdülər və bp-nin fəaliyyətləri, texnologiyaları, əməliyyatları, prosesləri və mexanizmləri haqqında məlumat verdilər.

Əlilliyi olan şəxslərin məşğulluq imkanlarının artırılması

Bu layihədə məqsədimiz Azərbaycanda əlilliyi olan şəxslər üçün məşğulluq imkanlarını artırmaqdır. Layihə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi və dövlət məşğulluq mərkəzləri ilə tərəfdaşlıq edir.

2019-cu ilin yanvar ayında layihənin birinci mərhələsi uğurla başa çatdıqdan sonra biz iyul ayında ikinci mərhələyə başladıq. Ümumi ingilis dili biliklərinin, sosial bacarıqların və kompüter biliklərinin inkişaf etdirilməsindən və psixoloji dəstəkdən əlavə, yeni mərhələ bəzi xüsusi iş bacarıqlarını da əhatə edir. Layihənin ikinci mərhələsində iştirak etmək üçün 105 nəfər əlilliyi olan şəxs seçildi.

 Layihə iştirakçılarının videosunu [burada](#) izləyin.

Reabilitasiya xidmətlərinin inkişaf etdirilməsi

Biz 2019-cu ildə 60 nəfər uşaq inkişaf üzrə mütəxəssisə fizioterapiya sahəsində təlimlər verməklə onların bacarıqlarını inkişaf etdirmək məqsədilə bu təşəbbüsə başladıq. Bu mütəxəssislərin xüsusi qayğıya ehtiyacı olan 300 nəfərədək uşaq ilə işləyəcəyi gözlənilir.

Autistik spektr pozuntusu olan şəxslər üçün imkanların yaradılması

Bu sosial layihə çərçivəsində biz autizm pozuntusu olan insanların cəmiyyətə inteqrasiyasına yardım etmək üçün Azərbaycana beynəlxalq təcrübədə tətbiq olunan rəsmi sisteməlik proqramlardan birini gətirdik. 2019-cu ildə 55 yerli

mütəxəssisə və 250 valideynə autizm davranışının təhliliinə dair təlimlər verməklə bu təşəbbüsü uğurla tamamladıq. Bundan əlavə, müalicə üsullarının tətbiqində mütəxəssislərin və autizmlə uşaqların valideynlərinin göstərdikləri səylərə dəstək olmaq üçün autizm haqqında veb sayt və kitabça hazırlandı.

Qovlar Günərzı Qayğı Mərkəzindəki sosial işçilərin, psixoloqların və müəllimlərin bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi

Bu layihənin məqsədi uşaqlarla işləyən sosial işçilərin, psixoloqların və müəllimlərin bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi səylərinə dəstək olmaqdır. 2019-cu ildə biz bu təşəbbüs çərçivəsində 30 yerli uşaq mütəxəssisinə uşaqlara qayğı ilə bağlı 10 mövzuda təlim kurslarının verilməsinə və uşaqlara qayğı ilə bağlı iki təlimat kitabçasının nəşrinə dəstək olduq.

“CHED” layihəsi

2019-cu ildə “Uşaqılıq dövründə Sağlamlıq, Təhsil və Sosial İnkişaf (CHED) üzrə baza kursu” layihəsinə dəstək verdik. Layihənin məqsədi Azərbaycanda müvafiq sahədə xidmət göstərən mütəxəssislərə təlim imkanları yaratmaqla əlilliyi və inkişaf

Biz əlilliyi olan və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan yüzrlə şəxsin sosial inteqrasiyasına dəstək veririk.

pozğunluğu olan uşaqlara göstərilən xidmətin keyfiyyətini artırmaqdır. Layihə yerli mütəxəssislərə öz dillərində yüksək keyfiyyətli sertifikatlı təlimdən istifadə etmək imkanı yaradan yeni proqramın hazırlanması üçün ABŞ-dan və Azərbaycandan olan ali təhsil mütəxəssislərini bir araya gətirir. Layihə çərçivəsində 2019-cu ildə birinci təlim qrupunu 19 nəfər yerli mütəxəssis başa vurdu.

Mühəndislik sahəsində gender müxtəlifliyinin təşviqi

2019-cu ildə mühəndisliyi təbliğ etmək və qadın tələbələr arasında gender müxtəlifliyinə dair məlumatlılığı artırmaq üçün tədbir təşkil etdik. Bu təşəbbüsün məqsədi həmçinin mühəndislik sahəsində genderlə bağlı mövcud olan stereotipi aradan qaldırmaq və gender bərabərliyinə dair düşüncə tərzini gücləndirmək idi. Tədbir 13-cü Azərbaycan Beynəlxalq Təhsil Sərgisi çərçivəsində keçirildi.

 bp-nin mühəndislikdə müxtəlifliyə yanaşması haqda videonu [burada](#) izləyin.

İİTKM elektron monitorinq və qiymətləndirmə infrastrukturunun modernləşdirilməsi

2019-cu ildə biz qabaqcıl proqram təminatının hazırlanması vasitəsilə İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin (İİTKM) elektron monitorinq və qiymətləndirmə infrastrukturunun modernləşdirilməsinə dəstək layihəsini başa çatdırdıq. Yeni proqram təminatı Azərbaycanda sosial və iqtisadi inkişaf üçün Strateji Yol Xəritələri çərçivəsində hökumət tərəfindən həyata keçirilən tədbirlərin monitorinqi və qiymətləndirilməsi üçün istifadə edilir. Bu proqram təminatı İİTKM-nin 47 dövlət orqanından, o cümlədən nazirliklərdən, agentliklərdən və komitələrdən aldığı iqtisadi məlumatları effektiv şəkildə emal etməsinə yardım edir.

Konfrans və seminarlara sponsorluq

2019-cu il ərzində Xəzər hövzəsinin ekologiyası, iqlim dəyişikliyi və ətraf mühit, gömrük məsələləri, etik qaydalar və tələblərə uyğunluq, sahibkarlıq, startaplar

bp-nin layihə mühəndisi mühəndislik sahəsində gender müxtəlifliyinin əhəmiyyəti barədə danışır.

və arxeologiya kimi müxtəlif mövzularda keçirilmiş təxminən 15 konfrans, sərgi, forum və simpoziuma sponsorluq etdik.

"IADC Drilling Caspian 2019" konfrans və sərgisi

Qazma sənayesində mövcud çətinlikləri müzakirə etmək və qabaqcıl təcrübələri bölüşmək üçün bu sektordakı aparıcı şirkətləri və qazma mütəxəssislərini bir araya gətirən Beynəlxalq Qazma Podratçıları Assosiasiyasının (IADC) "Drilling Caspian 2019" konfrans və sərgisinə dəstək verdik. Tədbirdə həmçinin əməyin təhlükəsizliyi və təlim üzrə formalaşan metodlar vurğulanmaqla qazma əməliyyatlarında SƏTƏM göstəricilərinin yaxşılaşdırılması üçün istifadə edilə biləcək yeni vasitələr və proseslər barədə praktiki məlumatlar verildi.

"Falcons" sammiti

bp 120-dən çox ölkədən investorları, startapları, sahibkarları, korporasiya rəhbərlərini, habelə kiçik və orta biznes nümayəndələrini bir araya toplayan "Falcons Summit Baku 2019" adlı üç günlük tədbirə sponsorluq etdi. Sammit innovativ startapları təqdim etmək, maliyyələşmə kanallarını müzakirə etmək və Azərbaycanda investisiya potensialını nümayiş etdirmək imkanı yaratdı.

"İqlim dəyişmələri və ətraf mühitdə Paris razılaşmasının rolu" mövzusunda konfrans

bp 2019-cu ildə Bakıda "İqlim dəyişmələri və ətraf mühitdə Paris razılaşmasının rolu" mövzusunda keçirilmiş beynəlxalq konfransa dəstək verdi. Konfransın məqsədi ətraf mühitin mühafizəsi, ekoloji təhlükəsizlik və təbii sərvətlərdən səmərəli istifadə sahəsində ümumi istiqamətləri müəyyənləşdirmək idi.

"UK Alumni" forumu

Biz Azərbaycanda daha yaxşı təhsil və ətraf mühit həllərinin inkişaf etdirilməsi üzrə gələcəyə baxışı müzakirə etmək üçün təhsil, enerji və texnologiya sahəsindəki mütəxəssisləri - əsasən də Birləşmiş Krallıqda məzun olan şəxsləri – bir araya toplamış birinci "UK Alumni" forumuna dəstək verdik.

Beynəlxalq Xəzər və Mərkəzi Asiya Daunstrim forumu

Biz 2019-cu ildə SOCAR-ın IV beynəlxalq "Xəzər və Mərkəzi Asiya: Ticarət, Logistika, Neft emalı, Neft-kimya" forumuna sponsorluq dəstəyi verdik. Forum Azərbaycanda neft və qaz sənayesinin perspektivləri, Xəzər regionunda və mərkəzi Asiyada neft və qaz bazarları, karbohidrogenlərin logistikası və tranzit potensialı, iri ixrac marşrutları, xam neftin və neft məhsullarının ticarət axını, habelə sənayedəki innovativ texnologiyalar

barədə məlumatlar əldə etmək üçün bir platformadır.

“Azərbaycanda Etika və Tələblərə Uyğunluq” mövzusunda konfrans

2019-cu ildə Azərbaycanda Amerika Ticarət Palatasının (AmCham) təşkilatçılığı ilə keçirilmiş “Azərbaycanda Etika və Tələblərə Uyğunluq” mövzusunda ikinci konfransa dəstək verdik. Konfransda korrupsiyadan kənar korporativ dəyərlərin gücləndirilməsində tələblərə uyğunluq funksiyasının rolu və tələblərə riayət edilməsində üçüncü tərəflərin risklərinin effektiv idarə olunması haqqında iki panel müzakirə aparıldı.

“Caspian Ecology 2019” sərgisi

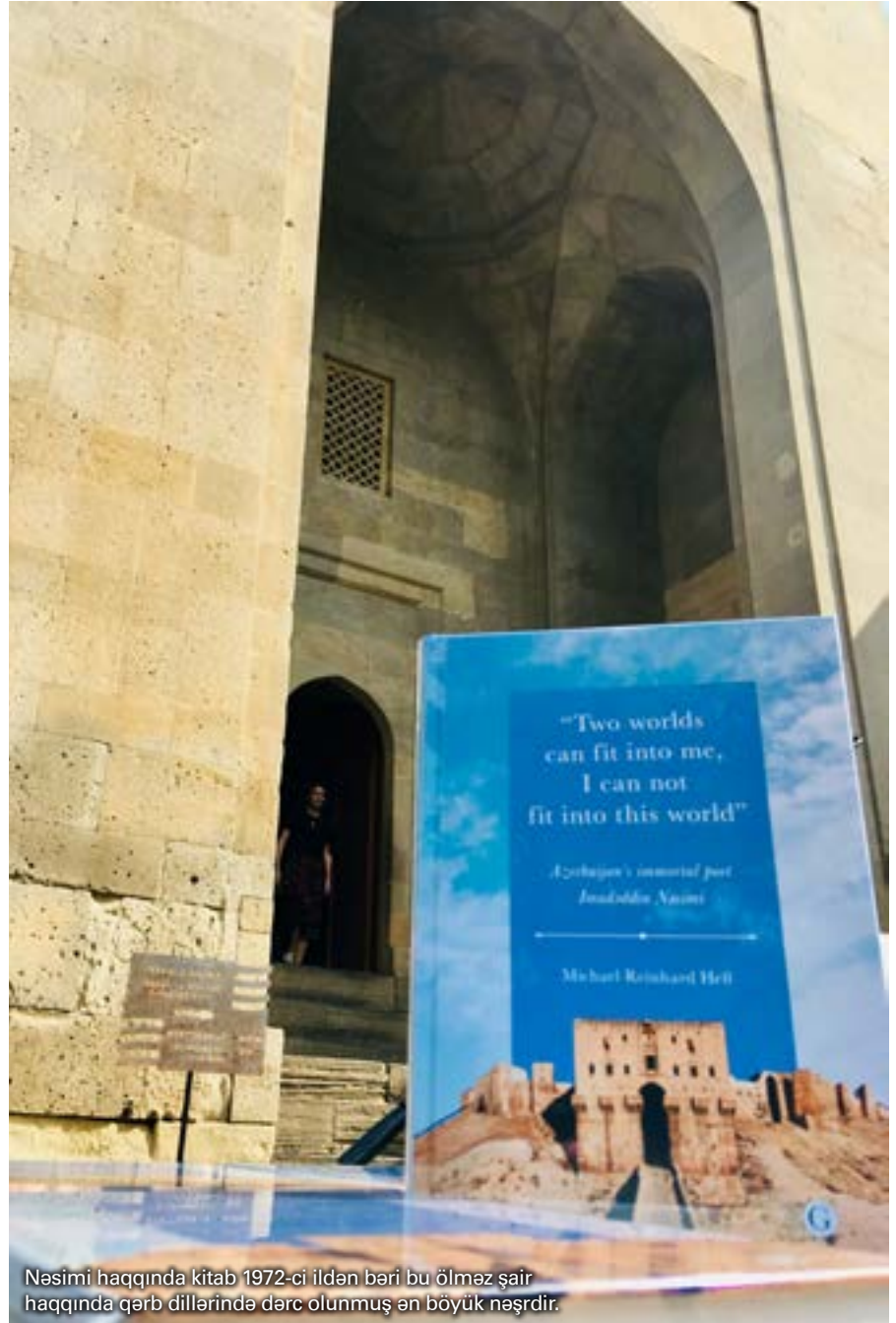
Biz “Caspian Ecology 2019” adlı 10-cu beynəlxalq ətraf mühit sərgisinin sponsoru olduq və sərgidə iştirak etdik. Tədbirdə bir sıra sahələrdə əldə edilmiş nailiyyətlər nümayiş etdirildi. Buraya təbii sərvətlərdən səmərəli istifadə, bərk tullantıların toplanılması və utilizasiyası üçün sistemlər, çirkab və yağış sularının təmizlənməsi üçün sistemlər, mikrotunelin qazılması, suyun analizi üçün ölçmə və nəzarət texnologiyaları, habelə insanların diqqətinin ətraf mühit məsələlərinə və onların həllinə yönəldilməsi sahələri daxil idi.

Mədəniyyət təşəbbüsləri

2019-cu ildə biz Azərbaycanın və dünyanın ən böyük ədəbi simalarından biri olan İmadəddin Nəsimi haqqında irihəcmli tədqiqatın aparılmasına və həmin tədqiqatın ingilis dilində nəşrinə sponsorluq etdik. Kitab ölməz şairin 650 illik yubileyinin qeyd olunmasına bp-nin töhfəsidir və Nəsimi haqqında xarici ölkədə aparılmış və qərb dillərində nəşr olunmuş ən böyük tədqiqat əsərlərindən biridir. Tədqiqat və kitabın müəllifi tanınmış ədəbiyyatşünas alim Maykl Reynhard Hesdir. Kitabda İmadəddin Nəsiminin həyatı, onun yaşadığı tarixi şərait, dövrünün tarixi və intellektual mühiti, ən başlıcası isə şairin öz əsərləri vasitəsilə qoyub getdiyi güclü təsirin mühüm aspektləri öz əksini tapıb. Biz kitab nüsxələrini Avropanın aparıcı kitabxanalarına və universitetlərinə hədiyyə etdik.

Kitabın təqdimatı tədbirindən videonu [burada](#) izləyin.

Nəsimi haqqında kitab 1972-ci ildən bəri bu ölməz şair haqqında qərb dillərində dərc olunmuş ən böyük nəşrdir.

İdman təşəbbüsləri

2019-cu ildə Milli Olimpiya və Paralimpiya Komitələri ilə rəsmi tərəfdaş kimi işləməyi davam etdirdik. Buraya Azərbaycan Milli Olimpiya və Paralimpiya komandalarına və bizim səfirlərimiz kimi seçilmiş bir qrup idmançıya sponsorluq daxil idi.

May ayında bp Milli Paralimpiya Komitəsinin (MPK) təşkil etdiyi “İBSA Cüdo Qran Pri Bakı 2019” yarışlarına

sponsorluq etdi. Ümumilikdə 43 ölkədən 500 iştirakçı bu cüdo yarışında mübarizəyə qatıldı.

Noyabr ayında biz Milli Paralimpiya Komitəsi tərəfindən keçirilmiş iki tədbirə – “Məğlubedilməz” adlı təqdimat mərasiminə və Beynəlxalq Paralimpiya Komitəsinin 30 illiyinə həsr olunmuş 5-ci Uşaq Paralimpiya idman oyunlarına sponsorluq etdik.

Kərpiclitəpə

Milli arxeoloji irsə dəstək

2016-cı ilin oktyabr ayında Azərbaycanın Goranboy rayonu ərazisində Cənubi Qafqaz Boru kəmərinin genişləndirilməsi (CQBKG) layihəsinin tikinti işləri aparılan zaman biz orta əsrlərə aid qəsr aşkar etdik. Bu tapıntının ətrafındakı ərazi əsrlər boyunca Kərpiclitəpə adlandırılıb. Lakin, heç kim onun niyə bu cür adlandırıldığını bilmirdi, çünki bu ərazinin ətrafında nə hər hansı kərpiclərə rast gəlinməyib, nə də kərpic istehsalı yaxud saxlama sahələrinin mövcudluğu barədə hansısa fakt olmayıb.

CQBKG sahəsində aşkar edilən bu tapıntıda arxeoloqların apardıqları tədqiqatın ilkin nəticələri elan edildikdən sonra ərazinin belə adlandırılmasının səbəbi məlum oldu. Arxeoloqlar yerin altından yaşayış sahəsi - çay daşlarından hörülmüş divar qalıqları, gildən hazırlanmış tündirlər və qızdırıcı sobalar, su və təsərrüfat quyuları, həmçinin kərpic və keramika bişirilən böyük bir soba aşkar etdilər.

Arxeoloqlar bu tapıntıyı elan etdikdən sonra bp şirkəti Şahdəniz layihəsindəki tərəfdaşları ilə birlikdə layihə öhdəliklərinə uyğun olaraq mühüm qərar verdi – ərazidə tədqiqat və qazıntı işlərinin aparılmasına imkan yaratmaq üçün, bütün tikinti fəaliyyətlərinin marşrutu dəyişdirilsin və kəmərin ərazidən kənar keçirilsin. Arxeoloji kəşfiyyat işlərinin aparılmasına dəstək olmaq və Kərpiclitəpədə arxeoloji tapıntıyı qiymətləndirmək üçün Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutu (AEİ) və beynəlxalq arxeoloqların nümayəndələri bir araya gəldilər. Nəticədə, tapıntının tarixi və mədəni əhəmiyyətini nəzərə alaraq, CQBKG layihəsi aşkar edilmiş qəsrlərə ziyan vurmamaq və onu gələcək nəsillər üçün qorumaq məqsədilə boru kəmərinin marşrutunu dəyişdirmək qərarına gəlib.

2017-ci ildə biz AEİ-nin arxeoloqları tərəfindən sahədə əlavə arxeoloji qazıntıların aparılmasına imkan yaratmaq üçün Mədəniyyət Nazirliyi ilə sənəd imzaladıq. Arxeoloqlar müəyyən etdilər ki, bu abidənin tarixi X əsrin sonları - XIII əsrin əvvəllərinə gedib çıxır və bu sahə yaşayış mərkəzi kimi istifadə olunub. Onlar həmçinin müəyyən etdilər ki, sahədə məskunlaşma və ya sahədən istifadə ən azı üç mərhələdən ibarət olub və sonrakı məskunlaşma dövrü əvvəlki mərhələlərə aid qalıqlara ziyan vurub. Buna baxmayaraq, bütün qəsr və onun içərisində aşkar edilmiş qalıqlar Azərbaycandakı ailə təsərrüfatının təxminən 1100 – 800 il bundan əvvəlki vəziyyətini yaxşı təsvir edir.

2018-ci ildə bp Kərpiclitəpə qəsrinin qazılmış komponentlərinin rəqəmsal fotosəkillərinin çəkilməsi və həmin komponentlərə dair üçölçülü (3D) lazerli skanerlə məlumatların toplanması layihəsini maliyyələşdirdi. Rəqəmsal sənədləşdirmə zamanı layihə heyəti sahə boyu 100-dən çox yerdə 360 dərəcəlik rəqəmsal fotosəkillər və 3D lazerli skanerlə əldə edilmiş (bulud sistemində saxlanılan) məlumatları topladı. Biz inanırıq ki, toplanmış yüksək keyfiyyətli məlumatlar hazırkı və gələcək nəsillər üçün Azərbaycan ərazisində aşkar edilmiş bu mühüm arxeoloji tapıntıyı əlavə olaraq tədqiq etməyə yardım edəcək.

2019-cu ilin dekabr ayında qazıntı işləri və məlumatların toplanılması prosesi başa çatdıqdan sonra və Mədəniyyət Nazirliyi, AEİ və Heydər Əliyev Fondu ilə aparılan məsləhətləşmələrin ardınca, qəsrin gələcək nəsillər üçün qorunması üçün layihə heyəti sahənin üzərinə örtülməsinə başladı. Gələcək qazıntı işləri üçün arxeoloji sahələrin üzərinə örtülməsi beynəlxalq miqyasda geniş qəbul edilmiş praktikadır və sahənin üzərinə örtülməsinə dair qərar verilməzdən əvvəl müvafiq maraqlı tərəflər ilə dünyada mövcud olan oxşar hallar barədə müzakirə aparıldı.

Beşillik icra göstəriciləri¹

31 dekabr 2019-cu il tarixində qurtaran il üçün					
İstismar	2015	2016	2017	2018	2019
Hasil edilmiş karbohidrogenlərin ümumi həcmi (gündə min barel neft ekvivalenti) ²	903	908	858	871	928
Maliyyə³					
Əməliyyat məsrəfləri - sərf olunmuş ümumi məbləğ (milyon dollar)	1445	1117	1069	1238	1296
Əsaslı məsrəflər - sərf olunmuş ümumi məbləğ (milyon dollar)	7430	6180	4873	2988	2654
Əməyin təhlükəsizliyi					
Ölüm halları - əməkdaşlar	0	0	0	0	0
Ölüm halları - podratçılar	0	0	0	0	0
İş gününün itirilməsi hadisələri - işçi qüvvəsi	2	3	2	1	2
İş gününün itirilməsi hadisələrin tezliyi - işçi qüvvəsi	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02
Qeydiyyatla alınan xəsarətlər - işçi qüvvəsi	17	22	19	6	13
Qeydiyyatla alınan xəsarətlərin tezliyi - işçi qüvvəsi	0,08	0,07	0,09	0,05	0,13
İşlənmiş saatlar - əməkdaşlar (milyon saat) ⁴	8,5	9,2	7,3	7,5	5,7
İşlənmiş saatlar - podratçılar (milyon saat) ⁵	35,2	50,2	36,4	18,9	13,9
Ətraf mühit					
Birbaşa karbon dioksid (CO ₂), ümumi ⁶ (min ton)	3275,21	3394,17	3224,15	3566,75	3669,87
Dolayısı ilə karbon dioksid (CO ₂), ⁷ ümumi (min ton)	1,2	1,6	2,1	5,3	1,9
Birbaşa metan (CH ₄), ümumi (min ton)	5,9	5,9	4,3	5,3	6,4
Birbaşa istixana qazı emissiyaları, ⁸ ümumi (min ton CO ₂ ekvivalenti)	3400	3543	3331	3699	3830
Məşəldə yandırılma (kəşfiyyat və hasilat), ümumi (ton)	203 651	195 893	153 425	241 856	287 662
Kükürd dioksid (SO _x), ümumi (ton)	150	154	140	121	120
Azot oksidləri (NO _x), ümumi (ton)	10966	11222	10986	10118	10131
Qeyri-metan karbohidrogenlər, ümumi (ton)	2438	767	882	1040	1148
Neft dağılmalarının sayı ⁹	6	11	4	2	3
Dağılmış neftin həcmi (litr)	4463	67372	4116	1695	25470
Yığılmamış neftin həcmi (litr)	835	15	0	0	0
Suya əməliyyat atdıqları - tərkibində sintetik əsaslı qazma məhlulu olan qazma şlamları (ton)	2753	1322	450	0	1210
Əməkdaşlar¹⁰					
bp Azərbaycanda işçilərin sayı ¹¹	3150	3243	3135	2897	2836
bp Azərbaycanda ixtisaslı işçilərin sayı ¹¹	3130	3211	3108	2874	2813
Yerli əməkdaşlar ¹¹	2735	2785	2686	2511	2491
Yerli əməkdaşlar (%)	87%	87%	86%	87%	89%
Əcnəbi əməkdaşlar	415	426	422	363	322
Azərbaycan vətəndaşları olan yüksək vəzifəli menecerlər	275	314	343	358	365
Sosial xərclər					
bp və tərəfdaşları üçün cəmi, ümumi (milyon dollar) ¹²	4,5	1,5	5,7	4,1	4,2

¹ Əgər başqa cür göstərilməyibsə, icra göstəriciləri yalnız Azərbaycanda bp-yə aiddir.

² Buraya Azəri-Çıraq-Dərinisulu Güneşli nefti, Şahdəniz qaz və kondensatı, həmçinin Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinə çatdırılan səmt qazı daxildir.

³ bp AGT və onun tərəfdaşları.

⁴ Əməkdaşlar tərəfindən işlənmiş saatlar bp ilə iş müqaviləsi olan şəxslərin işlədiyi saatlar kimi təyin olunur. Bu tərif bp qrupunun tərifinə uyğundur.

⁵ Podratçılar tərəfindən işlənmiş saatlar bizim nəzarət sferamızda podratçıların işlədiyi saatlar kimi təyin olunur. Bu tərif bp qrupunun tərifinə uyğundur.

⁶ Ümumi rəqəmlər hasilatın pay bölgüsü sazişlərində (HPBS) iştirak edən bütün tərəfdaşların paylarının məcmusunu əks etdirir. Xalis rəqəmlər HPBS-də bp-nin iştirak payını göstərir.

⁷ Dolayısı ilə emissiyalar kənar mənbələrdən buxar, elektrik və istiliyin əməliyyatlar tərəfindən idxalı nəticəsində meydana gəlir.

⁸ Birbaşa emissiyalar əməliyyatlardan hasil olan fiziki emissiyalardır.

⁹ Neft dağılmaları bir barelə (42 ABŞ qallonuna bərabər 159 litr) bərabər və ya daha böyük həcmdə hər hansı maye karbohidrogenin ikinci dərəcəli mühafizə qatına yaxud açıq ətraf mühitə sızması kimi təyin edilir.

¹⁰ 2016-cı ildən etibarən bu rəqəmə həm daimi, həm də müddətli işçilərin sayı daxildir.

¹¹ Buraya bp Azərbaycan şirkətinin xaricdə ezamiyyətə olan Azərbaycan vətəndaşı işçiləri də daxildir.

¹² Bu, bp-nin əməliyyatçısı olduğu layihələr çərçivəsində faktiki olaraq ödənilmiş rəqəmdir.

Müstəqil Əminlik Hesabatı

Müstəqil İcraçı Deloitte & Touche MMAC ("Deloitte") tərəfindən BP Eksplorəyşn (Kaspian Si) Limited şirkətinin ("Şirkət") rəhbərliyinə 31 dekabr 2019-cu il tarixində bitən il üzrə 2019-cu il Davamlı İnkişaf haqqında Hesabat üzrə Məhdud Əminlik Hesabatı.

Əminlik tapşırığının əhatə dairəsi

Şirkət 3000 sayılı Əminlik Tapşırıqlarına dair (yenilənmiş) Beynəlxalq Standarta (ƏTBS) ("Standart") uyğun olaraq əminlik tapşırığının yerinə yetirilməsi və Şirkətin 31 dekabr 2019-cu il tarixinə bitən il üzrə "bp Azərbaycan Davamlı İnkişaf haqqında Hesabat 2019" ("Hesabat") hesabatında təqdim olunan qeyri-maliyyə fəaliyyətinə dair seçilmiş məlumatların düzgünlüyünə dair məhdud ictimai əminliyin təmin edilməsi üçün bizə müraciət etmişdir.

Əminlik prosedurları və vəzifələr

Biz Hesabatda daxil olunmuş, 2019-cu ilə aid olan və aşağıdakı "Məhdud ictimai əminlik üçün qeyri-maliyyə fəaliyyətinə dair seçilmiş məlumatlar" bölməsində göstərilən seçilmiş əsas fəaliyyət göstəricilərinin doğruluğunu təsdiq etmək üçün məhdud əminlik tapşırığını yerinə yetirdik.

Əsas əminlik prosedurlarımız

Məhdud əminliyə nail olmaq üçün ƏTBS 3000 (yenilənmiş) tapşırığın əhatə dairəsinə aid sahələrin təşkilində istifadə olunan prosesləri, sistemləri və bacarıqları nəzərdən keçirməyi tələb edir. Əhəmiyyətli səhvlərin ola bilməsi riskini nəzərə alaraq, əminliyin təmin edilməsi ilə bağlı gəldiyimiz nəticəni yetərli sübutlarla əsaslandırmaq üçün zəruri hesab etdiyimiz bütün məlumat və izahları əldə etmək istiqamətində işimizi planlaşdırdıq və yerinə yetirdik.

Hesabatımızı hazırlamaq üçün aşağıdakı prosedurları həyata keçirdik:

- Davamlı inkişaf üzrə seçilmiş fəaliyyət göstəricilərinin müqayisə edilməsi, ümumiləşdirilməsi, yoxlanılması və hesabat edilməsi ilə əlaqədar əsas sistemlərin, proseslərin, siyasətlərin və nəzarət mexanizmlərinin seçmə üsulu ilə təhlili;
- Şirkətin davamlı inkişaf fəaliyyətlərinə, siyasətlərinə və müvafiq hesabatlılıq prosesinə cavabdeh olan işçiləri ilə müsahibələrin aparılması;
- Əldə olunmuş məlumatların seçilmiş əsas fəaliyyət göstəriciləri üzrə doğruluğunu təsdiqləmək üçün seçmə üsulu ilə əsaslı yoxlamaların aparılması;
- Davamlı inkişaf məsələlərinin müəyyən edilməsi, idarə edilməsi və hesabatı ilə əlaqədar ümumi idarəetmə və daxili nəzarət mühiti, risklərin idarə edilməsi, əhəmiyyətliyin qiymətləndirilməsi və maraqlı tərəflərin cəlb olunması prosesləri barədə anlayışın əldə edilməsi məqsədilə

rəhbərliklə və baş idarə heyəti ilə sorğuların aparılması;

- Seçilmiş əsas fəaliyyət göstəriciləri üzrə açıqlamaların nəzərdən keçirilməsi.

Hesab edirik ki, əldə etdiyimiz yetərli və uyğun sübutlar bizim məhdud əminliyimizlə bağlı nəticəmizə əsas verir.

Səciyyəvi məhdudiyətlər

Məlumatların seçmə üsulu ilə təhlil edilməsi səbəbindən bütün əminlik tapşırıqlarında səciyyəvi məhdudiyətlər mövcuddur. Buna görə də mövcud ola bilən saxtakarlıq, səhv və uyğunsuzluq halları aşkar edilməyə bilər. Əlavə olaraq, hesabatlara daxil edilən qeyri-maliyyə məlumatlarının müəyyən edilməsi, hesablanması, seçilməsi və qiymətləndirilməsi üçün istifadə edilən xüsusiyyətləri və metodları nəzərə alsaq, qeyri-maliyyə məlumatları maliyyə məlumatlarına nisbətə daha çox belə səciyyəvi məhdudiyətlərə malikdir.

Tapşırığı yerinə yetirərkən hədəfimiz başqa məqsədlər barədə deyil, məhz bu Hesabatda bizdən təqdim edilməsi tələb olunan məsələlər barədə Şirkətə məlumat vermək olmuşdur. Biz, qanunla nəzərdə tutulmuş bütün hallarda öz işimizə, hazırkı Hesabatda və ya hazırladığımız nəticələrə görə Şirkətdən başqa hər hansı digər tərəf qarşısında məsuliyyət daşımırıq və ya belə məsuliyyəti qəbul etmirik.

Bizim tapşırığımız ƏTBS 3000 (yenilənmiş) əsasında məhdud əminliyi təmin etməkdir. Məhdud əminlik tapşırığı çərçivəsində yerinə yetirilən prosedurlar öz mahiyyəti və müddətinə görə kifayət qədər əminliyi təmin edən tapşırıqlardakı prosedurlardan fərqlənir. Nəticə etibarilə, məhdud əminlik tapşırığı zamanı əldə olunmuş əminlik səviyyəsi kifayət qədər əminliyi təmin edən tapşırığı zamanı əldə olunan əminlikdən əhəmiyyətli dərəcədə aşağıdır.

Vəzifə və öhdəliklər

- bp-nin Azərbaycandakı rəhbərliyi Hesabatda əks olunan müvafiq məlumatların və bəyannamələrin hazırlanmasına məsuliyyət daşıyır. Həmçinin onlar Şirkətin davamlı inkişafı ilə bağlı məqsədlərinin müəyyən edilməsinə, hesabat olunan məlumatların əldə olunduğu fəaliyyət effektivliyinin idarə edilməsi və daxili nəzarət sistemlərinin qurulmasına və saxlanmasına cavabdehdir.
- Bizim məsuliyyətimiz həyata keçirdiyimiz prosedurlar əsasında seçilmiş mövzuya dair mülahizə bildirməkdən ibarətdir. Biz tapşırığı Beynəlxalq Audit və Əminlik Standartları Şurası tərəfindən buraxılan Keçmiş dövrlər üzrə Maliyyə Məlumatlarının Auditü və Təhlilindən fərqli Əminlik Tapşırıqları adlı 3000 sayılı ƏTBS-ya (yenilənmiş) uyğun olaraq yerinə yetirdik.

Müstəqillik və keyfiyyət nəzarət

- Biz bu tapşırığı Mühəsiblər üçün Beynəlxalq Etika Standartları Şurası tərəfindən buraxılmış və düzgünlük, obyektivlik, peşəkar bacarıqlar, müvafiq yanaşma, məxfilik və peşəkar davranış kimi fundamental prinsiplərə əsaslanan Peşəkar Mühəsiblər üçün Beynəlxalq Etika Məcəlləsində müəyyən olunan müstəqillik tələblərinə və digər etik tələblərə uyğun şəkildə yerinə yetirdik.
- Deloitte 1 sayılı Beynəlxalq Keyfiyyət Nəzarət Standartını tətbiq edir və müvafiq olaraq etika tələblərinə, peşə standartlarına, müvafiq hüquqi-normativ tələblərə uyğunluq ilə bağlı təsdiqlənmiş siyasət və prosedurları əhatə edən kompleks keyfiyyət nəzarət sistemində malikdir.

Məhdud ictimai əminlik üçün qeyri-maliyyə fəaliyyətinə dair seçilmiş məlumatlar

Biz Şirkətin rəhbərliyi tərəfindən 2019-cu il üzrə Hesabatda əks olunmuş aşağıdakı əsas fəaliyyət göstəricilərinə dair məlumatların doğruluğu ilə bağlı məhdud əminlik prosedurlarını yerinə yetirmək üçün cəlb olunmuşuq:

- Əməyin təhlükəsizliyi üzrə göstəricilər: qeydiyyata alınan xəsarətlərin tezliyi (sahədəki əməkdaşlar və podratçılar), iş gününün itirilməsi hadisələrinin tezliyi (sahədəki əməkdaşlar və podratçılar), ölüm hallarının sayı (sahədəki əməkdaşlar və podratçılar), texnoloji təhlükəsizlik hadisələri (səviyyə 1 və səviyyə 2); və
- Ətraf mühit üzrə göstəricilər: əməliyyat zamanı nəzarət olunan istixana qazı – Qrup 1 emissiyaları, istixana qazı emissiyalarının davamlı azaldılması (ümumi), metan emissiyalarının intensivliyi, neft dağılmasının sayı.

Məhdud əminliyə dair nəticə

İşimizin əhatə dairəsinə və yerinə yetirdiyimiz əminlik prosedurlarına əsasən yuxarıda "Vəzifə və öhdəliklər" bölməsində qeyd edilmiş məhdud əminliyin ifadə edilməsi məqsədilə cəlb edildiyimiz tapşırığın əhatə dairəsinə aid olan əsas fəaliyyətlə bağlı Seçilmiş Məlumatlarda əhəmiyyətli təhrirlərin olduğuna işarə edəcək və diqqətimizi çəkəcək heç bir fakt müəyyən etmədik.

Bakı, Azərbaycan
27 may 2020-ci il

Əlavə məlumat

Daha çox məlumatı onlayn əldə edin

Bizim ikidilli

bp.com/azerbaijan veb-saytımız

Xəzər regionunda müxtəlif enerji layihələrimiz barədə əsas məlumat mənbəyidir.

Ən son xəbərlər, layihələrin təfərrüatları, ətraf mühit və sosial sahəyə təsirin qiymətləndirilməsi, layihələri tənzimləyən hüquqi sənədlər, Azərbaycanda bp-nin davamlı inkişaf haqqında əvvəlki hesabatları və digər sənədləri nəzərdən keçirin.

Sizin rəyiniz bizim üçün əhəmiyyətlidir

Qeyd və təkliflərinizi onlayn göndərə bilərsiniz:

bp.com/az_az/azerbaijan/home/who-we-are/contact-us

Həmçinin +994(0)12 5256000

nömrəli telefonla zəng vura və ya bizə yazı bilərsiniz:

Şəffaflyq və ictimaiyyətə hesabatların verilməsi
bp AGT regionu,
bp Xəzər Mərkəzi,
14-cü mərtəbə,
Neftçilər prospekti, 153,
Bakı, AZ1010, Azərbaycan.

Minnətdarlıqlar

Dizayn ZAMA MMC

Foto-şəkillər Ələkbər Ağasıyev,
Elnur Mehdi,
Şahin Abasəliyev,
Styuart Konvey,
Ramin Əzizli,
Çingiz Səmədzadə,
Sevinc Aslanova

İş üçün müraciət edin

Veб-saytımızın Karyera bölməsinə baş çəkin:

bp.com/az_az/azerbaijan/home/careers

Orada texniklərin işə götürülməsi proqramı, məzun və təcrübəçilərin işə götürülməsi proqramı və Azərbaycanda bp-nin təcrübəli peşəkarlar üçün iş elanları haqqında məlumat ala bilərsiniz.

Problemlə məsələləri qaldırın və məsləhət istəyin

Məxfi "OpenTalk" xidməti günün 24 saati, həftənin yeddi günü işləyir. Sizi narahat edən məsələ barədə istədiyiniz dildə, telefon, faks, məktub vasitəsilə məlumat verə və ya şikayətinizi onlayn göndərə bilərsiniz.

Onlayn forma:

opentalkweb.com

Azərbaycan: +994(0)12 5993888

Beynəlxalq xətt: +17045402242

Faks: +17045560732

Məktub: bp OpenTalk, 13950 Ballantyne Corporate Place, PMB 3767, Charlotte, NC28277, USA.

Şikayət, sizi narahat edən məsələ və sorğularınızı göndərin

Öz şikayətlərinizi, sizi narahat edən məsələləri və ya digər məlumatlarla bağlı sorğularınızı, zəhmət olmasa, icmalarla əlaqə üzrə məsul şəxslərə çatdırın:

Qaradağ, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar

+994(0)55 2250251

Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux

+994(0)55 2250254

Şəmkir, Tovuz, Ağstafa

+994(0)55 2505831

İctimai informasiya mərkəzlərinin nömrələri:

Kürdəmir +994(0)55 2250251

Gəncə +994(0)55 2505831

+994(0)55 2250254

Təhlükəsizliklə əlaqədar bütün şikayət və narahatlıqlarla bağlı lütfən 114 nömrəsinə zəng edin.

İcma proqramı qrantı üçün müraciət edin

İcma proqramı qrantları ilə bağlı veb-saytımızda daha geniş məlumat alın:

bp.com/azerbaijan

Bizimlə aşağıdakı ünvanla da əlaqə saxlaya bilərsiniz:

cdi@bp.com

Kağız

Bu hesabat yenidən emal olunmuş kağız üzərində çap olunub.

Bu kağıza müstəqil yoxlama tərəfindən Meşə işləri üzrə idarəçilər

Şurasının (FSC) qaydalarına uyğun şəhadətnamə verilib.